کوه طور

شاعر:
عبدالباري جهاني

Ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

زموږ شاعر جهاني

نه د چا د پېکي يار يم نه د چا په تور سنګسار يم
نه بې لاري نه پر لار يم له خپل ځانه مي ګيله ده

که هنر د انسان د روحي، فکري، عاطفي اړتیاوو پوره کول وي، نو ښه هنر او له هغې ډلي نه ښه شعر بیا د انسان په ارواحي ژورتیاوو، ښکلاييزو احساساتو (ميني، کرکي او غريزه) کي د هڅو او هاند د بهير پلټنه، څېړنه او یا د دغه بهير د کومي شېبې یا برخي انځورول دي. د دې لنډې يادوني نه مي موخه دا وه چي باري جهاني زموږ په هماغو شاعرانو کي راځي چي دا ټولي يادوني په خپلو شعرونو کي رانغاړي او زموږ مخي ته ئې د ژوندیو انځورونو په توګه ايږدي. د غزلو يا قصيدو تر څنګ هغه دا هنر په نظم او داستاني بڼه کي هم تصويروي. باري د خپلي ژبي او ملت ويده نکلونه، هيری شوي کيسې او ناويل شوي افسانې بيا ژوندی کوي هغه، هغه اولس ته وريادوي چي پر هيوادئې د وحشت او تيارو کيږدی لمن اواره کړې ده. د باري شعر او دا کيسې د دغه تيارو لاندي، د ده د اولس روښان اندي ته د ستوري په څېر ځلېږي او د لارو نښې ئې ګرځي. د خلګو ژبې ته د هغه شعر د ژبې نږدې والی د دې سبب شوی دی چي دا هڅه لا پسې بريالی او اغېزمنه وي که کوم لويديز کره کتونکی يا د شعر څېړونکی د هغه د

(c) ketabton.com: The Digital Library

شعرونو څه زوروره څېړنه وکړي، هرو مرو به هغه د افسانې یا اسطورې جوړونکي شاعر په نامه ونوموي.

هغه د تېرو او اوسنیو مذهبي، ملي تاریخي اتلانو په ملي کولو کي بې ساری لاس لری. هغوی ته ملي څېره ورکوي، هغوی په خپله فلسفه، د یاغیتوب او درېدو په اندېښنه، اندېښمنوي. له هغوی سره د هغوی له اواز سره خپل، خپل اواز، خپل هڅونکی ښکلاییز انداز ملګری کوي.

آدم او درخو، شیرین او فرهاد، ملوک او بدریجماله، لیلی او مجنون، بلال، منصور، نمرود، کلیم، نیل، اسرافیل، یعقوب، یوسف، زلیخا، کنعان، ښاپیری، خضر او د خضر چینه، شیطان، سکندر، جام جم او ډېري ډېري نوري خبري دي چی د ده منظومي افسانې رنګینوي.

زرکه، شپېلۍ، شپانه، رمباړي، وچ ډاګونه، نکریزي، ډولونه، غرونه رغونه، د بلبلو چغهار، منګوټي، پایزیب، ځولۍ، ګودر، پېزوان، کلي، سپېلني، کاڼي، مالت، اغزي، کوچي، کېږدۍ، د کېږدیو اورونه، اتڼونه، د نجونو ټالونه، ورا، کاروان، رباط، ریبار، رباب، خال او د ده د خلکو ژوند ته نوري ډېري خبري بیا هم دلته حضور لري، او د ده په شعر کي د هغه د اولسي چاپېریال غوره اغېزه ګڼلی شو. د هغه ځیني شعرونه د هیواد د فرهنګ، سیاست او تاریخ داسي ګڼه مالګوبي دي چی د هېرو شویو افسانو، یادونو، بدمرغیو، خوښیو او غمونو بېساري انځورونه باسي.

د لرغوني او کلاسیک شعر نه خبرتیا، په هغه پوهېدنه، د هر ښه شاعر غوره ځانګړتیا ده. د ده په نکلونو او ویل شویو نظمونو کي دا له ورایه لیدل کېږي. د دې تر څنګ د خپل تاریخ، تاریخي تګ

(c) ketabton.com: The Digital Library

لوري او د لوړو ژورو او د جرړو نه خبرتيا د ښه شاعر بله ځانګړتيا ګڼله کېږي.

دغه راز که شاعر د خپل ملت په هره کيسه، هره افسانه، هر متل، هري ټوکي، ان ملنډو او په ټولي توګه په فوکلور او دود دستور پوه وي، هغه به د خپلی ژبي له هر توري، هری کلمې، هر ترکيب او هري جملې نه په رښتيا، لوی، نه هېرېدونکي، ژوند ښښونکي، آزاروونکي او زړه راښکونکي کيسې او افسانې جوړوي.

باري ته باري تعالي دا ټولی ځانګړتياوي ورکړي دي. د هغه ذهني خوځون، د دې پورتنيو ځانګړتياوو د خوځون له هري لوېشتي او ثپک سره خوځېږي، خوځېږي او په خپل تګ لوري کي د زمانې له زړې حافظې نه هېر شوي زياتره هغه څه ويني او را سپړي، چي نوريې حتی تصور هم کولای نه شي.

د مثال په توګه د دريو غوايانو کيسه کي چي سپين او ابلق د زمري په ټونګ له تور نه خپله لاره بېلوي او وروسته سپين هم د زمري په شيطانت له ابلق نه بېلېږي او يوازي خپل ځان اصيل ورته ښکاري، او بالاخره د خپل بېځايه غرور قرباني کېږی، د کيسې وروستۍ او د نتيجې خبری داسی رانغاړی.

په ژړا شو سپين غويی ويل يې خدايه
په ريشتيا چي زه کم عقل وم له ځايه
په هغه ورځ مي مرګي ته ځان تيار کړ
چي جلا مي تور له ځانه په اختيار کړ
چي ابلق مي د زمري په خوله جلا کړ
هغه ورځ مي ځان له مرګ سره سودا کړ

(c) ketabton.com: The Digital Library

د غـوايي او د زمــري پردې دي ويني
د دښــمن سره څـوک څنګه پالي ميني
چي په اصــل او کـم اصـــل تېر وتلم
په لوی لاس مي د مرګي خولې ته ورتللم

د ده په شعر کي د داستان يا افسانې يا نظم ليکني يوه ستره او غوره ځانګړتيا دا ده چي هغه د کومي لاسي ايډيالوژۍ او يا واکمن مين او اسير نه دی. هغه مين دی، هغه په ښکلا، هغه په ادا، هغه په تخليق، هغه په انځورونو او هغه په نوښت مين دی. دی سره له ټولو ياغيتوبه تر نه باوره پوري د هغو پېرزو او نازورې دی خو اسير يې نه دی. د باري شعر د پښتو ادب د هغو ګوت شماره شاعرانو په شعر کې راځي چې له رازونو او نيازونو ډک دی او دا راز و نياز لا تر اوسه پور ور ورڅرونکي او ور سپړونې نه لري.

اوس به له چا سره سيالی ته د نصيب راوزو
منـصوري چيغي غرغرې د ميدان پاته نه دي
دلــــته راغـــلي وه د کاڼو په حساب سرونه
جــنون هغه دی زولنې د زندان پـــاته نه دي
که له ګـــربوانه يې ســـکروټې اورولي نه دي
نوري په زړه کي خـرخښې د اسمان پاته نه دي
زه د خــــوني فلک په سترګو کي اورونه وينم
پاس له نصيب سره ځولی د توپان پاته نه دي

او يا دا چې :

(c) ketabton.com: The Digital Library

مـــه راوړه تندي ته مي انکار په انګارونو کي
تا ته مي نمروده د ايمان کيسه مـــعلومه ده
څه به مي بوډی نـــظر ته نيسې د حـــيا پلو
ما ته دي پر شونډو د پېزوان کيسه معلومه ده
نوري په څـــپو کي الاهـــو سندري مه بوله
رنګ د زمـــانې کي د توپان کيسه معلومه ده
ولاړل جهاني زاړه ياران بيا به ستانه نه سي
وايی مـــلاجلان د بل جهان کيسه معلومه ده

او يا دا چي :

په تنها کو رنـــګو مه د جـــنون د پلونـــــو نښي
چي د هر اغزي په کور مي د يادونو کيسه شنه سي
د پردېس محـــشر ميدان ته دوږخي ساقي راغلی
چي پر شـــونډو می جانانه د کوثر پياله ترخه سي
ځواني ستا انتظار يوه وړه بوډی عمر مي درجار سه
سپېلنی به داسي چېري درته بل څـوک نذرانه سي

د شعر لوستونکي، په شعر پوهېدونکي او د شعر اورېدونکي که لږ ښه ځير شي چي د باري د شعر هر توری څو ځله د وينو د ګلاب په عطرو، د ارمـان پـه اسوېلو، د درد پـه زګېرويـو، د خيـال پـه څپـو او د ديدنونو پـه شېبو کي لمبيدلی، ډوب شوی او بيرتـه يې ځان د غـزل يا قصيدې، يا څلوريزي او يا کوم ښکلي نظم په بڼه را څرګند کړی دی. که يو کلاسيک شاعر دا يادونه چي شعر په زړه کي د تېر شوي خيال نه جوړه شوې خبره ده، چي په ژبه راځي، ومنو ډېره به شاعرانه وي مګر دا هم بايد ور زياته کړو چي شعر يوه داسي نه ماتېدونکې تنده ده چي په

(c) ketabton.com: The Digital Library

ویلو سره یې ماتېدل غواړي، مګر په ښو شاعرانو کې چې یو هم پکې باري دی، دا تنده د هر نوي شعر په هر ځل ویلو سره لا ځو چنده کېږی. د نظمونو او داستانونو په بیان کې د باري دغه شان تنده له ورایه برېښي. هغه خبره چې لېونی میني کړم اشناله بیابانه سره، دی ورځ تر ورځې د کیسو او افسانو د بې پایه ښارو او مېرو لوري ته هڅوي او ورغواړي یې. دی چې څومره دې پلو ته درومي هومره یې تلوسې لا پسې تلوسې کوي. دی هره ورځ هلته نوي څه پیدا کوي. کله چې د مقدوني سکندر استاد ،ارسطو هغه ته په رمزدا ورپوهوي چې خپل زاړه او له کاره لوېدلي مامورین او جنرالان برطرفه کړي او پر ځای باندی ئې ځوان او لایق افسران وټاکي نو هغه د خپل استاد له توصیې سره سم عمل کوي او داستان داسې نتیجې ته رسیږي:

مقرر پر مـــــقامونو یې ځوانان کړل
د لښـــکر یې ټوله نوي افسران کړل
ارســـطو ورته لـــېږلي وه رمزونه
ده له رمـــزه وه اخیستي دا پــندونه
زوړ ګـــمراه لاری ته نه سی سمېدلای
لو مینا خـــبري نه سی زده کـــولای
کوږ لرګی په بار کی نه سي ځایېدلای
نه کـــوږ بار سي تر مـنزله رسېدلای
په وطن کي کـــاري سوه عدالت سو
له زړو داړه مـــارانو په راحت ســـو
د خاین قـــاضي یې ورانه کړله خونه
اهـــل کار ته چې یې وســـپارل کارونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

دغه راز تقریبا ټول داستانونه یا په یوه او یا څو بیتونو داسي نتیجې ته رسېږي چي د سړي یې بیا بیا لوستلو او اورېدلو ته زړه کېږي. باري جهاني د خپلی شاعرۍ په اوږدو کي کرار کرار او سو که له ذهني ښکلا نه ټولنیزی، ژبنۍ او جلېزي ښکلا ته، هغي ښکلا ته چي کله نا کله د لویو ارمانونو انځورونه باسي، ور روان دی او کولای شو ووایو چي ورسېدلی دی.

د ده د داستاني شعر بهیر په څو ګودرونو وېشلای شو.

د پښتو په شاعرۍ کي د لاسي یا آګاهانه ښکلا ییزي چاري لپاره هڅه، ملي معنی، ملي غوښتنو ته، پراخ او ښتون ته او ملي ویښتیا ته لاره پرانیستل د ټولو په وړاندي درېدل د ده په شعر کي ما دغه خوځون مخکی د عصیان په نامه نومولی دی.

بله خبره د ده د شعر ښکلې ژبه ده. خبره په دې کي ده چي دی آن غندني، ښکنځلي او د نادودو یادونه په ډېر ښکلي انداز سره بیانوي. که د سلیمان لایق شعر د مست، یاغي او نه ابلېدونکي سمندر ښکلو څپو ته ورته دی د باري شعر کولای شو، زرین امیل یا مرغلین امیل ته ورته کړو. داسی زرین امیل ته چي د ښکلیو د غاړي هار او د غاصب او مکار زاهد او د دوکه مار مجاهد د غاړي د لعنتونو کړۍ جوړوي. دی د چا، د کومي ډلې، د کومي لاري تربور نه دی. دی د تیارو، دی د شرارت، د شیطاني ارواحو او شیطاني کړو تربور او دښمن دی. هغه خو په دې برخه کي کله ناکله ان د هستۍ ښبنونکي په وړاندي هم خپله تربګني نه پټوي. شاعر باید لوی روح ولري، شاعر باید د لوی روان درلودونکی او د پراخ زړه خاوند وي. شاعر باید د بې پایه تفکر، د نه ماتېدونکي ارادې، نه ابلېدونکي تکل، د سمندر سمندر ذوق، د پای ته نه رسېدونکو خیالونو، د ژور درک، د پیاوړي پېژندني او نه

(c) ketabton.com: The Digital Library

هېرېدوني ياد خاوند وي. تېر هغه وخت ښه دی چي د هغه له پېژندني او تجربې نه ننني شخړي او اري کړای شو او فوکلور د تېر ميراث ژوند کول دي. د فوکلور تر ټولو غوره معنی په ولسی هنر، په تېره بيا ادب کي د ژوند د بهېر موندل دي. په فوکلور کی افسانې، متلونه، کيسې، نکلونه او ان اپلتې هم را تلای شي. د فوکلور تر ټولو نه يوه غوره ځانګړتيا په هغه کي د يادونو ژوند دی. ټولو ته به ښکاره وي او کنه چي باري يو مؤرخ دی، يو ملي مؤرخ، يو بامسؤليته مؤرخ او يو د رازونو د راڅرګندولو په تېره بيا په پښتو فوکلور کي د تاريخی پېښو د پلټلو مؤرخ دی. هغه د هګل خبره د ټولنيز ژوند نه د پردې د پورته کولو مؤرخ دی. ښه شاعر همداسي وي چي د خپلي ژبي، د هغې له روحي توان نه د هغه د تخيل، عاطفې او ملي انديښنو له ښکلاييزو اندازو نه هغه پرده لري کوي چي د انځورولو مخه يې نيولې ده.

د هغه شعر ښکلا وي، نا ښکلا وي، تور او سپين او ډېر څه او څوک شعر ته ولېږدوي. هغه ارمانونه، هغه ويرونه، هغه خوښۍ، هغه مينه، هغه کرکه، هغه په شاعرانه نه بيانېدونکي بيان سره، هر هر څه چي نور يې لا په خبرو کي د ويلو توان نه لري، دی يې شعر ته ورلېږدوي.

که څه هم هغه پخپله هيڅکله د متعهد شاعر دعوا نه ده کړې، خو هغه تر زياتو متعهدو شاعرانو نه متعهد شاعر پاته شوی دی خو توپير يې له دې نورو متعهدو شاعرانو نه په دې کي دی چي باري د ملت، د خپلي ژبي، د خپل تاريخ او د خپل دوران په وړاندي متعهد پاته شوی دی. دی د رښا د ساتني او پالني، دی د ژبي او د هغې د ابياتو په وړاندي پوروړی او متعهد دی. د ده د دې ډول شعرونو يوه بله ځانګړتيا دا ده چي دی دلته تصويرونه داسي جوړوي چی هلته معنی او

(c) ketabton.com: The Digital Library

مفهوم د تصویرونو په مرسته په ژوند ښنونکو او لمسونکو انځورونو بدلېږي.

باري پخپلو داستاني یا اسطوره ای شعرونو کي ځینی داسي سپېڅلي اساطير چي پېږۍ پېږۍ پټي پاتي شوي دي راسپړي او څېړي. د نکل یا داستان ویل له ولس سره، له ډېرکي ولس سره، داړیکو، د خبرو او د مخامخ کېدلو تر ټولو غوره لاره او چاره ده. هغه ولس چي پخپله د همدي کیسو، د همدي نکلونو او د همدي روایتونو اصلي سرچینه او زیږنده دی. ښه شاعر هغه یادونه، هغه خاطري او هغه ټوله مروري هستۍ د نظم په ښه، د شعر په ښه امیل کوی، هغه په ښکلایي انداز، په ښکلاییزه ادا او د عاطفي او تخیل په زیاتوالي سره خلګو ته وریادوي، باري هم د خپلي ژبي تاریخي بهیر، د هغې د ویونکو روحي خوځون لویو ابدي اساطیرو په وینااو، د هغو د اتلانو په خبرو د هغو په تاریخي پېر او د هغو په غم او خوشحالي کي لټوي او په خوږه شاعرانه ژبه یې ننني کوي.

د نورو ځانګړتیاوو تر څنګ کولای شو وو وایو چي باري ډېر هغه څه چي شاعرانه نه دي، شاعرانه کوي. عنعنه ماتول، صراحت، طبیعی وزن او په هغو کي د مکار غندنه د ده په شعر کي بل نوښت دی. هغه په دې افسانو کي موږ ته را په زړه کوي چي څوک یو؟ چیرته تلای شو؟ او څه کولای شو؟ په دې توګه ویلای شو چي هغه دلته هم خپل یاغیتوب ساتلی دی. هغه دلته هم له دوکې یاغي، له دروغو یاغی، له مکاره یاغي او له ریا یاغي پاته شوی دی. د ده همژبي باید زموږ د څو نورو ګوتو په شمار شاغرانو د شعرونو په شان د ده شعر هم د پښتو د ویښتیا نوې الفبې وګڼی. هر یو یې په ډېري میني او تلوسې سره د هغه زده

(c) ketabton.com: The Digital Library

کړي ته پلتۍ ووهي او کنه دوی به د خپل ملي ژوند پېژندنه کي همداسي نالوستي پاتي وي.

په مینه
ډاکتر عبداللطیف بهاند
ماسکو

جهاني ته

سباوون په تمه ناست تورو تیارو کي
زنګېدلی د غمونو په تالو کي
دا د میني د دنیا خوږ انځور ګر ته
چي یې ځاله د عشق جوړه ده مغزو کي
دا زموږ د وخت هوښیاره لېوني ته
جهاني ته جهاني ته

(c) ketabton.com: The Digital Library

د حمید او د خوشال د پګړۍ ګل ته
د الفت او د رښتین د بڼ بلبل ته
د مکتب غوره شاګرد د پیر محمد ته
چې یې تاج په سر کې ایښی دی غزل ته
د کروړ د میخانې ښکلې ساقي ته
جهاني ته جهاني ته جهاني ته

قلندر عبدالرحمن د کور ډیوې ته
د حمزه بابا په سر جګې شملې ته
د میرویس نیکه د باغ خوږې میوې ته
د پښتو ادب دې ښکلې ترانې ته
د احمد بابا د ستر کهول لمسي ته
جهاني ته جهاني ته جهاني ته
چې پانوس یې سوځیدو سره اشنا دی
چې پتنګ یې د لمبو سره اشنا دی
چې یې خیال څه د فلک په رحم نشته
چې یې کور له سوځیدو سره اشنا دی
میراث خور د بېنوا او د غني ته
جهاني ته جهاني ته جهاني ته

دا ساقي چې د جامو سره لوبیږي
دا خمار چې په نیشو کې نه مستیږي
چې کړي ځانته پخپل لاس دوږخونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا زردشت چې بل اور سره خوښېږي
دا په سوي مذهب پوه مست دوزخي ته
جهاني ته جهاني ته جهاني ته

چې اورونه يې په کور د پلار ژړلي
لپې لپې يې په هر مزار ژړلي
چې يې ټانګ د يرغلګر په سوک وهلي
ويني ويني يې په هر پرهار ژړلي
د افغان د درد او غم په اور ستي ته
جهاني ته جهاني ته

چې خيبر او چې ميوند يې ترانه ده
پاني پټ يې د پلرونو حماسه ده
چې پامير او هندوکش يې د خيالونو
هم شمله ده هم کعبه ده ميخانه ده
د کابل د پت او ننګ ساده سپاهي ته
جهاني ته جهاني ته

چې ښکلا يې شور په سر کي لګولی
چې خالونو د صنم په زړه خوړلی
چې سينه يې د غاټول سره سيالي کړي
د وزخي سره په اور کی سوزېدلی
دا په تلليو کي زموږه اوسني ته
جهاني ته جهاني ته

(c) ketabton.com: The Digital Library

چـــي تر هر چا په ګناه باندي پوهېږي
چـــي له شـیخ او له زاهده نه وېرېږي
له چرګو او له رســـو یې پـــروا نسته
چـــي د دار حلــقې ته خپله روانیږي
دا زموږ د عــصر بې کـــچه یاغي ته
جـــهاني ته جـــهاني ته جـــهاني ته

دا لـــوی بحر چي ویالو کی نه ځاییږي
لا مـــبوزن چـــي په څپو کي نه ډوبیږي

د قـــلم توره یې تل د لاس زېـــور ده
چـــي د ظلم د ښـــامار سره جنګېږي
د لایـــق او د اجـــمل دا سکني ته
جـــهاني ته جـــهاني ته جـــهاني ته

چـــي په نرخ او خریدار د زړه پوهېږي
پېرېـــدل چي په بـــازار د زړه پوهېږي
چـــي فریاد یې د خوږمنو زړو اواز دی
چي په جـــوړ او په بیمار د زړه پوهېږي
دې نیالـــګي زموږ رشاد لوی حبیبي ته
جـــهاني ته جـــهاني ته جـــهاني ته

چي ســـبزې کوبې د مســـتو پسرلو کي

(c) ketabton.com: The Digital Library

چي ساقي سـره هم غاړي دی پيالو کي
چـي شور دی د سيني په خلوتگاه کي
چي احساس يې توپاني دی په شعرو کي
پـخې نښې د پژواک او خلــيلي ته
جــهاني ته جــهاني ته جـهاني ته

چـي دوږخ په اجــارو له فلک غواړي
منــصوري نشې اخيستی دی دار غواړي
د خــيام کوڅو ته ځي په بد مستۍ کي
د گلاب مينه په کــور کي د خار غواړي

دا خـپلوان د شمس الدين او د داوي ته
جـهاني ته جـهاني ته جــهاني ته

چـي ټاکلي يې خپل ځانته هديرې دي
د منــصور او د فرهاد سره يې شپې دي
دا ســـرکښه د جنون پر بستر پروت دی
ماتي کــړي يې د عـــقل زولنې دي
زر ســــلامه د کمال عـبد الباری ته
جـهانی ته جــهانی ته جــهانی ته

+++

(c) ketabton.com: The Digital Library

تاسو يې پېژنی دا څوک دئ؟

کله ولاړ سـې په خــیالونو سردرو ته پورته کېږي
کله کـښته سي درو ته سپين سندرېږي يې يادېږي
کــله مل وي د کــوچيانو په کــېږديو کي اوسېږي
کــله ځان خــپل زنداني کړي زولنې ورته شرنګېږي

بيا په مــينه د جانان کــي يادوي اغــزن خوبونه
بيا وطـن شــهيد شــهيد وي يادوي ستړی مزلونه
بيا له قــهره او له جــوشه په سـوکو وهي ټانکونه
هــا زړي خاطــرې ورشې وېښوي وېده مــــغزونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

کــله ځـي تر کـــــندهاره يادوي کــاږه تــــګونه
کــــله ســــتايي کونړونه په حجرو کي چنګ برېتونه
کـــله پورته بد خــشان کي لــټوي ښکلي لعلونه
يــا په د ښـــتو د پروان کـــي دلاله وو سره ګلونه

بيا په خـــيال کي يو ځل ورشي د غازيانو و ټولۍ ته
بيا په اوښکو ورته ناست وي د وطن بوري مورکۍ ته
بيا په سرو او ښکو ژړېږي د شهېد ورور و خورکۍ ته
بيا ورليــکي ســــلامونه د کوچني غازي سلګۍ ته

کـــله ســــتايي په وطن کــي د غازيانو مورچلونه
کــله غــــندي د بيدردو او نامـــــردو چپاوونه
کــله ســــتايي د باتورو جنـــګياليانو سنګرونه
کـــله غـــندي په کوڅو کي بېګانه او پردي پلونه

بيا خـــــيام وي بيا بـــــاران وي بيا پيالې وي
مـــېله وال له ښــاره ووځي د بابا صاحب مېلې وي
د يارانو په ټولۍ کــــي هـم سندري هم نغمې وي
وريادېږي يي جونـــګړه رونړ کــــړي خپلي شپې وي

بيا زاهـــد او معتصب ته رياګــاني ورپېغور کړي
بيا په شــعر او په خيال راته سينګار د بابا کور کړي
بيا ورځــي تر خـــــپل جانانه بهانه د ابا ګور کړي
چي بيا وروسته رقـــيبان يي په محفل کي ورپېغور کړي

(c) ketabton.com: The Digital Library

بيا په خــپلو سترګـــو ويني د پېغلانو ګـودرونه
د تيارو اجـــاره دار پـکښي کـــــرلي افتونه
پېغلي نه شی وړای ګـــودر ته شنه منـګي او امېلونه
په ګـــودر کي د پېغلانو د پرديو مورچـــــلونه

بيا کـابل وي مستي پېغلي يي پښي لوڅي وريادېږي
يتيمان او ببر ســـري ماشـــومان ورته ژړېږي
کـــلاګـــاني د بابا يې د پـــردو په لاس نړېږي
په نـــاورين د زورورو عـــزتونه خـــرابېږي

بيا ځـــوانانو د وطن ته په خـــوږه ژبه ګـــويا دئ
وايي پرېږدئ سنـــــګرونه دا وطن مــــو د ابا دئ
د مورچــــل و ځوان ته وايي چي دا کلی زما او ستا دئ
تا د خــــــور ټکری پېيلی دا دســــتور د نااشنا دئ

کــــله غاړه د هلـــــمند کي راته ستايي اتڼونه
د هلـــــمند نه جــلاله ته وړي شرنګي او امېلونه
کــــله ځي د هـــــندوکش نه يوار ګـوري خيبرونه
کــــله ځي وهـــــدېروته را شميري مـاشوم قبرونه

بيا پر لـــــويه لار روان وي وېښوي ويده خـــوبونه
بيا د اوښــــکو په زورونو ورانوي کښلي خـــطونه
بيا بوډۍ اســـــمان ته وائګي نور دي نه وړم فرمانونه
ما يوه ســـجده مــــــنلې نور يې نسته محرابونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

بیا په سـره غرمه میوند وي بیا ایوب او ملالۍ وي
بیا بولدک وي بیا لښکري ورسره چي تورپېکۍ وي
بیا میرویس وي بیا جرګې وي ګورګینانو چي سلګۍ وي
بیا بابا توره ایستلې د غـازیانو چي ټولۍ وي

کله ډاډ وي لارویانو او لاروکو قافلو ته
چي هـا تللي په سـېلونو توتکۍ به بېرته راسي
کله مـل وي د پردېسو او غـمجنو مساپرو
وایي توري شـپې تېګرېږي دا وطن به زما او ستا سي

کله زېرۍ شي سـاقي ته او غوږ کي ورته وایي
د حـمید د ترانو او شـنو پیالو دور به بیا سي
کـله تور چپه کاکل د خپل جانان په خوب کي وېني
په تعبګیر کـي د زاغانو پایـکوبونه به رسوا سي

بیا د خـیال په تال یاغـي سي تارېخونه وریادېږي
هـغه توره د بابا یې هر ګـړۍ مـخ ته ځلېږي
وایي ولـي زموږ غـازیان له قبرو نه راپورته کېږي
دا ژوندي په مـړو حساب دي چي وطن يې لېلامېږۍ

تاسو یې پېژنئ دا څوک دئ؟
دا ازل ته یاغـي سـوی
چي جـانان یې خپل وطن دئ
او وطـن یې پردی سـوی
چـا په غوږ کـي راته ووې

(c) ketabton.com: The Digital Library

" زه یې پېژنم غنی دئ دا زړور دا ببر سری "
ما وې نه ګـــرانه غلط سـوې زموږ د هـیلو
" جــهاني " دی د جانان په لــمبو سوی

& & &

(c) ketabton.com: The Digital Library

جهاني څوک دئ ؟

د هيواد خوږژبي، نازکخيال او نامتو شاعر او ليکوال او له هېواده هغه مساپر اشنا يادوم، د چا د لمر ښار چي تروږمۍ نېولی دی او خونه يي د مرګي له ساندو ډکه ده. د هيواد د ځوانانو په لاسو کي يې پردي تېغونه دي او بي سترګو توري چلوي.

د غليم خيرن لاسونه يي د هيوادوالو په سپېڅلو وينو سره دی، کلي او کور يې د کاږو مالت جوړ سوی دی. د ده د ناز وطن ته د اغيارو مرکې رابلل کېږي او پردي يې د خوبونو تعبيرونه کوي.

د پېغلانو په ګودرونو يې د پرديو سنګرونه جوړ سوي دي. د ګلانو په وطن کي يې اغزيو پېري کرلي دي او د شپې شيطان يې د ديدنونو ماښام تورولی دی. دی چي اغزی اغزی ژوندون تېروي د خيالونو پر اوږو و خپل جانان ته چي د ده ګران هيواد دی مسافري سجدی ورلېږي.

شاعر چي د ملالي سرتوري د نامحرمو په ولات کي نه سي زغملای ياغي کېږي، د ازل خزانونه نه مني او د حق د لېونو لښکر جوړوي د پېريو طلسم ماتوي او د قدرت زولنې شلوی. کله ټانکونه په سوکونو اوبوي او کله خويې د قهر چيغې د غليم د بنګلې چت را لړزوي. دی فيصله کوی چي دا ولس د اېلېدلو نه دی او د زاغانو جنازې له خپله باغه باسي، د خپلو رنځورو کنډوالو اسوېلي ته په لپو لپو ژاړي او د غازيانو د بګړيو د وينو څاڅکي يې زوروی، نو ځکه دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

د مرګ د قافلو ملګرې کېږي خو د ده مغروره ککرۍ ترڅمکې نه ورځي.

دى دا کړې ورپې بګړې راغونډوي او د غليم په بنګلو کي بل ميوند جوړوي، د چنګېزپر کورناورين د خپل هغه غيور ولس چي د اورنګ خنجريې پڅ کړې دى او د فرنګ توپونه يې خاموش کړيدي مېړانه او سربښندنه و غليمانو ته وريادو.

جهاني "شنه اسمان ته د خپلو غرونو زلزلې وريادوي" د ملالي ميوندۍ چيغي په شنه اسمان اوري او د رېدي او تورپېکۍ کيسې په لوړ آواز بيانوي. د فتحې په جشنونو کي هېڅ شک نلري ځکه دى خپل قام يو توپاني قام بولي. د حسين جامې اغوندي او تر خپل جانانه تنها ورځي، د زولنو شرنګهار ته په ورين تندي ور روان دى لکه منصور پردار ورته خېژي او د سکروټو په قلم ورته اشعار ليکي.

عبدالمجيد
ډنمارک ۲۰۰۵ع کال

(c) ketabton.com: The Digital Library

د جهاني د ژوند ليک په اړه

خوښ يم چي د هيواد د شعر او شاعرۍ په هسک کښي د يوه ځلېدونکي ستوري ښاغلي عبدالباري جهاني د ژوند ليک په اړه څه ليکم، ښاغلی جهاني که په خپل هيواد او هيوادوالو کښي منلی او د اوسمهال د پياوړو، غښتلو او سرواله شاعرانو او ليکوالانو څخه ګڼل کيږي، د هيواد د پولو څخه په هغه خوا هم د ښه نامه څښتن دی، دغه ليکنه کندهار ته د ۱۳۸۴ ل کال کي د دوی د راتلو پر مهال د غوايي د مياشتي پر (۱۴مه) نېټه په تېرو درو کالو کښي په پرله پسې توګه د درپيم ځل له پاره د اطلاعاتو او کلتور رياست له لوري د دوی په وياړ د يوې درنې او لويي شعرغونډي د پيلېدونکي وينا په توګه ما عبدالمجيد بابي واورول، دا چي په هغې کښي د ښاغلي جهاني د ژوندانه په اړه څو ټکي ځرګند سوي وه له همدې امله کله چي نارنج خپرندويه ټولني ته د دوی همدا نوې راغونډه سوې شعري ټولګه (کوه طور) د چاپ له پاره سپارل سوې وه نو دا خبره هم ياده سوې وه چي همدا ليکنه دي د همدې ټولګي په سرپاڼو کښي ځای ولري، که څه هم په هغه شعرغونډه کښي هم ما يادونه کړې وه چي زموږ دغه نوموتی او پېژندل سوی شاعر د چا له لوري پېژندني ته اړتيا نه لري او ټول يې پېژني خو د دغسي مېړنيانو د ژوندانه د بېلا بيلو اړخونو بيا بيا يادونه هم د نن او هم د سبا له پاره د ارزښتونو څخه خالي نه وي، د دوی د پېژندني په اړه چي ما څه راغونډ کړي هغه ستاسو په وړاندي په لاندي توګه ايږدم :

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښاغلی عبدالباري جهاني د نن څخه ۵۷ کاله د مخه په ۱۳۲۷ لمریز کال د کندهار ښار کابل دروازې ته نژدې د بامیزو د کوڅې په ختیځه څنډه کښې د خپل سوداګر او شتمن پلار ارواښاد عبدالاحمد خان په کور کښې زیږیدلی دی. ښاغلی جهاني د پلار لومړی زوی او پلار یې د خلکو او دوستانو په منځ کښې د ښه نوم، پستې ګذارې او ښه چلند څښتن و.

د ښاغلي محمد معصوم هوتک په وینا جهاني لومړنۍ دودیزه زده کړې د ملا نورمحمد څخه ترلاسه کړې دي. کله چې د هغوی د ژوندانه ګړې د رسمي لیک لوست ترپولي رسېدلي نو یې په کندهار کښې میرویس نیکه لېسې ته مخه کړې او تر دوولسم ټولګۍ پورې یې همدلته د لوست او زده کړې د پړاوونو یو ټاکلی پړاو بشپړ کړ. وروسته یې د کابل پوهنتون د ادبیاتو او بشري علومو په پوهنځي کښې د تاریخ او جغرافیې په برخه کښې تر ۱۳۵۱ ل کال پورې لوړې زده کړې وکړې.

ښاغلي جهاني د پوهنځي په ټوله موده کښې د شعر و لورې ته په پراخه کچه مخه وکړه، شعر یې ښه وپاله او د هغه روزني ته یې ټینګه ملا وتړل ځو نن دا ویاړلري چې په هیواد او د هیواد څخه د باندې په فرهنګي او ادبي سرېو او کړیو کښې د یوه وتلي او منلي شاعر په توګه ځلېدلی دی. دا چې نن د هغوی شعر ښکلی، منلی او د پختیا ترپولې رسېدلی دی دا د هغوی مینه ده چې د شعر سره یې د همهغه مهاله چې لا زېکی و'پاللې او روزلې ده. کله چې په میرویس نکیه ښوونځي کښې په لوست بوخت و'د پښتو د نوموتو شاعرانو شعرونه د ده د فکر او ذکر مشغولا وه. په دغو مشغولاوو او بوختیاوو کښې جهاني د لوړ تخیل تر هغې کچې ځان ورساوه چې له ځانه یې جهان ته لاس وغځاوه، د ده

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښکلي شعرونه د خپرونو ښکلا سوه او د ډېرو لويانو، مشرانو او ځوانانو د پاملرني، کتني او اورېدني وړ وګرځېده او په دې توګه لا تر اوسه که د ځان و نور د جهان سوا و کله چې بيا د دغه جهان و جهان ته د بل جهان څخه سره په رابهېدو سوه او زموږ جهان يې سره تبې وګرځوله د مليونونو پښتنو او افغانانو سره د دې جهان جهاني هم کډه وکړه د خپلو خلکو د کړاوونو او ستونزو څخه د ډکو او ترټلو ورځو ليدو تر دې پولي وکړاوه چې ځان ځني هېر او خپل بېوزلي ولس ته يې په بېوزلۍ کښې داسي د تسل مرغلري راغونډې کړې چې د ورکو د (ورکي مېني) په ورکو او اشلو پشلو پاڼو کښې د ورکو زړونو درناوي او سلامي زموږ دغه ورک ورور هلته هم جهاني کړ، داسي جهاني چې اوس يې خپل او پردي ټول د يوه پاخه، وتلي او منلي شاعر په توګه پېژني، هغوی د شعر په نړۍ کښې د يوه نوښتګر او نوميالي شاعر څېره د ځان کړې، داسي شاعر چې د شعر منځپانګه او ورسره هنر او ښکلا يې هم ښاغلې او غښتلې ده چې د هيوا د اوسمهال د پښتو شعر برخه ورباندي وياړي.

که رښتيني پرېکړه وسي دوی ته د دوی همدغو غښتلو او ښاغلو شعرونو د اوسنيو پښتو شاعرانو په شاعرانه يون کښې د ګوته په شمېرو مخکښانو تر څنګ د مخکښۍ لنګوټه ور پر سر کړېده او که دغه ټوله خبري په څو لنډو ټکو کي راونغاړو نو بايد وويل سي: جهاني يو استعداد دی او شعرونه يې په پښتو ادب کښې د څرنګوالي، ډول او بڼې او هم د ښه او شعري موازينو په ګېڼه پسولل سوې زېرمه ګڼلای سو.

د دوی په برخه کي دا پرېکړه نه زما ده او نه د هغه او دغه چا ده. دا پرېکړه د ولس پرېکړه ده، دا د ادب پوهانو او لويانو پرېکړه ده او دا د

(c) ketabton.com: The Digital Library

شعر د خوښوونکو او مینانو پرېکړه ده او پر دغو ټولو باندي د منلو او مهر لګولو په توګه دا د هیواد د وتلي او منلي لیکوال، څېړونکي، ژبپوه، شاعر او تاریخ لیکونکي ارواښاد علامه رشاد بابا پرېکړه ده.

چي دا پرېکړه د ټولو پرېکړو او د دوی په برخه کښي د ښو اندونو د څښتنانو د نظرونو د قبلوني له پاره ډېر ښه لاسوند ګڼلای سو.

هغوی فرمایي: "ښاغلی عبدالباري جهاني ځوان پښتون شاعر دی، زما په خیال ابتکار او سلاست د ده د شعر ځانګړتیاوي دي...

د ده پر نغمو مستي ناڅي، او د ده ترانو ته شاپېری اتڼ اچوي... د جمال جلوې له ده څخه ځان او جهان هېروي. په دغه جذبه کي نه دی ځاني دی نه جهاني، د احتساب بېره یې له زړه وتلې وي، د مغانو پر دوکانونو په ډېره زړه ورتیا ګرځي، په خورا بې احتیاطي د میخانو تړلي دروازې ورټکوي، د حسن پر کعبو طوافونه کوي. د میني د بت پر پښو تندي موږي، ځکه نو زه دی یاغي شاعر بولم. د ښاغلي جهاني د فکر شهباز د نوو معناوو په ښکار پسي ډېري هسکي الوتني کوي او بې ښکاره نه راستنېږي ځکه نو زه دی مبتکر شاعر بولم...

دا ځوان شاعر زیار باسي د ګران وطن پر شمه باندي سربښندونکي پټنهان د ستي کېدلو له پاره راوبولي. د ده شعر بې مبالغې د افغان ولس د ویښتیا له پاره هغه سوي چغې دي چي ږغ یې په اوریدلو کي د غوږ او په لوستلو کي د سترګو له لاري بځرکي پاشي. رنځېدلی او کړېدلی افغان ولس ملي وحدت ته هڅوي. د ده استعارې هغه تارونه او کنایې هغه ستني دي چي زړونه سره ګنډي...

د دې اسکېرلي ولس د سوځېدلي او لوټل‌په هیواد په کربلا کي جهاني د حق پر شهیدانو ساندي وایي او کله د یزیدانو په لټون د

(c) ketabton.com: The Digital Library

ماغزو په غوړو مشالونه لګوي. زه د ده د طبعي په سینا کې هغه رونړاوي وینم چې د ډیرو به د هغو دیدار نه وي په نصیب سوی...".
درنو لوستونکو !

د ښاغلي جهاني په اړه به ډېر ، ډېر څه وواییي، خو ډېر به د لوی ښووانډ علامه رشاد بابا سره د دوی د همدغو لورینو په برخه کښې همږغه وي. نو زه هم د ډیرو سره هملاری کېږم او د جهاني په برخه کښې د علامه بابا همدا پیرزوني د خپلي لیکني له پاره بسندویه ګڼم.

په درنښت
عبدالمجید بابی
د کندهار د اطلاعاتو ، کلتور او ګرځندوی رئیس

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزلي

(c) ketabton.com: The Digital Library

مناجات

د جانان د بلا مخ ته خدایه زر ځله مي سپر کې
لکه غشي پر سینه مي د رقیب ور برابر کې

چې پرون یې ور په یاد سي د دښمن د بورو ورارو
یوه چیغه می لا پورته پر شمشاد او پر خیبر کې
یا شرنګی د سپینو تورو یا محمود وي یا اشرف وي
پر لښکر د غلیمانو د مرګي د پوځ ګذر کې
یا میدان د پانی پت وي یا ګلګوني توري راسي
پر لښکر د مرېټې مي د احمد لاسونه بر کې
چې مړژواندي ورنه تښتي افسران د پرنګیانو
په کابل کي می آسمانه یا پیدا وزیر اکبر کې

یا ملاله په میوند کي یا ایوب در څخه غواړم
یا مي لاندي تر اسونو د دښمن خوني لښکر کې
له امو تر ارغسانه له کنړ تر هریروده
د لستوني ښاماران مي یو په یو زېر او زبر کې

(c) ketabton.com: The Digital Library

یو ار بیا راته تاوده کې زما د قام ساړه زګونه
بیده بخت راته ویښ کې را پخلا مي مرور کې
بیا جشنونه په ښارو کي اتڼونه په د ښتو کي
بیا پیغلوټي په خېمو کي بیا مي کور په کور اختر کې
له پامیر تر کندهاره له هلمنده تر مزاره
اولسونه مي په چیغو ربه یو په یو خبر کې
چي یو روح سي بل یې تن سي یو یې سر بل یې بدن سي
چي جارېږي یو تربله یو میرا بل قلندر کې
له کنړه تر ارغنده له پنجشېره تر میونده
هریو بوټي مي سوما کې هریو څاڅکی یې کوثر کې
چي دا لمر وي دا اسمان وي د پښتون قام دي ودان وي
د دښمن عمر یې خدایه لنډ د ژمی مازیګر کې

چي رنډي کي غبرګي سترګي د فرنګ د میراث خورو
د مرګي له خوبه ویښ مي د افغان بیده ټبر کې
هم یې ویښ کې له خوبونو هم الفت ورکې د زړونو
هم یې تن جوړ کې له زغرو هم رڼا د عقل ورکې

چي جهان ورته حیران وي چي خجل ورته سیالان وي
زما د هر وګړي سترګي آیینه د سکندر کې

(c) ketabton.com: The Digital Library

جهـاني چـي پکـښي ليکـي د زمـري اولـس نظمونـه
هـرآوازيـې د بـلال کـې هـره لوېـشت ورتـه منبـر کې

۸/۱۲/۲۰۰۱
ويرجينيا

(c) ketabton.com: The Digital Library

+

خدايه کوم لوري ته ځمه نه د ځان نه د جانان يم
نه له ښکليو ياغي سوی نه د زلفو بنديوان يم

زړه مي ځي د ساقي کور ته آيينه مي بولي ګور ته
ما د مني رنګ اخيستی نيم بوډا يمه نيم ځوان يم
نه مي بېغ چاته اشنا دی نه سندري مي څوک
اوري
له منزله ناخبره کښېوتلی په کاروان يم
له رحمانه مي زده کړی متانت د درویشانو
په بهار او په خزان کي مستقيم په خپل مکان يم
دا يوه شېبه هستي مي د نېستی په نوم راوړي
لکه اوښکه درته راغلم په بڼو کي اوېزان يم
نه راتلل مي په اختيار وه نه په تللو مي خبر يم
د شبنم په دود راغلی د شبنم په دود روان يم
نه سندره سوم د ميني نه کيسه د نيمو شپو يم
نه فرهاد يمه د غرونو نه مجنون د بيابان يم
نه خليل سوم د اورونو نه خيام د محفلونو

(c) ketabton.com: The Digital Library

نه منصور يم د دارونو نه د کاږو په نښان يم
سر خريي دي سوه په برخه ځه رهي سه لېو تتوبه
د سکروټو پر سر يون دی د خيالونو جاله وان يم
مبارک دي سه خوبونه زليخا لمن مي نيسه
د يعقوب د اوښکو پل يم رسېدلی تر کنعان يم
وزرونه مي راوړي چي تيار هغه د يار دي
نن يې وسوځه پانوسه زه چي خان يم په ياران يم
يو نصيب يو جهاني دی ځو سندري د اغزيو
تريخ تاراج دی د غوټيو زه همزولی د خزان يم

(c) ketabton.com: The Digital Library

+

یار چې له اغیاره سره مل سو اوس به څه وایو
درد چې له پرهاره سره خپل سو اوس به څه وایو
ولاړو د شهیدو سفرونو له کاروان سره
ورک چې مو له سیوري سره پل سو اوس به څه وایو
موږ خو پسرلي ته د ګلونو کجکول ونیوی
اوریې د اوربل پر سینه بل سو اوس به څه وایو
خپل نصیب مې لاره پر سکروټو راښوولې وه
ورک مو له منزل سره مزل سو اوس به څه وایو
موږ په قافلو کې غبرګې سترګې پسې یو وړلې
ولاړې د یوسف کمیس بدل سو اوس به څه وایو
ما تر کوه قافه پوري هر قدم شمېرلی و
خپل قسمت په لار کې راته غل سو اوس به څه وایو
ما لا جهانی زلمي کلونه ورته ایښې وه
ږغ مې په کوګل کې د اجل سو اوس به څه وایو
ویرجینیا ۱۵/۸/۲۰۰۴

(c) ketabton.com: The Digital Library

+

راځـه زه بـه غـزل درتـه لـيکم تـه راتـه ګـوره
پـه تـورو بـه دي شـونډي مچـوم تـه راتـه ګـوره
د زړه پـه شيش محفـل کي دي تـصوير پيوندومـه
پـه خيـال کي بـه دي زلفـي لوبـوم تـه راتـه ګـوره
محفـــل تـــه مـــي راوړي نذرانـــه دي وزرونـــه
بـورا رنګـه بـه ځـان کبـابوم تـه راتـه ګـوره
پښېمانه مـي تنـدی دی د ځـوانۍ لـه سرکښيو
محراب تـه دي سجدې درپسي وړم تـه راتـه ګـوره
بوډۍ لاس بـه مـي نيسي لـه ګلرخ ساقي جامونـه
زلمـۍ زلمـۍ پيـالې بـه تـشوم تـه راتـه ګـوره
د عمـر لـه دوږخـه مـي ځنځيـر درتـه راوړی
دانـه دانـه توبـه مـي مـاتوم تـه راتـه ګـوره

ازل مـي پـه غوټيـو کـي نـصيب نـه و سـاتلی
سـينه بـه پـه اغزيـو سـولوم تـه راتـه ګـوره
درځـم لـه لېونيـو وينـو مـست او رنګېـدلی
جنـون تـه بـه مـي کـاڼي ژړوم تـه راتـه ګـوره
کاڼـه بـه مـي پـه چيغـو کـم غوږونـه د وختونـو

(c) ketabton.com: The Digital Library

شین چتر د اسمان به لړزوم ته راته ګوره
وعده مې له فرهاده سره نوې کړه جانانه
تیشه مې پر تندي باندي دروړم ته راته ګوره
نصیب له جهاني سره جوړه یمه راوړی
زخمي سلګۍ په اوښکو اوبوم ته راته ګوره

۳۰/۸/۲۰۰۴
واشنګټن ډي سي

(c) ketabton.com: The Digital Library

+

ولاړل چي پرون يې د قسمت ما ښام ته وخندل
نن په جګه غاړه يې منصور مقام ته وخندل
څنګه به په سرو سترګو د قتل ګناه وژاړي
موږ خو د خپل حق د انالحق پيغام ته وخندل
پرېږده محتسبه د خرقې د دوه رنګۍ جنت
موږ په يو رنګي کي دوږخي انجام ته وخندل
چا د انګوري شونډو مستۍ دلته راوړي يو
شرنګ مو د سندرو د کوثرو جام ته وخندل
راسه په رښا کي د پرهېز جنازه وباسو
شيخ چي د منبر پر څوکه خپل کلام ته وخندل
رنګ د لېونتوب يې ايله نن په سترګو وليدی
خم په وچو شونډو کي چي زموږ خيام ته
وخنــــــــــــــــــــــدل
ولاړی جهاني د خپل نصيب د قافلې سره
کرښــو د تنـدي يـې د ازل مـرام تـه وخنـدل
۲۰/۱۲/۲۰۰۲ ويرجينيا

(c) ketabton.com: The Digital Library

+

راځي چې پر دې لاره پيغامونه به راوړي
ځولۍ ته د خيالونو مې ګلونه به راوړي

زاهد مې په سبا سبا زلمي کلونه يوړل
ساقي توبه مې خرڅه کړه جامونه به راوړي

قسمته له يارانو په توپان کې يم بېل سوی
ساحل د رڅخه وړی يم موجونه به راوړي

پوهېږم چې رانه غله اوس مې ستر ګي
ورلېږمه
جنونه هوښيار يږم ځنځيرونه به راوړي

رقيب مې په سکروټو جنازې ته لار نيولې
رويباره تر مزاره سلامونه به راوړي

(c) ketabton.com: The Digital Library

غرور مي په تندي کي سوځوم درته راځمه
سجدې ته مي جانانه محرابونه به راوړي

چي ستړی دي له ژونده يم محفل ته درغلی
پانوسه وزرونو ته اورونه به راوړي

کنعان ته مي ويلي جهاني ماشوم خوبونه
د ستورو تر ګودره تعبيرونه به راوړي

۴/۹/۲۰۰۴
ويرجينيا

(c) ketabton.com: The Digital Library

+

کله ورک یمه په ځان کي کله ستا په تماشا سم
هم تصویر هم آیینه سم هم پخپله درته راسم
له محل څخه د روزم بې خبره لکه اوښکه
لا می پل اخیستی نه وي چي په لار کي نیمه خوا سم
چي پخپله مي دربولې د ختین صنم سجدې ته
بیا په کومو سترګو درسم بیا په بیرته څنګه ستا سم
نه خبر په خپل وجود یم نه اختیار مي دی راوړی
کله شمع د محفل یم کله سوځمه بورا سم
کله زه پر خیال مین یم کله خیال راپسي ګرځي
کله چیغه د جنون یم کله حسن د لیلا سم
د نسیم پر اوږو راغلم له شنبم سره مي شپه سوه
د ذرې د کور مېلمه وم زه به څرنګه پیدا سم

خزانه یم د رازونو په دې خپل ذره وجود کي
کله شپول د طوافونو کله کور د کبریا سم
دا یوه کیسه د میني بې حسابه شونډې وایي
کله ښکار سم په کنعان کي کله تور د زلیخا سم

(c) ketabton.com: The Digital Library

په تنها کو مې کړل ستړي د اغزيو د کور غشي
په خلوت کې مې پيدا کړې نور به ذکر د راييا سم
له ذرې تر کهکشانه قلم يو نوم را ښودلی
د اغيار په نامه څنګه په ګونګۍ ژبه ګويا سم
له خليله تر منصوره هنګامه د نار او نور ده
زه پتنګ ته مې لمبه يې اوس به څرنګه تنها سم
له ازله تر ابده يو جرس يو نغمه ده
د حيرت په قافله کې کله طور کله سينا سم
جهاني ته دي ورکړی له نامه سره تقدير دی
هر نفس را سره مل يې يو دم څرنګه بې تا سم

۳۰/۹/۲۰۰۴

ويرجينيا

(c) ketabton.com: The Digital Library

+

چې دې هجر ته پیدا شپه د ازل یم
وایه څنګه به سوځلی او ر د بل یم

بېله ما منزل ته نه سې رسېدلای
د اوږده سفر په لار کې دي يو پل یم

که هر څه دي په نظر وړوکی ښکارم
ستا د عمر په یوه شپه کې مشل یم

ماته مه راوړه دارو له پاړوګرو
زه د خپل زګېروي په زخم کې درمل یم

بې وزره، بې هدفه مې پرواز دی
له شبنم سره راغلی خپل اجل یم
د پېرۍ له پرهارو مې وینې څاڅي
د نصیب غشیو ویشتلی یم کابل یم

(c) ketabton.com: The Digital Library

بېګانــه بــه د مرګـي پــر نيلـي سـپور ځـي
پخــوانی دي د ګــودرد ديــدن غــل يــم

د زلمــۍ مينــي پــه ســترګه راتــه ګــوره
جهــاني درتــه راغلــی يمــه خپــل يــم

۲۰۰۴/۱۰/۱۹
ويرجينيا

(c) ketabton.com: The Digital Library

+

ماتـه د وصـال او د هجـران کیـسه معلومـه ده
زړه تـه مـي رویبـاره د جانـان کیـسه معلومـه ده

هرڅـه دي د سـرو سـترګو پـه ژبـه راتـه وویـل
زمــا د ارمــانونو د خــزان کیــسه معلومــه ده

ماتــه ســرابونه د امیــد پــر کربنــو مــه بنیــه
زمـا تـږي جنـون تـه د بیابـان کیـسه معلومـه ده

ماتــه د ازل پـــه ګوتـــو ولیکـــل رنځـــور قلـــم
زخـم تـه مـي ګرانـه د درمـان کیـسه معلومـه ده

څه به له قاتل څخه مهلت په هره شپه غواړو
ماته یې په سترګو کې د ځان کیسه معلومه ده
مه راوړه تندي ته مې انکار په انګارونو کې

(c) ketabton.com: The Digital Library

تاتـه مـي نمـروده د ايمـان كيـسه معلومـه ده

څـه بـه مـي بـوډا نظـر تـه نيـسي د حيـا پلـو
ماته دي پر شونډو د پيزوان كيـسه معلومه ده

نـوري پـه څپـو كـي الاهـو سـندري مـه بولـه
رنګ د زمـانې كـي د توپـان كيـسه معلومـه ده

ولاړل جهـاني زاړه يـاران بيـا بـه سـتانه نـه سـي
وايـى ملاجـان د بـل جهـان كيـسه معلومـه ده

۲۰۰۴/۱۰/۱۹

(c) ketabton.com: The Digital Library

+

ستا خیال مې په قدم قدم ملګری و درتلم
زړ ځله دې په لار کې پریوتم پورته کېدم

آذر رنګه مې ځانته په تندي کی وې تراشلی
د خپل هنر پر ګوتو مې سجده غوندې لوېدم

دا زېری د وصال که د بېلتون و خبر نه یم
چې تا لره درتلمه پر خپل ځان مینېدم

د شمعې له محفله مې پند ونه وه اخیستې
په خوله کې لمبه نه وه په سینه کې سوځېدم

اسمانه له زخمونو مې فریاد نه دی راوړی
سنګسار ته چې ورتلمه پر مزل مې ژړېدم
د عقل په ډېوه مې اشنا لارې کړلې ورکې
رڼا ته وم راغلی په تیارو کې ډوبېدم

(c) ketabton.com: The Digital Library

چي هر څه د تيارې کوګل ته تلمه پوهيدمه
چې ستا په آيينه کي لکه وړانګه ځليدم

چي څنګه مي په خپل نامه درېغ کړه خبر نه يم
په خپله ګناه پوه سوم چي په دار کي زنګېدم

يو خوب مي دی ليدلی جهاني تعبيرېي څه
دی؟
د رنګ په سمندر کی لکه څاڅکی ورکېدم

۲۲/۱۱/۲۰۰۴
ويرجينيا

(c) ketabton.com: The Digital Library

+

د قلم پـه ژبـه پـوه يـم چـي پرېشان خوبونـه ويـنم
د وصال پر مړوند پروت يم د هجران خوبونه وينم
تـوره شپه ده سـمندر دی سيلۍ الـوزي څپې دي
د سـاحل پـر پـسته غېـږه د توپـان خوبونـه ويـنم
نـه ډوبيـږم پـه څپـو کـي نـه مـي لار پـر ګـودر وزي
د نـصيب سترګي مي سرې دي د اسمان خوبونه
ويـــــــــــــــــــــــــنم
د ازل کـانې ويـشتلی زړ ټـوټې لکـه هينـداره
چي په خيال کي درسره يم د خپل ځان خوبونه وينم
ستا د حسن په سپيدو کي لکه خال داسي څرګند
يـــــــــــــــــــــــــم
پـه محـراب کـي دي بـلال يـم د آذان خوبونـه ويـنم
لــه رحمانــه مــي راوړي يــوه شــپه د درويــشانو
پــه قــدم ځمــه تــر عرشــه د جانــان خوبونــه ويــنم

د ګلونــو لــه مالتــه د اغزيــو ښــارتــه راغلــم
د مجنــون پــه قــدم ځمــه د بيابــان خوبونــه ويــنم

(c) ketabton.com: The Digital Library

ستا د وصل زېرى راغى هر قدم راته منزل سو
د جرس په تمه پايم د کاروان خوبونه وينم
شپې د عمر مي بوډۍ سوې لا سبا نه را رسيږي
قلندر دي يم په لار کي ميراجان خوبونه وينم
سپين وېښته مې راته ژاړي مساپر زلمي کلونه
زه هنوز ګودر ته ځيريم د پېزوان خوبونه وينم
له رباب سره زنګېږم جهاني چې وينښ مي نه کې
درخانۍ له نغمو څاڅي آدم خان خوبونه وينم

۲۲/۱۱/۲۰۰۴

ويرجينيا

(c) ketabton.com: The Digital Library

+

د رحمان بابا د غزل په اقتفاء

څو جفا قبوله نه کړې د اغیار
وبه نه وینې په سترګو مخ د یار

"څو جفا قبوله نه کړې د اغیار"
له نصیب سره دې نسته نوم د یار

هره لارې چې د جنون پر وطن وزي
رباتونه یې کړلي دي په خار

دا وطن د بېلتانه کور د هجران دی
د وصال پر پانوس شپې دي د انګار

ایله نن پر هوښ راغلی یم یارانو
عقل راوړې زولنې کرار کرار
چې هر پل مې د ازل په وینو کښلی

(c) ketabton.com: The Digital Library

زه بــه څرنګــه پرېږدمــه هغــه لار

لکــه شــمع پــه لمبــه مــي ژونــد تــرلــی
قــسمت را کــړ پــه ســکروټه کــي قــرار

دا د کومی منصوري چیغي افسون دی
اییــنــه مــي ښــيي مــخ د خپــل نګــار

چي کوڅي يې سوې په نوم د غمازانو
راتــه مــه يــادوه نــوم د هغــه ښــار

جهــاني نــن د رحمــان پــه ليکــه راغلــم
درتــه ښــيم پــه قــدم د عــرش رفتــار

۲۳/۱۲/۲۰۰۴

(c) ketabton.com: The Digital Library

+

کیسې مې د سوځلي ګلستان مه یادوه
په کور کې د بلبلو مې زاغان مه یادوه

پوهېږم چې پردی سو مه د مینې په وطن کې
اغیار راته په کور کې د جانان مه یادوه

اسمانه تر لمنې دې په سوال نه یم راغلی
نسکورو پیمانو ته مې یاران مه یادوه

تندې مې په څپو کې ځوانیمرګې شپې منلې
د ماتې بېړۍ کور ته مې توپان مه یادوه

د شپې تورو منګولو اوربلونه دې وژلي
زلمیو هدیرو ته مې پېزوان مه یادوه
له شمعې تښتېدلي دي لمبې د محفلونو
پانوس ته په تیارو کې پتنګان مه یادوه

(c) ketabton.com: The Digital Library

لښکر د ابو جهل دي چښلي د حق وینی
د زړه شهید بلال ته مي آذان مه یادوه

د سیوري په ګامونو جهاني درسره ځمه
تنهاکو ته اغزي مي په هر آن مه یادوه

۱۸/۸/۲۰۰۴

ویرجینیا

(c) ketabton.com: The Digital Library

+

زما د زخمي زړه له کوګله يې غوغا وړې ده
د رقيب ضد مې له ليمو څخه ژړا وړې ده

کلونه کيږي نه آواز نه يې نکلونه راځي
چا د مجنون له غلبلو څخه بېديا وړې ده

نن له خلوته څخه ږغ د ذکر نه راوزي
شيخ د شرابو په پياله پسې بوريا وړې ده

اوس يې د غله ديدن له شرمه سترګې نه
تخنيــــــــــــــــــــــــــــږي
شيطان د پېغلو له وطن څخه حيا وړې ده

نور يې دښتونه د لمبو له ګرمۍ ښکلي نه دي
چا د کيږديو له ماښام څخه رڼا وړې ده
نه څوک راځي نه مي رويبار پر ژبه زېرى لري
چې ليونۍ ميني مې بيا د چا ښرا وړې ده

(c) ketabton.com: The Digital Library

اوس به له لاري څنګه ګرځي پښتانه قولونه
د دې تورونو يې په سل ځله سزا وړې ده

جهاني پرېږده د جانان او د وصال خوبونه
ستا له قسمته يې هغه شيبه په غلا وړې ده

(c) ketabton.com: The Digital Library

+

راځه يو وه شېبه مې مل سه زه يوازې يمه
په دې پردې ښار کې مې خپل سه زه يوازې يمه

زه لکه سيوری د تيارې کفن ته ولوېدمه
پر تورو لارو مې مشعل سه زه يوازې يمه

زما په اورغوي کې يې کرښې د بېلتون وهلې
په خوب او خيال کې مې کابل سه زه يوازې يمه

د رقيبانو انګولا مې کړلې چيغې ورکې
پر تور لښکر باندې يرغل سه زه يوازې يمه

د لټه له چا سره کيسې د بېلتون وژړوم
راته نغمه راته غزل سه زه يوازې يمه
زما د وصال د نصيب لارې دې اغزو نيولې
نن د جانان د کوڅې پل سه زه يوازې يمه

(c) ketabton.com: The Digital Library

راسه په خيال کي د کيږديو تصوير ورنګوو
راته لمبه راته اوربل سه زه يوازي يمه

پيغله حيا مي جهاني پلو ته ودريده
زما د ګودر د ديدن غل سه زه يوازي يمه

۱۱/۸/۲۰۰۴
ويرجينيا

(c) ketabton.com: The Digital Library

+

د خیال وزر ته مي بې وخته لمبې مه راوله
نصیبه نوري راته تشي پیالې مه راوله

زما لا پر عمر باندي پاته دي یاغی پورونه
زلمي تندي ته مي اسمانه سجدې مه راوله

د زلفو تور مي د ازل پر تندي نه دی کښلی
تر سپینو شپو مي د جنون سلسلې مه راوله

راته په برخه دي قسمته سرابي خوبونه
خیالي ساحل ته مي بېړۍ او څپې مه راوله

زه تصویرونه د ژوندون پر زنګانه بیدوم
له تیاره خیاله د زندان غلبلې مه راوله
زما یې کرلي په خوبونو کي قاتلي سترګي
راته په ویښه د جلاد غرغرې مه راوله

(c) ketabton.com: The Digital Library

ماتــه پــه زرځلــه فالونــه پــر بېلتــون ختلــي
د اوښکو کورتــه د جانان جنازې مــه راولــه

ماشــومي پــانهي غولومــه د غــزل پــه ليکــو
د قلم ستوني تــه د وينــو کيــسې مــه راولــه

راځــه نــن هېر کــو جهاني ستا د اغزيــو سفر
هــره شــېبه دي د لمبــو قــافلې مــه راولــه

۲۳/۷/۲۰۰۴
ويرجينيا

(c) ketabton.com: The Digital Library

+

ماتــه مــه راښــيه لاري د زمــان د کږلېچونــو
ماتــه مــه شــمېره ګامونــه د پيــړۍ د کــاروانونو
ماتــه مــه وايــه چي ولاړل بيا پــه بيرتــه نــه ستنيږي
نــه ټولۍ راځي د تلليــو نــه يــې شــرنګ د آوازونــو
د ترخو ورځــو ډولۍ بــه د شــپېو لښکري وخوري
راتــه مــه تويــوه اوښــکي د يــارانو پــر يــادونو
بــې حــسابه جرســونه پــر دې لار بانــدي وتلــي
څــه مــړ ژوانــدي نــښي ګــورې پــه کوګــل کــي د وختونــــــــــــــــــــــــــــو
زه لا نــه يمــه خپــل ســوی د پــردو پــه ميکــده کــي
لــه خمــاره مــي تــورېږي رنــګ د نويــو شــرابونو
جهــاني پيالــه درنيــسه د ازل د څــاڅکو وېــش دی
نــه اشــنا يــو لــه محفلــه نــه خپلــوي ده لــه جــامونو

۳۰/۴/۲۰۰۴
ويرجينيا

(c) ketabton.com: The Digital Library

+

زه د مینی قلندر یم کچکول نه نیسم اسمان ته
نه د خضر په تلاښ یم نه جنون وړمه لقمان ته

نه د نن په مستۍ ښاد یم نه سبا به چا ته یاد یم
زه ازل سیوری پیدا کړم پل مي نه پرېږدي کاروان ته

نن يې بیا له سترګو اوري دوږخي زقوم په لپو
دا باران د رحم نه دی لمن مه نیسه توپان ته

د بلبلو ترموسمه د زاغانو سېل راغلی
پر شبنم توري پیرې دي بورا نه ځي ګلستان ته

دا له لیري چي ځلېږي د رقیب د کور ډېوې دي
موږ د شپو په ښار کي اوسو ورځ مو نسته شبستان
ته

ما له ستورو دي پېیلي خپل نصیب ته امېلونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

د تعبیر په حکم ځمه لاري مه نیسه کنعان ته

سپین کالي سره یې لاسونه د منبر سر ته ختلی
ابو جهل دی راغلی د بلال په شپه آذان ته

جهاني زما یې درباندي ستا دي هېر زما دي په یاد
وي
ما یې پل و درښودلی تا یې لاس پرېښو ګریوان ته

۲۹/۴/۲۰۰۴
ویرجینیا

(c) ketabton.com: The Digital Library

+

زاهد پر لار د میخانې سو هیڅ یې ونه ویل
هلته چې بړغ د پیمانې سو هیڅ یې ونه ویل

ساقي پیالې کړې پر رندانو په وېشلو ستړي
دلته چې وار زموږ د پیالې سو هیڅ یې ونه ویل

د خسرو مینی د نکلونو شپې شیرینی کړلې
چې پکښې ذکر د تېشې سو هیڅ یې ونه ویل

د حق په چیغو یې کاڼه کړل د باطل غوږونه
چې یې نوبت د غرغرې سو هیڅ یې ونه ویل

چې د یوه اغزي په شور یې وطن سره لمبه کړ
او ر چې په کور د پروانې سو هیڅ یې ونه ویل
چې یې سندري د لمبو په مزل نه سړېدې
رنګ چې بدل د زمانې سو هیڅ یې ونه ویل

(c) ketabton.com: The Digital Library

بوډا اسمان شپې د ليلى په مينه سپينې کړلې
وار د مجنون د افسانې سو هيڅ يې ونه ويل

لا يې په خوله کې وه کيسه د جهانې د جنون
کله چې شرنګ د زولنې سو هيڅ يې ونه ويل

۸/٦/۲۰۰۴
واشنګټن ډي سي

(c) ketabton.com: The Digital Library

+

د خلوت پر لوري تلمه میخانه راغله له کومه
نیت مي تا ته د سجدې و بتخانه راغله له کومه
نه خبر دی څوک په شمع نه پانوس ته څوک ور ګوري
دې محفل ته د بېدردو پروانه راغله له کومه
تور وېښته مي پکښي سپین کړل هغه څُم هغه ساقي دی
په قسمت کی مي دا تشه پیمانه راغله له کومه
د آسمان تر چتر لاندي یا جنون دی یا مجنون دی
دا یوازي زما په برخه زولانه راغله له کومه
د نصیب د غشو سپر مي زخم زخم دی راوړی
ښکاري دام ته څه حاجت دی دا دانه راغله له کومه
نه کیسه د یوې شپې ده نه ګیله د یوه زخم
توره سره لاس دي رنګین دی بهانه راغله له کومه
که دي خیال د قفس نه و چې زګېروی مي زولانه کړې
وایه زړه مي دروازی سه دا سینه راغله له کومه
له بګړی تر پلوونو توري سترې سوې په وینو

(c) ketabton.com: The Digital Library

تــر دې لژنــد مــازيګره پــښتنه راغلــه لــه کومــه
د شهيدې ځوانۍ ګور مي له جنډې له شناختې هېر
دی
پــرپاتــا مــي د خيــالونو ترانــه راغلــه لــه کومــه
تــورو شــپو تيــاره پېرېــو شــېريني د کيــسو يــووړه
زمــا تــر ستوني دي فرهاده افسانه راغله له کومه
نه يې شرنګ و په رباب کي نه يې رنګ و په کتاب
کــــــــــــــــــــــي
شــيخه دا منــصوري چيغــه مــستانه راغلــه لــه کومــه
جهــاني ســفر نيمګــړی لاري لنــډې وې د اوښــکو
زمــا ګرېــوان تــه يــې خالقــه اشيانه راغلــه لــه کومــه

واشنګټن ډي سي
۱۳/۱۰/۲۰۰۲

(c) ketabton.com: The Digital Library

+

ساقي هوښيار يمه ځو چيغي مي د شور پاته دي
زما د نصيب جامونه ځرنګه نسکور پاته دي

زاهده مه راوړه محفل ته توبه ګاري کيسې
چي مي په سپينو کي يو ځو وېښته لا تور پاته دي

تازه زخمونه مي د خيال په اوښکو مه لمبوه
د منصوري قسمت مي ځو کاڼي لا نور پاته دي

آيينې ولي مي خوبونه د لحد ويښوي
نيمګړي عمر ته مي ورځي د پېغور پاته دي

شپې د ځواني لکه شېبې د وصل وځليدې
د وروستي مني مي يو ځو پاڼي پر کور پاته دي
د زکندن شپو ته مي مه نيسه بخيلي سترګي
لا د نمرودي زماني لمبې د اور پاته دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

سا حله زه د عقل ستركي په خيال نه زنګوم
چي د توپان په زړه كي څو سېلۍ د زور پاته دي

د جهاني عمر به وروسته نذرانه دروړمه
پروزرونو مي شغلې د پانوس پور پاته دي

ويرجينيا
۲۲/۱۱/۲۰۰۲

(c) ketabton.com: The Digital Library

+

شبنم رنګه په نیمه شپه تنها راغلی یم
یوه شېبه تر غېږي د اشنا راغلی یم

غرور که مي تر پښو پوري سجدې ته نه درو زي
قسمته مرور و مه پخلا راغلی یم

په شونډو دي قسم خورمه له ځانه خبر نه یم
ساقي چي په ښکاره یم که په غلا راغلی یم

اغزي غوندي به ښکارم اوس د ګلو په کېډۍ کي
زلمی درڅخه تللی وم بوډا راغلی یم

نصیب مي لېوتتوب ته کوراو ګور دی ور ښودلی
پر لاره د خوبونو تر بېدیا راغلی یم
چي زما له سوځولو ډیر غره نه سي اسمانه
یو نوم یم په جنون کي تر لیلا راغلی یم

(c) ketabton.com: The Digital Library

نــه شــمعي نــه جــامونو نــه رنــدانو يــم ليــدلی
د مينـــی پـــه وزر کـــي تـــر بـــورا راغلـــی يـــم

راځــه جهــاني ثــو بــه د مرګــي ســره وعــدې تــه
د عمــر هــديرې تــه مــي پخــوا راغلــی يــم

ويرجينيا
۳۰/۴/۲۰۰۴

(c) ketabton.com: The Digital Library

+

خيال دي پر زړه باندي مېلمه سي چي يوازي سمه
د زړه پانوس لمبه لمبه سي چي يوازي سمه

ستا د يادونو پر شهيدي کربلا راځمه
د توريزيد را باندي شپه سي چي يوازي سمه

له رقيبانو چي داني د اوښکو پټې ورمه
روان مي سېل پر ګرېوانه سي چي يوازي سمه

په آيينو کي دي تصوير دی د جمال وهلی
هره شېبه مي بتخانه سي چي يوازي سمه

نه دي قولونه نه پلمې غزل ته وړلای سمه
ورځ پر قلم باندي تياره سي چي يوازي سمه
چي پکښي عکس دي د سرو نازکو شونډو وينم
له ميو تشه مي پياله سي چي يوازي سمه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ستا د خیالونو تر لمبې مې وزر نه رسېږي
یوه یوه شمع دې مړه سي چي یوازي سمه

په دې پردېس رباټ کي ځونه اوښکي وسولوم
زړه د غمونو قافله سي چي یوازي سمه

لکه غوټۍ تر غوړېدو دمخه ورژېدم
ژوند مې خزان هره شېبه سي چي یوازي سمه

جهاني ما بې لا د وصل خوب لیدلی نه وي
بږغ د جانان د بېلتانه سي چي یوازي سمه

ویرجینیا
۲۴/۷/۲۰۰۴

(c) ketabton.com: The Digital Library

+

زړه مي راته وايي لا ځواني ده توبې ماتي که
نن د زاهدانو په حرم کي سجدې ماتي که

ځم چي د تياري پر زنګانه خوبونه وينم
ستړی يم له رنګه دا پانوس او ډيوې ماتي که

زه له دوه رنګيه دې تياري ته تښتېدلی يم
زړه کی مي جانانه د تصوير آيينې ماتي که

زما يې له شهپره د پرواز نفس ايستلی دی
پرې مي بړده صياده د قفس پنجرې ماتي که

نن مي ډبرين تندی په جنګ د قلم ورغی
راسه لېونتوبه دا نسکوري پيالې ماتي که
څونه د آزر پر قدم پل د سجدې ونيسم
مه ګوره خليل ته د ايمان زولنې ماتي که

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځـه چـي لـه آدم څخـه تعبيــر د ګنـاه وپو ښــتو
پــښو تــه د غنمــو د انګــورو کاســې مــاتي کــه

بيـا مـې د خوبونـو پـر د ښـتو کيـږدۍ وهلـې دي
مـسته کـه شپېلۍ دې د سلګيو نغمې مـاتي کـه

خيـال تـه دې د وصـل جهـاني کچکـول راوړی دی
خوب تـه مې لمن کې څو د زلفو حلقې ماتي که

ويرجينيا
۱۲/۱۲/۲۰۰۲

(c) ketabton.com: The Digital Library

+

نوري کيسې د هغه تللي اشنا نه يادوو
يوه شپه يې لکه پرخه ځلا نه يادوو

لا به تر څو د خيال په زلفو زنګوو خوبونه
ژوند به له تورو زولنو سره بيا نه يادوو

شپه ده سپلۍ دي د مرګي څپو اخيستې بېړۍ
په توپانو کې به ساحل د پخوا نه يادوو

څو به لا اوښکې تويوو د رباتو پر لمن
له هر قدم سره سفر نيمه خوا نه يادوو

له افسانو سره مو ښخې کړې اغزنې شپې
هرې تنهاکې ته دردونه جلا نه يادوو
هسې مو ستا په نامه شپې کړې په محراب کې سترې
نوم دې جانانه په سجده کې تنها نه يادوو

(c) ketabton.com: The Digital Library

زموږ دي مرګی ستا دي روزي سي د خسرو قصرونه
هــري تېــشې تــه بــه تنــدی پــه ژړا نــه يــادوو

ويرجينيا
۹/۵/۲۰۰۳

(c) ketabton.com: The Digital Library

+

جانانه په سجدو درته راغلی یمه ځم
څو ورځي دي په غېږ کي اوسېدلی یمه ځم

د اوښکو په ګامونو اسوېلو درڅخه ولاړم
له سترګو تر باڼو را رسېدلی یمه ځم

تر اوسه مي باقي دي پر کوڅو د پلونو نښي
یو عمر پر دي لارو ژړېدلی یمه ځم

پېغور چي د سیالۍ مي د رقیب را پاته نه سي
سل ځله دي سکروټو ازمېیلی یمه ځم

ته ناست وې لاس تر غاړه له رقیب سره همراز
پر شمع د محفل دي کړېدلی یمه ځم
د عقل پر کوڅو مي کاڼو سر دی پېژندلی
په ټول د لېونو کي چي ښاغلی یمه ځم

(c) ketabton.com: The Digital Library

له شپو څخه دي ولاړم جهاني رنګه په صبر
له شرنګه د نغمې دي پرېوتلی یمه ځم

ویرجینیا
۸/۵/۲۰۰۳

(c) ketabton.com: The Digital Library

+

نـور مـي د صـبر پـه لېمـو کـې ډېـوې مـه بلـوه
د رنـدو ښـار دی پـه تيـارو کـې ډېـوې مـه بلـوه

د رقيـب سـترګي نظـر مـاتي سـپېلني سـه درتـه
د تـورو زلفـو پـه سـايو کـې ډېـوې مـه بلـوه

زه لـه مـزاره د خوبونـو پـه قـدم درځمـه
د انتظـار پـه سـپينو شـپو کـې ډېـوې مـه بلـوه

ستا د جلـوې پـه قـدر کلـه پوهېـدلي دي څـوک
د غمـازانو پـه خېمـو کـې ډېـوې مـه بلـوه

کلونـه کېـږي قـافلې بانـدی راغلـي نـه دي
پـه هېـرو سـويو ربـاتو کـې ډېـوې مـه بلـوه
چې پسله مرګه دي لا سيوری باندې نه اورېږي
د چـا د هيلـو پـه سـينو کـې ډېـوې مـه بلـوه

(c) ketabton.com: The Digital Library

د جهــاني نــوم دی د کلــي لــه کيــسو وتلــی
نـور دي د خيـال پـه افسانو کـي ډيـوې مـه بلـوه

ويرجينيا
۵/۹/۲۰۰۳

(c) ketabton.com: The Digital Library

+

هم له خسرو هم له فرهاده زمانه پاتې‌ږي
له چا د قصر کنګرې له چا تېشه پاتې‌ږي

د زماني اژدها ډېري افساني خوړلي
د شپو په کلي کې يوه نيمه کيسه پاتې‌ږي

څه بنه وختونه وه ځالۍ ته تلې راتلې مرغکۍ
اوس نه مرغۍ نه يې نغمې نه اشيانه پاتې‌ږي

دلته د ستورو په حساب دي راوتلي سترګي
له غمازانو به بېغمه څنګه شپه پاتې‌ږي

دا زندانونه د بلا په اجاره ختلي
چې بندېوان د شپې ورکېږي زولانه پاتې‌ږي
لا مې د عمر له کاتب سره حساب لرمه
ورکې شېبې مې د ځوانۍ دانه دانه پاتې‌ږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

څه سوې د وخت په تاريکو کې رغړېدلې اوښکې
چې خاطرې يې د زمان پر ګرېوانه پاتېږي

د جهاني د غزل شرنګ لا ختم سوی نه دی
پر پوروړو ترانو يې نذرانه پاتېږي

ويرجينيا
۱٦/۳/۲۰۰۴

(c) ketabton.com: The Digital Library

+

اوښکي مي د عمر پر ګرېوان دانه دانه راځي
شپو ته مي خوبونه لکه زلفی زولانه راځي

څه وايي د ژوند د مساپرو د قدم نښي
څوک چي پر دې توره لاره تللي دي بيا نه راځي

سترګي د سپين بېري نکلچی له اوښکو ډکي دي
شپې ته د پرديسو اسويليو افسانه راځي

هيري د سوځلو وزرونو يې کيسې کړلې
نوی تر پانوس پوري لښکر د پروانه راځي

ځي د شيطانانو پر اوږو د محتسب کډي
نن له خراباته څخه چيغي رندانه راځي
فال مي لکه غشي د تياري پر زړګي ورغی
بږغ مي له دښتونو د شپېلۍ او د شپانه راځي

(c) ketabton.com: The Digital Library

څـه بـه د زلميـو هوسـونو خـاطرو تـه ځـو
شـرنګ تـه د پيـالو يـې بلـه ډلـه مـستانه راځـي

ځـو بـه جهـاني لكـه پـردي لـه دې محفـل څخـه
ګـوره چـې لا څـو بـه تـر دې كـوره ميلمانـه راځـي

ويرجينيا
۱۹/۲/۲۰۰۴

(c) ketabton.com: The Digital Library

+

زه به د رويباره سره درسم که دي زړه غواړي
سل ځله به ستا د بلا سپر سم که دي زړه غواړي

تا ته به لیمه د انتظار په اوښکو سپین کړمه
سم به دي په لار کي قلندر سم که دي زړه غواړي

ته چي تصویرونه د پېزوان پر نخولای سي
تا ته به زه هر قدم ګودر سم که دي زړه غواړي

نور به دي پانوس ته پروانه رنګه درتللای سي
زه به لکه شمع اور پر سر سم که دي زړه غواړي

ستا لاري يې ماته په لمبو کي اړولي دي
نور به د رقیب د زړه خنجر سم که دي زړه غواړي
نوم به دي جانانه افسانه د لېونو کړمه
چیغي د منصور ته به محشر سم که دي زړه غواړي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ما د جهاني د وينو رنګ پکښي ليدلی دی
غشيو د ښو ته به سنګر سم که دي زړه غواړي

ويرجينيا
۲۰/۳/۲۰۰۴

(c) ketabton.com: The Digital Library

+

سایې راسره تلې راځخه پلونه پاتېدل
د هر قدم پر کرښو مې یادونه پاتېدل

کیسې به مې تیارې رنګه د شپې پر سترګو ګرځي
تر تا پورې درتلم چې مې نکلونه پاتېدل

زما څه دي له قلم سره اشنا نوري خبرې
د ژوند پر هره پاڼه مې رنګونه پاتېدل

وېشونه قسمتي وه که مې ورکې کړلې لارې
جنون راسره مل و ځنځیرونه پاتېدل

د ژوند له قافلې سره په لارکې مې یادېږي
اغزیو پیژندلی وم ګلونه پاتېدل
پوه نه سوم چې تر دې منزله چا یمه راوړی؟
خوبونه مې لیدله تعبیرونه پاتېدل

(c) ketabton.com: The Digital Library

ژوندی به جهاني وي لا څو ورځي په سندرو
چي تللم له مطرب سره بيتونه پاتېدل

ويرجينيا
۱۷/۳/۲۰۰۴

(c) ketabton.com: The Digital Library

+

زړګیه بس که نور دي تللي یاران پاته نه دي
هغه محفل هغه مستي او رندان پاته نه دي

پر هره لوښت یې د رقیب سترګو پیرې وهلي
هغه وعدې هغه کوڅې د جانان پاته نه دي

اوس به له چا سره سیالۍ ته د نصیب راوزو
منصوري چیغي غرغرې د میدان پاته نه دي

دلته راغلي وه د کاڼو په حساب سرونه
جنون هغه دی زولنې د زندان پاته نه دي

که له ګرېوانه یې سکروټې اورولي نه دي
نوري په زړه کي خرخښې د اسمان پاته نه دي
زه د خوني فلک په سترګو کي اورونه وینم
پاس له نصیب سره ځولۍ د توپان پاته نه دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

د چا تنها کو ته اغزي په لار کي نه سپرېږي
په رباتونو کي کيسې د کاروان پاته نه دي

د شپې پر سترګو جهاني افسانې مه اوروه
د شاپېريو په وطن کي دېوان پاته نه دی

ویرجینیا
۱۸/۳/۲۰۰۴

(c) ketabton.com: The Digital Library

+

بیا د سیند پر غاړه ناست یم تصویرونه جوړومه
ستا د زلفو د خیالونو ځنځیرونه جوړومه
بیا د خپل ازل په اوښکو بیا د خپل تقدیر په ساندو
د نسکوري پیالې خوب ته تعبیرونه جوړومه
د خپل زړه د عرش په کور کې کرشمې د جانان ګورم
د یاغي تندي سجدې ته محرابونه جوړومه
د رقیب نصیب له لاسه د هستۍ مځکه اغزي سوه
د خالق پر لمن ځانته خپل ملکونه جوړومه
د توبې پر کور پیره وې د زاهد مکاري سترګې
د خلوت زنې یې سوځم ګناهونه جوړومه
چېرته زه چېرته جانان دی چېرته لاري دي د وصل
زه د خپل جنون په کور کې منزلونه جوړومه
زما په ویښ قسمت کې نسته جهاني د دیدن سترګې
د خیالونو په محفل کې خپل خوبونه جوړومه
۳۱/۸/۲۰۰۳

(c) ketabton.com: The Digital Library

+

په پسرلي کې مې ماتم د خزان مه یادوه
راته پر څانګو رژیدلي ګلان مه یادوه
اوس چې د شمعی له هیبته تیارې وتښتېدې
پر تورو لارو راته تللي یاران مه یادوه
لا زنګېدلو ته لرمه مسا پر خوبونه
بیده ساحل ته مې څپې د توپان مه یادوه
زه چې د خیال په وزرونو کوه قاف ته ځمه
راته په ویښه زولنې او زندان مه یادوه
تر دې رباته مې راوړي دي نیمګړي شپې
اغزنې تندي د سبا د بیابان مه یادوه
ما یې د ستورو پر اورغوي باندی فال کتلی
د زړه یوسف ته مې کوهي د کنعان مه یادوه
یو څو نغمې لا جهاني را پاروای سمه
د اوښکو کور ته مې کوڅې د ګرېوان مه یادوه

ویرجینیا
۲۳/۳/۲۰۰۴

(c) ketabton.com: The Digital Library

+

زه د زلميو شپو نشه يم چي مي هېره نه کې
ستا د خماري شپې پياله يم چي مي هېره نه کې

د وزرونو په نصيب دي يم ازل ليکلې
ژوندي پانوس کي دي لمبه يم چي مي هېره نه کې

تر دې منزله د پېرېو پر اوږو راغلمه
زه د زاړه نکل کيسه يم چي مي هېره نه کې

زه دي د عمر له تنها کوڅو کېدلې يمه
ستا د خيالونو آيينه يم چي مي هېره نه کې

ستا د جنون له کاڼو اوس هم لمن ډکه وړمه
زه د آشنا سنګسار کوڅه يم چي مي هېره نه کې
د عقل دام ته چا په غلا را رسولې يمه
د لېونتوب يوه شېبه يم چي مي هېره نه کې

(c) ketabton.com: The Digital Library

په پسرلي کي نسيم نه کړمه له خوبه ويښه
نن د خزان د غېږ غونچه يم چي مي هېره نه کې

د ښکليو ښار کي دي ګمراه د ځوانۍ ورځي نه سي
ستا د خوبونو ښايسته يم چي مي هېره نه کې

تا چي مغروره ککرۍ صنم ته نه ټيټول
ياغي تندي ته دي سجده يم چي مي هېره نه کې

جهاني خيال مي د بوډۍ په ټال کي وزنګوه
هم دي غزل هم قصيده يم چي مي هېره نه کې
۴/۷/۲۰۰۴

(c) ketabton.com: The Digital Library

+

داسي نسيم تازه ګلونه کله کله راځي
خواږه ياران ترخه جامونه کله کله راځي

موږ يې عمرونه زنګولي دي له زلفو سره
دې زولنو ته تعبيرونه کله کله راځي

راته ازل په خپل قلم پر تندي رنګ وهلی
شيخه توبې ته خلوتونه کله کله راځي

نصيب راوړي د جنون له کاڼو ډکه لمن
تر دې سنګسار پوري سرونه کله کله راځي

ما يې ليدلي د پېريو پر ساحل خوبونه
دې سمندر ته توپانونه کله کله راځي
چې له پيغام ښخه يې وتوريږي شپې د هجر
رويباره داسي سلامونه کله کله راځي

(c) ketabton.com: The Digital Library

اوس مرغلري د ښو پر ګودر نه تمېږي
د اوښکو سېل ته ګرېوانونه کله راځي

دا يوه شپه به له زلميو شپبو وتښتوو
سپيني سپوږمۍ ته ديدنونه کله راځي

زاهده نن به په خلوت کي توبې ونڅوې
زموږ تر مابښامه شهبازونه کله راځي

پانوسه پرېږده جهاني چي لمبې ولوبوي
ستا تر درشله وزرونه کله راځي

ويرجينيا
۱۱/۸/۲۰۰۴

(c) ketabton.com: The Digital Library

+

چې سر پر سر مې پيالې ډکې له جانانه راځي
خدايه توبه مې پر توبه باندې پښيمانه راځي

رنځور نظر ته آيينې د سکندر مه راوله
د قدم خاورې يې د صبر تر کنعانه راځي

زه يې د زلفو له خيالونو سره شپې سپينوم
د هيلو ګور ته مې ډېوې له شبستانه راځي

ترې جنون مې د پېرېو په وعدو بيدوم
چې مې نصيب ته سرابونه له اسمانه راځي

د بې هنرو پاچهي ده هنر مه ځلوئ
چې له نښان سره پيدا وه بې نښانه راځي
لا د بدريو د وطن جنازې ختمې نه دي
دې کوه قاف ته لا لښکر له ترابانه راځي

(c) ketabton.com: The Digital Library

د نن سکون به د سبا د توپانو نخښه وي
زموږ د بېړۍ د امن زېرى له توپانه راځي

نور د خلوت په الاهو کې ريا مه زنګوه
زاهده نن دي د خرقې بوى له مغانه راځي

شيخه دا ستا له تنګ جهانه جهاني غوندي ځم
يوه شېبه مې د جنون له لامکانه راځي

ويرجينيا
۹/۵/۲۰۰۳

(c) ketabton.com: The Digital Library

نوي او آزاد نظمونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ژوند او مرګ

چې دي شاته وي پرې ایښې د زلمو کلنو ورځې
چې دي نه اوري پر څانګو د ځوانۍ د سپرلي وريځې
چې پر مخ دي ګونجې کرښې د مرګي شاهد ښکارېږي
چې نظر دي د هینداري له تصویر څخه تورېږي
چې دي هره شپه له سترګو د لحد خوبونه پاڅي
چې دي هره ورځ په مخ کې د مرګې یادونه ناڅي
چې د خیال په سور او تال کې دي نغمه نغمه ګونګۍ سي
د ځوانۍ له شیش محله دي زلمۍ مستي پردۍ سي
د هینداری په سپین مخ کې در ښکاره ځواني بوډۍ سي
او له شپو دي مسافري د ساقي پیالې زلمۍ سي
نه زنګېږي دي پر سترګو د ځوانۍ درانه خوبونه
نه دي خوب کې هره شپه وي نوي نوي تصویرونه
نه په خیال کې دي زاهد وي نه ریا نه خلوتونه
نه یاران وي در ته پاته نه رندي نه محفلونه
نه دي هیلې کړي در مستي د پرون زاړه یادونه
نه په نوم د سباوون دي را ویښېږي مړه رګونه
نه په زړه کې دي د شونډو سور تصویر لمبه لمبه سي

(c) ketabton.com: The Digital Library

نه د ښکليو له يادونو دي زړګی تغمه تغمه سي
نه دي مينه پر چا راسي نه مين وي څوک درباندي
نه د نه راتلو له زوره په اور سوځې لاندي باندي
وايه څنګه به تېرېږي نا کراري ورځي توري
وايه څنګه سبا کېږی دا په شپو پسي شپې نوري
تر غوږونو به دي ګرځي هره ورځ د کوچ ږغونه
هره شپه به درياديږي د لحد زيمناکه خونه
ژوند به نه سي درکولای څرک د نويو اشنايانو
کال په کال به جنازې وي د خوږو زړو يارانو
نه په درد دي څوک خبر وي نه په زخم دي پوهېږي
نه زګېروی دي تر غوږونو د خواخوږو ور رسېږي
د دې عمر به څه خوند وي له دې ژونده څه جوړېږي
له دردونو سره شپې دي چي اوږدېږي لا غمېږي
مګر ژونده زړه مي غواړي چي دا شپې مي نذارنه کړم
د هستۍ په مستو پښو کي دا يو هار دانه دانه کړم
دا يو ږغ له ستوني پورته دا يوه نغمه لا سره کړم
د شهباز له ژوندۍ ژبي يوه پورته ترانه کړم
پرون هېر کړم له يادونو لکه زر کلونه شاته
نن د مرګ جنازه واخلم پر اوږو يې کړم سبا ته
چي له مرګه سره سيال دی هغه قبر د پرون دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې د ژوند ه سره ښايي هغه نوم د سباوون دی
زر پېرۍ دي ښځي سوي زر په مخ کې دي يارانو
څه دي خپله راسره وي څه يادونه د دوستانو
نه ژوندون په آيينو کې د تصوير ترجماني ده
نه له ښکليو سره مينه نه مستي ده نه ځواني ده
يو قدم دی په کاروان کې د بې حدو سفرونو
د پېړيو په کوګل کې دوې شېبې دي د کلونو
نه هستي په ژوند خبرېږي نه نيستي په مرګ مرېږي
له تياري څخه تياري ته د رڼا کډه بارېږي

ويرجينيا
۲۴/۴/۲۰۰۴

(c) ketabton.com: The Digital Library

زمان

دا زمان لکه برېښنا ځي او که موږ ځو په تلوار
لېونی سو مه خالقه راته وواېه اسرار
نه جنت دی چا لیدلی نه دوږخ څوک سو ځولی
نه کوثر د چا تر شونډو نه څوک وسو په انګار
ورک دا ستان پټه کیسه ده نا پایانه افسانه ده
زر د ژمي شپې سوې تېرې زر کلونه د بهار
هغه لمر هغه سپوږمۍ ده هغه ورځې هغه شپې دي
له هغه ستورو ښایسته ده د اسمان سینه سینګار
نه یې سر چا ته معلوم دی نه په سور یې څوک
پوهېږي
ښوروي ورته سرونه په هر موړ کې صد هزار
له آدمه تر دې دمه سر پر سر پیالې تښېږي
دا خمار له نشې زېږي که نشه ده له خمار
چې د مینې نوم راغلی د بېلتون زنې کړلې
نه هجران له شپو وتلی نه څوک وصل سو د یار
نه په کلي د جانان کې د اغیار قدم سو سترې
نه د ګلو له بستره زخم و تې د خار

(c) ketabton.com: The Digital Library

نه لمبې د شمعې مرې سوې نه پانوس ووت له بزمه
نه پتنګ په لمبو سوړ سو نه محفل خپور سو د یار
دا کاروان به لا تر کومه سر پر سر وهي مزلونه
پای ته کله به رسېږي په اغزیو پټه لار
خبر نه دی چا راوړی د کاروان له سر منزله
ملا جانه راته وایه خلګ تا بولي هوښیار

ویرجینیا
۲۰۰۴/۴/۲۳

(c) ketabton.com: The Digital Library

زه پخپله

زه لکه ګل زه لکه خار زه لکه پرخه اشنا
خلک مي ويني زه په خپل وجود خبر نه يمه

پرېږده زره وجود مي ولاړ سي د تورتم ستوني ته
بڼه چي د باز په وزرونو کي شهپر نه يمه

هر څه وړوکی چي مي وينې زه پخپله يمه
د هر جوګي د منترونو قلندر نه يمه

جام به مي تش وي لاس مي تش دی ستونی وچ دی
منم
بڼه دی ملګرو په سراب کي چي کوثر نه يمه

زه لکه شمع د محفل په ژبه پوه نه سومه
پر تورو شپو باندی خبر په خپل اثر نه يمه
لکه قدم پر ورکه لار د منزل نښي ليکم
په ړندو سترګو کاروانونو ته رهبر نه يمه

(c) ketabton.com: The Digital Library

زه ځکه زخم له رنځونو سره شپې کړوم
زه ځکه درد هسې له زړه ښخه بهر نه یمه

نه ځکه سیوری کله لوی کله وړوکی سمه
زه خپل وجود یمه د لمر د نور نظر نه یمه

ویرجنیا
۱/۵/۲۰۰۲

(c) ketabton.com: The Digital Library

زه په خپله لمبه پا یم

زه د غم په شپه پیدا یم خدایه مه وژنې غمونه
زه د عمر بند بوان یم ته مې لنډ کې دا کلونه
چې دنیا ته یم راغلی په هیڅ نه یم پوهېدلی
لکه خوب د سرګردان یم رانه ورک دي تعبیرونه
نه سفر مې په اختیار دی نه منزل را معلومېږي
کښېوتلی په کاروان یم نابلده رباتونه
نه د ورځې څرک لګېږي نه ساحل راته ښکارېږي
را تېر سوی تر توپان یم لا په مخ کې مې موجونه
نه په ژبه یې پوهېږم نه په لار د همسفرو
سره ځو پر یوه لوري سره بېل مو هدفونه
له محفل سره خندېږم په زړه لیې لیې وینې
د غاټول په مذهب راغلم پر سینه باندې داغونه
زه نه یار یم نه اغیار یم نه د چا سره پر لار یم
نه خبر په خپل رفتار یم زما تر شا پاتېږي پلونه
زه په خپله لمبه پا یم لکه شمع په پانوس کې
که مې غواړې په محفل کې چې مې مړه نه کې اورونه
له ښادیه غم پیدا دی که له غمه ښادي زیږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

سرګردان پکښې لقمان دی له ما مه غواړه رازونه
چې يې بږغ نغمه نغمه و په ټولۍ کې د يارانو
نن په ساندو کې يادېږي په نازېږي لحدونه
نه پرون بيرته ستنېږي نه سبا چاته ښکارېږي
نه له نن سره جوړېږي اميدونه هوسونه
له ازله تر ابده زولنې شرنګوي سيوري
نا اشنا يې دي ګامونه نا پيدا يې ځنځيرونه
جهاني څوک به پوښتمه د قلم له ګونګۍ ژبې
پيدا کړی يې باغوان يم نه اغزي سته نه ګلونه

ويرجينيا
۱۴/۳/۲۰۰۴

(c) ketabton.com: The Digital Library

زه او زما

چې سو فارغ له کارو د جهان
خدای د ملکي په څېر جوړ کړ انسان
وروسته یې خپله څېره ورکړه ورته
او لا یې خپل روح پکښې پوه کړ یزدان
د هغه روح په درناوي ملکي
سر پر سجده سولې پر مځکه آسمان
آدم یې نوم ورباندې کښېښود خالق
د جنتونو نعمتونو سلطان
چې دی رهي سو خالق و مسېدی
چې څو مره ښکلی دی پر لاري روان
ویل د مځکې او د عرش ملکو
تري اخیستلای سئ او س خپل امتحان
چې په اسمان کي لمر له ستر ګو سو پټ
تیارې له ستوني کړله تېره نړۍ
د آدم سترګې سوې له خوبه درنې
شیطان را واخیستلې خپلې کړۍ
د زه او زما په نوم یې جوړې کړلې

(c) ketabton.com: The Digital Library

څو د لمبو څه د سکروټو بېړۍ
زړونو ارواح ته يې وروا چولې
له دوده جوړې د تيارو هتکړۍ

قابيل سبا ته د شيطان په لمسه
سره کړل لاسونه د خپل ورور په وينو
له هغې ورځې د آدم د بچو
سور دي ټټوبي رنګ دی کور په وينو
چې لا تر څو به وي د وينو ويالې
چې لا به څو رنګيږي نور په وينو

چې يې وهلی د انسان دی قلم
حق په ازل کې دي ويلې ريشتيا
چې مې اشرف د مخلوقاتو کی جوړ
تر ده به ټيټ نه وي پيدا په دنيا
شيطان يې ځاله ده په روح کې کړې
په زړه کې زه پر شونډو ذکر زما
او لا به زور اخلې لمبې د جنون
لا به زلمۍ د زه او زما وي ليلا
څنګه به سم سي د ازل بندېوان

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې يې په وينو کې اخښلې خطا
چې له قلمه غلطې سوې ده
که شيطان لارې کړې بدلې د چا
چې سو ملګرى د ازل په سهار
دغه تور مخى د آدم او حوا
او لا ترننه هنګامې د جنون
لمبې کړلې پر تيارې او رڼا

ويرجينيا
۲۹/٦/۲۰۰۴

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا ته یې که خیالونه

دا تــه راتــه راتلــې کــه دی خیالونــه را لیــږل
پــر زړه بانــدي مــي یــو پــه یــو یادونــه اورېــدل

دا تــه یــې پــه ګلونــو کــي قــدم قــدم روانــه
د وړانګــو قــافلې درســره درومــي لــه اســمانه
مغــروره لکــه بــازیــې بــې خبــره لــه جهانــه
د زړونــو پــه ښــکارونو دي ســره کــړي دي منګــل
پــر زړه بانــدي مــي یــو پــه یــو یادونــه اورېــدل

دا بیــا د ســمندر پرغــاړه ناســت یــو لاس ترغــاړه
د خیــال پــه خزانــو کــي پــاچهي کــوو مــوږ دواړه
پیالې مــو دي پــه لاس کــي د رقیب خونه ویجاړه
را خپور دي پر تندي وي له وریښمو جوړ اوربل
پــر زړه بانــدي مــي یــو پــه یــو یادونــه اورېــدل

دا تــه یــې پــه ژړا زه دي ورو ورو پخــلا کومــه
تــه سترګګي کې راپورتــه زه دي اوښکي پاکومه

(c) ketabton.com: The Digital Library

د نـــاز پـــه ســـوګندونو دي ســـلګۍ کرارومـــه
پـه سرو سترګو موسکۍ سې درنـه هېر سي څـه
ويـــل
پـر زړه بانـدي مـي يـو پـه يـو يادونـه اورېـدل

دا تــه يـــې رالېږلـــي دي لـــه ليـــري ســـلامونه
لانده دي پـه سرو اوښکو دي د مينـې پيغامونـه
نيمګړي دي پرې ايښې دي د نيمو شپو نکلونـه
هـر ليـک دي راتـه وايـې چـي راځـي راپـسي بـل
پـر زړه بانـدي مـي يـو پـه يـو يادونـه اورېـدل

لـه مخـامخ کړکيـه را لوېـدلي د لمـر وړانګـي
بيـا نـوی پـسرلی دی غوړېـدلي دي ګلځـانګي
لاړونـه د ګلونـو دي پـه تانـدو لـښتو زانګـي
تنهـا راتـه راپاتـه دی د تـريخ ژونـدون مـزل
پـر زړه بانـدي مـي يـو پـه يـو يادونـه اورېـدل

نـه ليـک سته نـه رويبار د چا پيغـام راتـه راوړی
نـه هيلـي د سبا مـي د بېلتـون مـخ دی تـور کـړی
پـر کړوپـه مـلا مـي وړمـه د وصـال د وعـدې مړی

(c) ketabton.com: The Digital Library

یا نن یا بـه سبا وي د وروستۍ شپې یرغـل
پـر زړه بانـدي مـي یـو پـه یـو یادونـه اورېـدل

د هغـه سـیند پـر غـاړه چـي یادونـه دي کرلـي
زر نـوري افـساني دي غوړېـدلي زمولېـدلي
زر ځلـه دي سـپوږمیو بانـدي وړانګـي اورولـي
څوک رنګ و لـه مستیه چا پـه سرو سترګو ژړل
پـر زړه بانـدي مـي یـو پـه یـو یادونـه اورېـدل

هـر وصـل تـه بېلتـون دی زه بـه څـه ګیلـه کومـه
لا زه یمـه نېکمرغـه چـي دي نوم پر شونډو وړمـه
پـه زړه کـي د خیـالونو تـاج محـل درجوړومـه
مرګ داسي پهلوان دی هیڅوک نه پرېږدي اتـل
پـر زړه بانـدي مـي یـو پـه یـو یادونـه اورېـدل

دا تـه راتـه راتلـې کـه دي خیالونـه رالېـږل
پـر زړه بانـدي مـي یـو پـه یـو یادونـه اورېـدل

ویرجینیا
۲۰۰۴/۱۱/۲۳

(c) ketabton.com: The Digital Library

د اورغوي خطونه

ما په خدای قسم درکړی نجلۍ وایه یار دي څوک دی
ته د چا له میني سوځې خپل دي څوک اغیار دي څوک
دی
دا پر مخ چي دي را توی سي سپیني اوښکي مرغلري
د ځوانۍ له مالګي جوړي دا خوږي له شکري
دا چي ژاړې په خندا کي چي موسکۍ سې په ژړا کي
د زلمیو وینو زور دی که جنون د وینو تا کي
ستا هم ورځي لېونۍ دي له تا هم تښتي خوبونه
ته هم سره لکه غاټول یې پر زړګي لرې زخمونه
د غوټۍ په څېر نازکي خدای که پوه سم چي د چا یې
ته مینه یې که نه یې سر تر نوکه معمی یې
هر ګړی مې د دردونو د زړګي پر کلي شپه وي
هره شپه د بېلتون وېره د ځوانۍ د خوب نشه وي
تا ته هم کله یادېږي د اغزو پر سر خوبونه
لېونتوب دي مېلمه سوی ورځي شپې میاشتي کلونه
ښکلي دومره خو مي پوه که چي مینه پر چا نه یې
تش خوبونه خو مي خپل دي که په برخه زما نه یې

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې د زړه پر مرمر جوړ کړم ستا لوېدلي تصويرونه
چې په وينو مې اوبه کړم لېوني تږي خوبونه
چې له خياله دې ژوندي کړم تصوير کړي اندامونه
چې سجدې ته ازل راوړم په تندي کې محرابونه
چې دې مينه قواله کړم د قسمت په کتابو کې
ستا د اوښکو تندې راوړم د فالونو په لاسو کې
بيا به نه وايې چې هېر سول د خوبونو تعبيرونه
د مرمرو پر اورغوي د ازل کښلي خطونه

ويرجينيا

۱۱/۱۲/۲۰۰۲

(c) ketabton.com: The Digital Library

د خیالونو باران

لکه باران د شګوفې داسې تازه لګېږې
ښایستې څنګه مې پر سترګو باندې ښه لګېږې

یا خو هینداره درواغ وایې لا ځواني پاته ده
لا د ځوانۍ په زکندن کې زندګي پاته ده
لا مې د بنګو په پیاله کې هوښیاري پاته ده
چې پر نظر نظر خماره او نشه لګېږې
ښایستې څنګه مې پر سترګو باندې ښه لګېږې

ښکلې یرغل دې له پخوا زما پر خوبو کړی دی
څه تور جادو دې زما په ورځو زما په شپو کړی
دی
دا څه منتر دې زما د اوښکو په دانو کړی دی
چې مې پر زړه کله مرهم کله لشه لګېږې
ښایستې څنګه مې پر سترګو باندې ښه لګېږې

ښکلې یوازې پر تا نه یم پر ښکلا مین یم
قسم په خدای دی که پوهېږم چې پر چا مین یم

(c) ketabton.com: The Digital Library

کله پخپله پر جنون کله لیلا مین یم
کله نسیم د سباوون کله لمبه لګېږي
ښایستې څنګه مي پر سترګو باندي ښه لګېږي

کله یوازي ستا ښکلا په ټول جهان کي وینم
کله دي سترګي په هر ستوري د اسمان کي وینم
ذره ذره دي په عالم کي هم په ځان کي وینم
ته لکه غشی د ازل سم پر سینه لګېږي
ښایستې څنګه مي پر سترګو باندي ښه لګېږي

کله دي اورم په کیږدۍ کي له شپېلیو سره
کله دي وینم په سپوږمۍ کي له پاولیو سره
د اسمانو له فرشتو له شاپېریو سره
یوازي ته مي پر تندي لکه سجده لګېږي
ښایستې څنګه مي پر سترګو باندي ښه لګېږي

سم دي له خیاله سره بزم د غزلو راځي
رنګ ته دي شور د تصویرونو د ایستلو راځي
زړه ته شکري د توبې د ماتولو راځي
کله صنم کله مغان کله کعبه لګېږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښایستې څنګه مي پر سترګو باندي ښه لګېږې

ته لکه شور د مستي زړکي په صحرا کي ښه يې
ته لکه ستوری د صبا شپه د بيديا کي ښه يې
ته د پېرۍ توبه شکنه په مينا کي ښه يې
ته لکه زېری د ژوندون دا سي پر زړه لګېږې
ښایستې څنګه مي پر سترګو باندي ښه لګېږې

ته لکه اوښکه تر ښو مي بې ګودره راځې
د زړه تر ښاره بې آوازه بې خبره راځې
لکه ښايسته غزل تر خياله د شاعره راځې
د زړه محراب کي مي کافري بتخانه لګېږې
ښایستې څنګه مي پر سترګو باندي ښه لګېږې

په هر کاروان کي له دې سيوری سره پلونه وينم
له افسانو دي زنګېدلي شپې کلونه وينم
له تا ښايسته د جهاني خواږه شعرونه وينم
لکه مستي لکه شراب لکه پياله لګېږې
ښایستې څنګه مي پر سترګو باندي ښه لګېږې

ويرجينيا

(c) ketabton.com: The Digital Library

۲۲/۳/۲۰۰۳

(c) ketabton.com: The Digital Library

د اوښکو سفر

ما د ځوانۍ ما د مستۍ په بیه
ما د هستۍ په بیه
د ماشومتوب د طلایي ورځو په بیه
اوښکې واخیستلې
څومره چلبازه سوداګر دی آسمان
زما یې د ژوند خمیر په اوښکو کاوه
ما ته مې ژوند ما ته ځوانۍ ژړله
زما زلمیتوب ما ته مستۍ ژړله
په هر منزل کې مې هستۍ ژړله
او ده په ویړه خوله خندله راته
ویل یې لنډې د خندا ورځې دي
او نا پایانه دی د اوښکو سفر
ویل یې ژوند مې ابدي درکړی
عمر مې ټوله جنتي درکړی
قدم قدم مې کوثري درکړی
ستا په نیستۍ کې مې هستي وکړل
ستا مې په وینو کې مستي وکړل

(c) ketabton.com: The Digital Library

تا ته به لاړ د مرغلرو درکم
زه به خرمن د جواهرو درکم
آب حیات به دي ځوانۍ ته د بخرو درکم
او ستا د اوښکو له تصویره به هستي څڅوم
ستا له آوازه به مستي ویښوم
ستا له شپېلیو به ځواني پاڅوم
خو ته ورځه اوښکي نیمګړي نه کې
زه له ځوانۍ له ماشومتوب زه له هستیو ښخه
د زلمیتوب له بدمستیو ښخه
د خوب او خیال پر نیلي سپور تېر سومه
ما ویل ځم په ناپایانه سفر
ما له سپین ږیري سوداګر سره سودا کړېده
پر ما یې لاړ د مرغلرو دی ارزان پلورلی
پر ما خرمن د جواهرو دی اسمان پلورلی
آب حیات یې یو په سله په تاوان پلورلی
ځم چي بخري د حیات له اوبو وپاڅوم
خو چي له ښاره د هستۍ وتلم
چي زه منزل ته د نیستۍ ورتللم
چي مي په اوښکو د سلګیو سفر ولمباوه
چي مي په وینو د اغزیو ګودر ورنګاوه

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې ناخبر مې نيلۍ پر هستۍ وځغلاوه
هغه چلبازه سوداګر په کټ کټ وخندله
او زه د اوښکو په ګامونو روان
زه د خيالونو له سفره ستومان
لا پورو ړی وم ځوانۍ د اسمان
د ژوند وروستي پړاو ته ورسېدم
ما يې نه لار د مرغلرو وليد
نه مې خرمن د جواهرو وليد
او نه مې تنده د حيات په اوبو ماته سوله

کابل انټرکانټيننټال
۵/٦/۲۰۰۲

(c) ketabton.com: The Digital Library

د شونډو تصویر

زه د رود پرغاړه تلم را یادېدلې
هغه شونډې چې وعدې به یې کولې
هغه شونډې چې د ګل په شانې سرې وې
چې شېرینې د سبا باندې وعدې وې
د ګلاب د ګل تر پاڼو وې نازکې
چې به تل باندې خپرې خوږې پلمې وې
هغه شونډې دې نن هېرې له کلونو
پردې، سوې له نخرو دې له نازونو
نه وعدې سې نه پلمې پر ګرځېدلای
نه غونچې د ګلو ځانته سې بللای
نه موسکا یې له سینو سې زړونه کښلای
نه خندا یې نوې هیلې سې سپړلای
هغه شونډې دې له خاورو سره تللې
خاطرې یې له سینو ځخه وتلې
د زلمیو له کیسو دې هېرې سوې
لکه نه وې چې دنیا لره راغلې
د مین سره نور نه کوې قولونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

اوس يې نه ښکاري د رود پر غاړه پلونه
اوس د سيند پر غاړه نوري ښکلي نجوني
له ساحل سره نژدې د کلي نجوني
زړونه کاږي د زلمو په سرو منګولو
په نازونو کرشمو منلي نجوني
د زلميو زړونو نوي افسانې دي
اوس پر نورو شونډو نوي ترانې دي
دا يو زه يم چي مي ښکلې را يادېږي
د ښکالو بڼغ مي غوږونو ته رسېږي
وايم اوس به ژړي پاڼې کړي پايمالي
لکه لښته پر نرۍ ملا به غبرګېږي
پر نرۍ شونډو به نوي کړي قولونه
رغوي به مي د زړه زاړه زخمونه
ځان پخپله په خيالونو غولومه
جوړوم د رود پر غاړه تصويرونه
زه له نورو سورکو شونډو په زړه سوړ يم
نويو ښکليو لره جوړ نه يمه زوړ يم

ويرجينيا
۱۶/۳/۲۰۰۴

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ایمان سرحد

زه پوهېدم چي یوه شپه به مي په غېږ کي نیسې
ما دي د دغي شپې خوبونه لیدل
ته به مي شونډي ښکلوې زه به دي نه ښکلوم
ته به مي ځان ته کشوې زه به دي نه کشوم
ته به یاغي یې له ګناه او له عالمه څخه
ته به بېغمه یې د ژوند له هره غمه څخه
زه به بندي د خپل ایمان په زولنو کي یمه
زه زولانه به د پرهېز په اندېښنو کي یمه
زه به لا ورک د خیالي لارو په تیارو کي یمه
لاس به مي غاړي ته در تللای نه سي
سترګي به مخامخ کتلای نه سي
شونډي به شونډي مچولای نه سي
خو له ګناه به مي ایمان ایسارولای نه سم
لاس به دي غاړي څخه کښلای نه سم
له ګرمو شونډو به دي شونډي خپلولای نه سم
نازک زړګی به دي ټوپونه وهي
د زړه په ژبه به پوهېږو سره

(c) ketabton.com: The Digital Library

کرار کرار به نیژدې کیږو سره
زړه به مې اورې ستا د زړه ږغونه
د ګناهونو به ستړې ملونه
له ټینګ ایمانه به سې مات بندونه
د پرهېزونو مقدس خطونه
ټول به رشتیا سي شیطاني خوبونه
زه به اوښتی یم په لڅو سترګو
د خپل ایمان له سرحدونو څخه

ویرجینیا
۲۷/۱۲/۲۰۰۲

(c) ketabton.com: The Digital Library

کەتەشهید نەوای

شهیده نجوني دي زيارت ته درځي
شهيده سر ته دي جنډې رپېږي
څوک دي خوبونه په جنت کي ګوري
چا ته دي نذر د ځوانۍ رسېږي
ښايستې د کلي چټې پېغلي نجوني
درته ګلونه امېلونه راوړي
د کونډو ورارو د سلګيو کوريږي
سترګي بوډۍ درته نذرونه راوړي
لا دي د کلي د زلمو په شپه کي
کيسې د غرونو د جنګونو کيږي
لا يې دودونه د باروتو په ياد
لا دي سندري په نامه جوړيږي
نوم دي د کلي د پېغلوټو سره
کيسې دي توري اوږدې شپې سپينوي
هره لنډۍ دي له نامه ښايسته ده
هره سندره دي اتڼ مستوي
نوم دي په کليو کي پر شونډو ګرځي

(c) ketabton.com: The Digital Library

تو ده کیسه دي په کیږدیو کې ده
شپانه په دښته کې ستا نکل کوي
نغمه یې مسته په شپیلیو کې ده
وایي رستم وې د میدان د ورځو
وایي د پړانګ په دود حملې دې کړلې
زړونه دې کښله د غلیم له سینو
وایي د باز په شان غوټې دې کړلې
ستا له سنګره چې ګولۍ خوځېده
هم پر سرونو هم پر زړو لګېده
چې ستا په جنګ به در وتلې ټولۍ
د عزرائیل ورته پلمه جوړېده
چې پر غلیم به د یرغل شېبه وه
ته به سردار وې د غازیانو د ټول
په الواتو تر سنګرونو تللې
لکه پاچا وې د بازانو د ټول
خور دې په سرو اوښکو کیسه ګډول
ویل یې ورور مې چا په شپه کې و ویشت
په سرو ګولیو یې سینه غلبېل وه
هم یې پر سر هم په سینه کې و ویشت
جشنونه جوړ کړل د دښمن عسکرو

(c) ketabton.com: The Digital Library

ختم سو ستا د يرغلونو داستان
د مړه زمري په څېر بې واکه پروت وې
په وينو لژند د بري په ارمان
څو ورځې وروسته بل زړه ور قومندان
سکنی وروړ دي د ميدان پهلوان
چې يې له ډزو ريږدله زړونه
چې له غړومبې يې ترپېده زمريان
جنګ ته رهي سو له غازيانو سره
ستا د لښکرو د ځوانانو سره
سپه سالار سو ميراثي قهرمان
مخکې رهي سو له زلميانو سره
د غليمانو يې کړه مځکه تبۍ
د خپلو کلي يې لمبه کړه الوۍ
ماته يې ګډه کړه په پوځ د دښمن
پروران وطن يې اوس ريږږي جنډۍ
ستا ښايسته کونډه يې ځان ته وکړه
څو يې لا نوري په نکاح کړې نجونې
نه يې بګړۍ کې شمله پرېښودله
نه پر سرونو سپين او تور پوړنې
زخمی ښارونه دړې وړې پراته

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې قوماندان پر تېر سو اور پاته سو
ځي بې هدفه لا لهانده کړي
تشي جونګړي کلي کور پاته سو
چېري چې ولاړې د غازيانو ټولۍ
هلته يې وکړله سره اورونه
نه يې زلمی نه يې بوډا پرېښودی
نه يې پېغلوټې د ناموس پر خونه
که ته شهيد نه وای تا څه کوله
ته به هم مل وای د غازيانو سره ؟
تا هم راوړلې د سرو وينو ځولۍ ؟
ته به هم تلای د دې خونيانو سره ؟
ښه دی شهيده په لحد کې ښه يې
چې پر سره قبر دې رېبېږي جنډۍ
اوس به له تا سره هم ګډې تللای
د دې قاتلو لوټمارانو غدۍ
ستا له نامه سره به نه راتللای
په شنو دښتونو کې نغمې د شپېلۍ
خو کشکې ورور درڅخه نه وای وړې
شهيده ستا د ارمانونو ډولۍ
کشکې دې نه وې د غازي په کور کې

(c) ketabton.com: The Digital Library

د سرو خپړو ښایسته‌ناوکی

(c) ketabton.com: The Digital Library

هسته نېستي

زه په شپه کې د تيارې پر اوږو راغلم
بې آوازه د خوبونو په ګامونو
نه غوږونه مي له ږغ سره آشنا سول
نه مي ښې چا ليدلي دي د پلونو
د شبنم په څير د لمر سره پناه سوم
له نامه سره مي تن زرې زرې سو
آيينه مي سوه له ځانه سره ورکه
له نېستۍ مي نوم ښاغلی د شغلې سو
نه د نور نه د تيارې په مذهب پوه سوم
نه ملګری مي آواز د قافلې سو
لکه اوښکه د باڼو پر ګودر راغلم
څاڅکي تن مي نيمه خوا شومه د شپې سو
چي منلی نه زمان او نه مکان يم
زه به ولي پوروړی د آسمان يم
نه په لوري نه منزل يم پوهيدلی
لکه ژرنده په خپل ځان کي سرګردان يم
څه منت را باندې پاته د قلم دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

که ازل یم که اجل یمه د ځان یم
ګوره چا په دې نامه یم نومولی
کم ازل تر دې ګرېوان یم را ایستلی
بې اختیاره یې راکړي څو شېبې دي
د قلم جبر په ژوند یمه منلی
لکه نه وم یوه ورځ به داسې نه یم
نه تیارو ته نه شغلو ته به په زړه یم

ویرجینیا
۴/۶/۲۰۰۴

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغه شاعر مړ دی

هغه شاعر چي ستا د دوو سترګو ښايستو مين و
هغه چي هم دي د موسکا هم اوښکو سرو مين و
چي کړی، ورځ دي لکه سيوری ګام په ګام ملګری
ستا د وجود ستا د تصوير او د خيالو مين و
زخمي زخمي به ستا تر سر بلا ګردان ګرځېدی
هم دي پر ګل هم دي پر پاڼو هم اغزو مين و
چي خپل نصيب يې ستا د حسن په قلم وهلی
ستا په اغزنو انديښنو يې و قسمت ليکلی
هغه چي تېر يې تر خپل ځان او ټول جهان بللې
هغه چي توريې ستا د ميني په ازل منلې
نور به يې پل ستا په کوڅو کي څوک ليدلای نه سي
څوک به يې ستا په نامه چيغي اورېدلای نه سي
د غزل سور به يې شهباز را ويښولای نه سي
د نظم رنګ به يې سورونه شرنګولای نه سي
له ګودرونو د کيږديو تر ماښامه پوری
نغمه نغمه به دي پر شونډو ګرځېدلای نه سي
هغه د تل دپاره ستا له څنګه کوچ کړی دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

نور دي خوبونه په پيزوان کي زنګولای نه سي
هغه شاعر ستا له خيالونو سترګي پټې کړلې
اوس دي په لاره کي لېمه درته کړلای نه سي
اوس به دي څوک د زړه په کور کي تصويرونه کړي
اوس به دي څوک په تصويرونو کي رنګونه کړي
اوس به دي څوک د محفل شمع په وزر تودوي
څوک به پټې غوندي پر ځان ګونګي داغونه کړي
څوک به شيرين کي ستا نکلونه د تندي په وينو
اوس به دي څوک په افسانو کي کلنګونه کړي
اوس به د چا هنر د راړوی نظر د جهان
اوس به د چا له چيغو ولړزيږي مځکه اسمان
اوس به د چا له سترګو تور وخوري منتر د رقيب
د چا لېمه به کي خطا د سپېلنيو ايمان
هغه شاعر ستا له محفله وچي شونډي ستون سو
نوريي د خضر ترکوثره اثر نه رسيږي
د بوډۍ تال ته دي يو رنګ ور خېژولای نه سي
ستا په تابلو کي يې بې رنګه جادو نه چليږي
اوس يې ګونګۍ ده تر قيامته د زخمونو ژبه
د فريادونو له پايکو به يې څوک نه بيريږي
هغه شاعر په زکندن کي اوښکي وګنډلې

(c) ketabton.com: The Digital Library

تـــه يـــې د مينـــی د خـــالق پـــر لمـــن وســـپارلې
د حـــال پـــه ژبـــه يـــې څـــو ځلـــه دا پوښـــتنه وکـــړه
څنګـــه يـــې تـــوري ورځـــي خپـــل پـــر ازل ومنلـــې؟

ويرجينيا
۱۵/۱۱/۲۰۰۲

(c) ketabton.com: The Digital Library

ارغوان

دارغوان له سرو ګلونو سره مينه لرم
زه چي سره ګل د ارغوان ته ګورم
په هره پاڼه کي يې ځان وينمه
لکه ښاخلې چي يې زما وينه لري
لا ارغوان چي زما په وينو کي وي
زما په رګو کي ارغوان بهيږي
لکه چي زړه مي وي له ده سره پيوند وهلی
لکه نفس چي مي له ده سره وي ژوند منلی
دی زما په ساه ژوندی دی
دی زما په وينه پايي
د ده له پاڼو سره
دا زما رګونه ښايي
روح مي د ده له ميني
ناڅي سندري وايي
چي ارغوان ته ګورم
په هره پاڼه کي يې ځان وينمه
کله مي ځان کله جانان وينمه

(c) ketabton.com: The Digital Library

غونچه غونچه وینم ګرېږي راته
ښاخله ښاخله ګورم نڅېږي راته
د ارغوان د سرو ګلونو سره مینه لرم
د ارغوان په سرو ګلونو کي می وینه لرم
زه پر سره ګل د ارغوان مین یم
ما یې د سرو پاڼو تر سیوري لاندي
د سرو شرابو له جامونو سره
له ډکو ډکو ګیلاسونو سره
نیم له یارانو نیم له خپلو غزلونو سره
پر محتسب او پر زاهد خندلي
وچي رېښې مي د تقوا سوځلي
شونډي مي غبرګي د توبې ګنډلي
هیلي مي ټولي د کوثر وژلي
اوس مي شېبه شېبه یادېږي راته
اوس د ځوانیو شپې ژړېږي راته
ما یې د سرو پاڼو ترسیور لاندي
د سرو شرابو په مستي کي ځواني ورکه کړله
اوس مي په ورکه پسي
د لا لهاندو مرغکیو په څېر
کله ښاخلې کله ریښې د ارغوان لټوم

(c) ketabton.com: The Digital Library

ویرجینیا
۴/۳/۲۰۰۴

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ازل بندیوان

د پسرلي یوه ښایسته سهار کي
له شنه آسمانه پلوشې را اوري
زه په کوټه کي یم فکرونو وړی
پر کتابونو د لمر وړانګي ښوري
د کړکۍ شاته مي له ونو څخه
د مرغکیو آوازونه رائحي
راته د تېر پسرلي یاد راولي
راته د تېر عمر خیالونه رائحي
پر خپلو سپینو ویښتو لاس تېروم
زړه ته یو یو زلمي کلونه رائحي
نامرادي ورځي مي پر زړه را اوري
لکه تیاره کي چي بړغونه رائحي
ګوره چي څو پسرلي مخکي دلته
پر شنو ښاخونو مرغکۍ ناسته وه
لکه له قافه راوتلې پري
په ځان غره لکه بدرۍ ناسته وه
د فرشتو د نور له ګوتو جوړه

(c) ketabton.com: The Digital Library

په رنګ رنګينه ناوکۍ ناسته وه
پر شنو ښاخلو يې ترانې اوډلې
پر سرو ګلونو يې نغمې شيندلې
د حال په ژبه يې د لارې کيسې
دانه دانه راته په خوله پېيلې
څه د زړې ځالګۍ نکل په خوله
څه يې د نوي کور کيسې کولې
زه په هغه توره کوټه کې ناست يم
زه له هغې کړکۍ بړګونه وينم
هغه د سرو ګلونو تاندې لښتې
هغه د ګلو امېلونه وينم
د کړکۍ شاته پسرلی تېرېږي
د مرغکيو کاروانونه وينم
په هر کاروان کې د مرګې هنګامه
د خزانونو يرغلونه وينم
هغه مرغۍ چې يې نغمې کرلې
چې ترانې چې يې کيسې پېيلې
ورک به يې چېرې وي وروستي بړغونه
پر کوم ولات به وي خزان وهلې
بل پسرلي به وي هم ځای ورکړی

(c) ketabton.com: The Digital Library

نوي ځالې ته به وي هم راغلې
که به منګولو د خزان نيولې
يا به ژلې د پسرلي وژلې
اوس له هغې نغمې کلونه تېر دي
اوس پر هغې شپې عمرونه تېر دي
پسرلي ښخ سول د خزان پر لمن
پر لحدونو يې وختونه تېر دي
زما د کړکې شاته تېرېږی زمان؟
که زه هم مل يم د همدغه کاروان
نه مي خپل سيوری نه مې پل وليدی
نه په دې لار کي چا ليدلی روان
چا به د عمر قافله بللې
نه يې هی هی نه يې ښکارېږي ساروان
چي لا به څو نه برېښنا و پرکېږي
چي لا به څونه وغړومبېږي آسمان
څو مره ګلونه به لا وينمه
څونه به وينم لا د پرخي باران
څونه به واورمه اشنا ږغونه
څونه به وناڅي بلبل ته ګلان
څومره به ياد کم له زلميو سره

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ځوانۍ خوب د مستۍ تللی داستان
چې لا به څو نه پسرلي وشمېرم
لا څه باد و نه به راځي د خزان
لکه چې ماته رایادېږي تللي
ما به هم یاد کي پاته سوي یاران
خو دغه سر به راته نه سي معلوم
دا حقیقت به راته نه سي عیان
چې په لحد کي به بندي او سېږم
که په ژوندون یم د ازل بندیوان
راته ښکارېږي چې بندي پیدا دی
د مور له غېږي تر قیامته انسان

ویرجینیا – ۲۰۰۴/۵/۱۰

(c) ketabton.com: The Digital Library

وراني جنډی

څو کلونه دي تېر سوي ختم سوي دي جنګونه
اوس نه بوی سته د باروتو نه غړو مبېږي لوي توپونه

نه سکروټي را اورېږي نه په قار دي آسمانونه
نه ګولۍ اوري پر کليو نه تر هسکه ځي دودونه

نه د ټانګ له پښو لړزېږي سر کونه او کورونه
نه د توپ تر خولې راوزي سره د اوسپني اورونه

نه ماشومي سترګي ژاړي نه ورک سوي دي پلرونه
نه په کليو کي سپين ږيري ښخوي زلمي سرونه

نه لمبې پر پولو ګرځي نه بمونو سوځولي
نه پلټني د ماشومو سرو مرميو ډارولي
نه د ورارو نه د کونډو تر اسمانه ځي چيغاري
نه ملکي په سرو سترګو راليږي ورته کوکاري

(c) ketabton.com: The Digital Library

نه ناویاني ځي سر توري نه ښایستې له بامو غورځي
نه توپک سته په اوږو کي نه قاتلي ستر ګي ګرځي

نه په غلا دي ځوک راغلی پر اوږو د سرو لښکرو
نه ښایسته کابل دوږخ دی له وسلو د زورورو

اوس د جنګ له کلو پاته لویي لویي هډیرې دي
ځیني جوړي پر غونډیو ځه هوارو کي پرتې دي

پر چا سرې جنډی رپیږي پر چا توري دي ولاړي
نه کیسې یې چا ته یاد دي نه په ویاړي نه پر ژاړي

نه په زړه یې چاته قبر نه یې نوم چاته یادیږي
په دعا یې وي لاس پورته مساپر چي ترې تېرېږي

تر دې هري جنډی لاندي سل او زر ښخ دي خوبونه
هر یوه ورسره وړي په زړګونو ارمانونه

له چا پاته سولې کونډي پر چا بوري سولې میندي
چا پرې ایښي یتیمان دي پر چا وکړېدي خویندي

(c) ketabton.com: The Digital Library

پــر قبرونــو يـــې جـــوړېږي کلـــه اتڼونـــه
هــم زلمـي ورتــه راوزي هــم ســرناوي هــم ډولونــه

جنـرالان پکــښې تېرېـږي ورســره وي مــست آســونه
ترانـــې د آزادۍ وي جـــوړوي پکـــښې جـــشنونه

دا د دوی د وينــو زور دی ډک جامونــه چــې تــشېږي
دا د دوی د مــستۍ شــور دی اتڼونــه چــې مــستېږي

دا د دوی پــه نــوم جـوړېږي لـوی نومونـه منـصبونه
آيينې يې خلګو غلا کړې پکښې ښيي خپل مخونه

دا د وراني جنډۍ زور دی چې ترې جوړ قهرمانان دي
شخ برېتونه غوړ مخونه هم شهيد او هم غازيان دي

څوک خبر په هغې مور دي چې دا غونه يې خوړلي؟
چــا لـــښکري د ماشـــومو يتيمـــانو دي ليـــدلي؟

څوک خبر سوله چې څه سوې هغه کونډې هغه ښکلي؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

ها په سرو خپرو پاته په سالو کې نازولي؟

ها له وهمه د مرمیو تر هېدلي توریدلي
چا له ملکه تښتولي چا پر بل باندې پلورلي

هغه لوټ چې یې پلو سو له لښکره د غازیانو
هغه داغ چې یې لمن سوه د جهاد له افسرانو

څه پردیو ته به وایو خپل داستان د لوټماریو
څو به وسپړو زرګوني افسانې د بربادیو

څوک به یوسي احوالونه تر قبرو د شهیدانو؟
چې یې څه وکړل ملګرو په ناموس په یتیمانو؟

له ازله تر ابده یو داستان دی تکرارېږي
هوښیاران یې ثمره خوري ساده ګان قرباني کېږي

ویرجینیا
۲۸/۱۰/۲۰۰۴

(c) ketabton.com: The Digital Library

پښېمانه غرور

ما د خپل عمر د ازل پر تندي
پر هغه سپینه پاڼه
چې لا رنګونه د زمان ور رسېدلي نه وه
چې لا بادونه د آسمان پر غورېدلي نه وه
چې لا ګردونه د جهان ورته ختلي نه وه
په خپلو ګوتو خپل قسمت ولیکی
ما د تقدیر د لامکان پر لمن
ما د خالق ما د یزدان پر لمن
په خپلو وینو قسمت ولمباوه
ما له محرابه یاغي سوی بنده
د خپل وجود په شمع
د خپل ژوندون په لمبه
په خپل تندي کي سجده وسوځول
راته ابلیس په کټ کټ وخندله
راته قسمت په ساندو وژړله
او زما په سرو وینو لړلي ګوتي
د خپل جانان پر سپینه پاکه لمن

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ځوانيمرګي پښيمانۍ په لمبه وچي سولې

کابل انترکانتيننتال
۱۶/۶/۲۰۰۲

(c) ketabton.com: The Digital Library

ستاره

ستاره یوه ښایسته پښتنه شاعره ده، چې عمر یې د اته لسو کالو په شاوخوا کې دی. جګه نری، ونه خدای پخپله ورېخښلې، توري غټې سترګې یې له هوسۍ پور کړي او نری ښایسته غاړه یې له بتې ښتولې ده.

د ستارې غوږونه د موسیقۍ له هر سور سره اشنا دي، پر مڅکه لکه زرکه داسې ګرځي او چې کله یې په نڅا کې شرنګ پورته سي نو په محفل کې څوک سترګې بلې خوا ته ور څخه اړولای نه سي. لږ ترلږه ما په امریکا کې د هیڅ پښتنې نجلۍ دونه ښایسته نڅا نه ده لیدلې، او داسې پښتنه نه پېژنم چې په دومره کم عمر کې په انګلیسي، اردو او پښتو ژبه دونه پاخه شعرونه ولیکي.

ستاره زموږ مخې ته وړه لویه سوې او ما او زما مېرمنې ته بالکل د لور حیثیت لري. دا هم له ما څخه د پلرنې ناز انتظار لري او د یوه مهربان او ضمناً غمشریک مشر په سترګه را ته ګوري.

کله چې زما سره یوازې کېښېنې . ما ته خپل اردو او انګلیسي شعرونه لولي. دا ښایي پوهېږي چې زه یې له زړه راځم او زه پوهېږم چې د هغې هر نظم د زړه خواله ده. د دې په نازک آواز کې د درد اثر نه ښکاري او څوک یې په ښایستو سترګو کې د زړه د زخم څرک نه سي لګولای خو

(c) ketabton.com: The Digital Library

چي خپل نظم لولي ، ته به وايې چې له هر توري څخه يې اوښکې څاځي. يو ماښام زما کتابخانې ته راغله. ما ته مخامخ کښېنستله او د خپلو شعرونو په لوستلو يې بنا وکړه. يو شعر يې تر لوستلو وروسته زما د ياداشتونو په کتاب کې راته وليکی، او ګوا کي د خپل پټ درد او زخم تصوير يې راته پريښود.

ستارې ښايي فکر کړی وي چې هيڅ يې نه دي ويلي. خو دا پوه سوې نه وه چې ښايستو او له سرو نازکو رګونو ډکو سترګو يې زما له سترګو سره بشپړه خواله کړېوه. او زما تر زړه پوري يې خپل هر درد جلا جلا را رسولی و، کله چې ستاره زما له کتابخانې څخه ووتله نو ما هغه شعر چې دې زما د ياداشتونو په کتاب کې ليکلی و، بېرته ولوست او دې ته مې يو شعر وليکی. څو شېبې وروسته مې کتابخانې ته راوبلله، مخامخ مې راته کښېنوله او د خپل شعر په لوستلو مې پيل وکړ. کله چې ما د خپل شعر په لوستلو خوله پوري کړه. د هغې د زړه ټولو زخمونو ته وا په يوه وار خوله وکړه او ښايستو غټو سترګو څخه يې، چې دا ګړی يې سپين، سره او ښتی وه، د اوښکو سېل روان سو.

د ښايستې ستارې د سرو اوښکو هر څاڅکی مې پر زړه باندي د غشي په څېر و اوريدی. د خپل شعر د لوستلو توان را پکښې پاته نه سو. هر ګړی مې دې ته ويل چې مه ژاړه او په دې توګه مې غوښتل چې خپلې اوښکې د هغې له هوښيار نظره پټې وساتم. خو زه يقين لرم چې د هغې ښايستو ښکارې سترګو به هر څه ليدلي وي. شعر مې تر پايه ورته ونه لوست، او يا مې د لوستلو توان راته پاته نه و. دوې ورځې وروسته مې شعر ليکلی ورته ځکه ورکړ ځکه چې زه پوهېدم چې ستاره بيا پر

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغه مخامخ چوکۍ راته کښيني او بيا به نه زه د شعر د لوستلو او نه دا د اورېدلو توان ولري.

زما ښايستې ستارې

ښايستې نجلۍ په خمارو سترګو کې
د زړګي پټ راته رازونه وايې
چې په نظمونو راته خوله پورې کې
دانه دانه راته دردونه وايې
ته چې موسکۍ سې زه دې سرو شونډو کې
پټ له زړګي سره حالونه وايم
زه دې پوښتم له غټو سترګو کيسې
زه دې کتونکي داستانونه وايم
څه افسانه ده ستا له نظم سره
چې له بيتونو دې زخمونه اوري
دا څه رازونه دي په وينو کې دي
چې له رګونو دې اورونه اوري
ښايستې نجلۍ ستا سره نه ښايېږي
داسې غمجنې ګيله منې شونډې
دا له بهره له سره رنګه ښکلې

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا په دننه کي خوږمني شونډي
ښايستې نجلۍ په عمر تاندي لښتي
ته لا تر اوسه د دردونو نه يې
ځه د ګلونو سره لوبي کوه
ته د اغزيو د زخمونو نه يې
ته لا د شپو د ژړېدلو نه يې
تا لا زلمۍ ورځي خندلي نه دي
ته له ترخو څخه کلونه ليري
تا لا د ژوند خواږه څکلي نه دي
ځه د ګلونو په لمن کي نجلۍ
لکه ماشومه داسي ورغړېږه
لکه د غرونو د دښتونو هوسۍ
وځغله، ودرېږه، وتورېږه
ته چي په نظم راته خوله پوري کې
ته وا پر شونډو دي ترخه پاته دي
ستر ګي دي هر کله آسمان ته ګوري
ستا له آسمانه سره څه پاته دي
پر سورکۍ شونډو دي خندا خپره که
پرېږده د خوب د ناکامۍ خبري
راسه کيسې د شاپېريو وکه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ستا سره نه ښايي بوډۍ خبري
ورځه خپرې ځوني په تال کي کښينه
له رنګينيو سره و زنګېږه
د کوه قاف خوبونه وتخنوه
له شاپېريو سره ونڅېږه
ورځه د نجونو په ټولۍ ګډه سه
چي پيغلتوب درسره ورقصېږي
له پايزېبونو داسي شرنګ پورته که
چي له مستۍ دي مځکه ولړزېږي
درڅخه تښتي دا ناځوانه ځواني
دا بې وفا عمر وفا نه لري
دا د يوې شپې ميلمه دی ښايست
لکه برېښنا ځغلي بقا نه لري
ښايستې نجلۍ په عمر تاندي لښتي
ته لا تر اوسه د دردونو نه يې
ځه له ګلونو سره لوبي وکه
ته د اغزيو د زخمونو نه يې

ويرجينيا
۲۶/۱۲/۲۰۰۲

(c) ketabton.com: The Digital Library

درشخه ولاړم

ستا دپاره يې زه نه ليکم نظمونه
اې په خپل حسن مغروري نازولي
ستا له ياده مي توږلي دي خوبونه
رانه مه تښتوه وه شپې مې غلي غلي
پر اشنا لار مي شهيد کړله ګامونه
له سينې مي ستا سندري دي شړلي
راته مه يادوه تللي پيمانونه
پر دې لاره داسي ډېر مړي وتلي
زه هوښيار يمه د غرو لېوني نه يم
په تندي کې مې تېښتې نه دي ليکلي
چي وفا کوم وفا درشخه غواړم
چي جفا کوې له شپو شه دي ولاړم
نه به ځواني شپې لمبه کم ستا دپاره
نه تنهاکي پر سکروټو درته ژاړم
نه جنون به افسانه کم ستا د ميني
نه د ګور کاڼي مي ستا په نامه وياړم
ويرجينيا

(c) ketabton.com: The Digital Library

۱۲/۱۲/۲۰۰۲

(c) ketabton.com: The Digital Library

سترګي

پرون مې نابېره
پسله کلونو ستا پر لور سترګي دروا وښتلې
او د عینکو شاته
یوازي ستا د خمارو سترګو کیسه پاته وه
نه له اوبو ډکي وې
نه له رمزو ډکي وې
نه له نخرو ډکي وې
پکښې مې ونه لیدل
د مستۍ ډک سره او نري رګونه
نه یې رازونه ویل
نه یې نازونه کول
نه یې باڼو پېره دار
نه یې وارونه کول
نه یې ښکارونه کول
نه یې د زړونو امېلونه پېیل
نه یې وعدې د سباوون کولې
نه یې کیسې د مستو شپو نه د پرون کولې

(c) ketabton.com: The Digital Library

نه يې کاږه باڼو حملې د شواخون کولې
نه يې پر زړونو اورول نوی تازه وارونه
نه يې له سترګو تښتوله د ځوانۍ خوبونه
پرون مې نابېره
پسله کلونو ستا پر لور سترګي دړ واوښتلې
درته کتل مي چي ښايستې سترګي دي
هغه د ميو پيمانې سترګي دي
له بيخوبيه له مستيه تکي سرې سترګي دي
د غزلونو افسانې سترګي دي
بنګ د ځوانۍ او د مستۍ نه لري
ناز د ورېښمني ناوکۍ نه لري
تمه د عمر د نازونو د پيرۍ نه لري
او له کونجونو ځخه غلی غلی
د بلی مستی غنم رنګی نازولي نجلۍ
ها د ښکلا له تارو پوده د اودلي نجلۍ
د غټو بورو سترګو
په ننداره پسي کرار کرار مزلونه وهي
چي خپلي شپې به يې يادېږي کنه
چي خاطرې به يې پارېږي کنه
پټې له ځان سره ژړېږي کنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ويرجينيا
١٧/٣/٢٠٠١

(c) ketabton.com: The Digital Library

وروستی ماښام

یوه شپه چي شین آسمان له ستورو ډک و
د هر ستوري زما او ستا خوا ته سترګک و
د ډېوې په څېر انګړ کي بلېدلې
د سپرلي نسیم دي څنګ نازولې
تا د میني کیسې یو په یو ویلې
ما دي ډکي د اوبو سترګي کتلې
پر نری غاړه دي لاړ د مرغلرو
په ګرېوان کي دي داني د جواهرو
تور پیکی به دي پر ښکلي مخ را خپور سو
سپین تندی به دي د تورو زلفو کور سو
نه د میني د خبرو مړېدلو
نه یو بل ته په کتو سترړي کولو
چي د کلي په بر سر کي شور د سپو سو
وروسته زموږ کور ته نژدې چي ږغ د پښو سو
چي په زوره مو څنځیر په شرنګېدو سو
په سینه کي دي زړګی په درېبدو سو
هغه تور او بدهیبته قوماندان و

(c) ketabton.com: The Digital Library

زموږ د میني عزراییل بلا د ځان و
چي نفرت يې و په سیمه کي کرلی
د هر چا د سترګو خار پر امیر ګران و
رغړولي يې سرونه د زلمو وه
په لړزه ورنه وړوکی زوړ او ځوان و
ها ببباکه د لېوه په شان زلخوړی
د لړم په څېر مضر په زړه شیطان و
په زړه تور په کړه ظالم لکه نمرود و
په جامه کي هم غازي هم مسلمان و
سل پوړني يې د نجونو وه لوټلي
سل زلمی يې وه وژلي پهلوان و
ته يې پر پښو دي يوازی زه يې بو تلم
کری شپه له خپل جلاد سره پر پښو تلم
هر ګړی پر مخ لوېدم پورته کېدلم
لڅي پښې پر تېرو تېزو اغزو تلم
ګراني نه سو مه خبر ګناه مو څه وه
هغه شپه مو د بېلتون د ژوندانه وه
ستا په برخه به ازل وه څه لیکلي
زما په برخه د کلنو زولانه وه
نن دي سرې سترګي د قبر سر ته ژاړم

(c) ketabton.com: The Digital Library

بس په خوب کي دي ديدن له خدايه غواړم
هغه شپه به مي تر مرګه هېره نه سي
ته مي پرې ښودې تنها زه درنه ولاړم
چي لوټمار ته د پلو دي وه راغلي
چي پرون وه هسي نن هم دي ښاغلي
چي خدای زور د انتقام نه دی راکړی
په نصيب مي مه وای ستا په شاني ښکلې
خدای دي مه وای قلم زما سره وهلی
ما دي توري سترګي هېڅ نه وای ليدلي

(c) ketabton.com: The Digital Library

خزانه

دا یوه لار ده تورو غرو ته پر دښتونو تللې
دښتونه ټول دي په اغزو پوښلي
تش سرابونه ښکاري
او هر سراب د اغزو ژبه لري
او هر اغزی د لمبو ژبه لري
هره لمبه له دوږخونو راځي
او په لمبو کې د دوږخ لړمان
هغه بدرنګه تور په رنګ د شیطان
هر یو بلا د لارویو په ځان
لکه خروړي ځناور پراته دي
د دې دښتونو شاته غرونه غرونه
د غرونو منځ کې دي هوار دښتونه
بیا سرابونه لړمان پوځونه
د مرګې غشي یې تېره نېښونه
لکه لېوان په ډلو ډلو ګرځي
خو څوک پخوا او ډیر پخوا دي تللي
او څوک پخوا او ډیر پخوا راغلي

(c) ketabton.com: The Digital Library

چا یې کیسې د افسانو راوړي
وایي د غرو شاته روښان سیندونه
هغه په رنګ د شنه آسمان سیندونه
له جنتونو را روان سیندونه
پر خپلو څنډو د ګلونو امېلونه کړي
پېغلې په څڼو کې رنګونه ټومبي
وني د ګلو له ګېډیو ډکې
لارې له ښکلیو ناوکیو ډکې
ورځې له لمر شپې له سپوږمیو ډکې
د شپې کیسې دې له وروریو ډکې
کوڅې باندې یې له زلمیو ډکې
جنګ او نفرت بولي زامن د شیطان
منګول یې نه ورځي تر زړه د انسان
د ورځی شین په شپه ځلېږي اسمان
مځکې ته نه راځي څپې د توپان
سجدو ته نه بولي د ختو خدایان
خلک پر ګوتو د کلو پر ځای پېړۍ اړوي
عمر په سل په دوه څلورو شمېري
هلته پلرونه زامن نه ښخوي
پېغلی زلمي د اوښکو له زخمونو سره

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ارمانو په ښارکي نه اوسيږي
خو ځوک پخوا او ډېر پخوا دي تللي
او ځوک پخوا او ډېر پخوا راغلي
موږ ته کيسې د جنتونو کوي
راته نکلونه د ګلونو کوي
موږ د دښتونو، سرابونو، د اغزو پر لمن
موږ د لمبو پر لمن
د لړمانو په فصلونو کي کلونه ليري
دښتي، غرمې او سرابونه ليري
غونډۍ او غرونه ليري
د زمانې او حوادثو پر واټ
حيران ولاړ لکه خوبونو وړي
د کوه قاف د شاپېريو کيسې
د بېګانه او د پرديو کيسې
د بل د پېغلو او زلميو کيسې
دانه دانه خپلوو
او د پېرېو د تاريخ پر تندي
په بې هنرو ګوتو
ځان ته کاږه واږه شکلونه جوړ کو
موږ چې زلمي و موږ د جم په جام کي

(c) ketabton.com: The Digital Library

له يزداني شرابو
له جنتي سيندونو
له کوثري حوضونو
له حياتي سوما خمونه تش کړل
نن که سبا وي د پېړيو پر لار
د لړمانو، د اغزيو په وار
د هغه ښارتر واته ځان رسوو
چي د ازل کاتب ده موږ ته خزانه ليکلې
چي د تقسيم امير ده موږ ته پيمانه ليکلې
خو هغه ورځ به د دښتونو په مزلونو ورځو
د لړمانو په جنګونو ورځو
د سرو لمبو او د اغزو په سفرونو ورځو
چي رغړولي مو وي سيال سرونه
چي د تربور مو وي سوځلې خونه
چي ورور ته پاته نه وي روغ هډونه
بيا به په جنګ د لړمانو ورځو
پر سخته لار به بې سيالانو ورځو
موږ ته ازل ده خزانه ليکلې
زموږ يې په برخه زمانه ليکلې
موږ ته چي زين نه کئ د جنګ آسونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

راته رانه وړئ د هنر لاسونه
موږ ته په کار نه دي پاخه فکرونه
له موږ دي ليري ګرځي سيال ميړونه
راته ليکلي دي قسمت ښارونه
جلا جلا به جوړوو ملکونه

ويرجينيا
۱۷/۵/۲۰۰۴

(c) ketabton.com: The Digital Library

سوځلي يادونه

زه خو منکر نه يم پر خپله مينه
ما ته به نوم د وفا نه يادوې
ما مي دا بول دی تر مرګی وهلی
زاړه قولونه به بيا نه يادوې
ما ته د اوښکو حساب مه غوړوه
ما ته نيمګړی کتاب مه غوړوه
اوس خو نه وصل نه هجران پاته دی
زړه کيسه د سراب مه غوړوه
د هېر ساحل پر غاړه ښخې سولې
زما د څپو ستا د سپوږمۍ خبرې
په کوه قاف کې د مزلونو داستان
د لېونتوب د هوښيارۍ خبرې
نه مې ترخو د انتظار شپو ته شپه پاته ده
نه مې د چا د اورېدلو افسانه پاته ده
ما چې سکروټو کې مزلونه کول
ستا تر قدمه مې سجدې د روړلې
ما چې دې لاره په بڼو پاکول

(c) ketabton.com: The Digital Library

ستا په وفا کې مې اسرې لرلې
چې ستا بلا ته مې سینه سپرول
ما دې په خپل قسمت کې شپې لیکلې
ما دې په وینو ترانې لیکلې
ما په سکروټو قصیدې لیکلې
ما چې تورونه پر تندي چلول
د خپل ازل څخه پردی خو نه وم
چې ستا په نوم به مې سجده لګول
څه سودایي څه لېونی خو نه وم
چې مې ځواني لمبه کوله درته
څه نذرانه څه سپیلنی خو نه وم
ما دې یوازې د خپل ځان د پاره شپې غوښتلې
ما پر خوبونو باندې ستا زلفې خورې غوښتلې
پر هغه لار چې مې ځواني سوځول
د رقیبانو چپاوونه وینم
شپې دې له تورو سره وتړلې
اوس د مرګې پکښې خوبونه وینم
د شاپېریو اتڼ وتورېدی
د ښار کوڅې سوې د دېوانو شومه
پر خزانو د اغیار سیورې وسو

(c) ketabton.com: The Digital Library

د نصیب لال د ښامارانو شومه
چا له بلاله منبر وتښتاوه
اوس ابو جهل آذانونه کوي
اوس له فرعون سره راغلی جلاد
زموږ د خوبونو تعبیرونه کوي
زما دي د هیلو په ټاټوبي کي اغزي کرلي
زما د خوبونو په قسمت کي دي زخمونه کښلي
ما د خوبونو لاري وتړلې
شپې مي له سترګو تښتولای نه سې
د پردی مینی په خوږو اسرو مي
ماشو مي هیلي غولولای نه سې
ما له غونچو سره دوستي وکړله
نور د اغزیو د مزلونو نه یم
ما مي له زړه دردونه وشړله
نور د پردیو پرهارونو نه یم
له هغو ګوتو نه رنګونه تښتي
چي ستا د خیال یې تصویرونه ایستل
هغه آذر په خپل ګرېوان کي ښخ سو
چي پر تېشه یې معبدونه لیکل
هغه زلمی خبري مه یادوه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ما ويل غرونه په يرغل نړوم
ما له فرهاده تېشه وتښتول
ځم د خيالونو تاج محل نړوم
ما مي د خپل زړه په محراب کي سجدې وتراشلې
ستا د يادونو په لمبو مي دېوې بلي کړلې

ويرجينيا
۱٦/۱۱/۲۰۰۲

(c) ketabton.com: The Digital Library

ته به یې او زه به نه یم

دا ته څوک یې چي دي ښار زما د خوبونو
د یادونو پر لښکرو دی نیولی
پل پر پل مي لکه سیوری راسره یې
لکه وهم زما تر زړه دي تیغ ایستلی
کله ډار غوندي د زړه په کلیو ګډ سې
د سینې په قفسچه کي مي زړه ریږدي
آیینې می کړې راماتي په کوګل کي
له زړګي مي ټول زلمي یادونه لېږدي
په تیارو کي می روح داسی تلولی سي
وایم اوس به دا د خاورو کورګی پرېږدي
کله لیري د بوډۍ په ټال کي زانګې
لمن ډکه راته راوړې د رنګونو
د شبنم هره دانه دي آیینه سي
پکښي ناڅي دي څپې د تصویرونو
رنګ او بوی دي وي له خیال سره ملګری
په شیبو کي مي کښېنت وکې د ګلونو
لکه سیوری د سپرلي داسي تازه یې

(c) ketabton.com: The Digital Library

لکه لاړېږي د زلمیو امیدونو
کله خوږ لکه رباب نغمه نغمه سې
کله ږغ د عزراییل پر زړه مېلمه سې
کله اوښکه د لېمو پر وطن ګرځي
کله ښار د ژوندانه لره پلمه سې
تار و پود مي ستا له خیال سره اودلی
نه دي نوم نه دي وجود مخ ته راغلی
نه دي ورځ زما له لېمو سره یوه کړه
نه مي خوب ستا له دیدنه نازېدلی
زما پر نظم پاچهي کوي بې تخته
د غزل پر هر پیوند می یې اوډلی
دومره پوه یم ته به یې او زه به نه یم
ستا لمبې به آسماني زه به به ایره یم
ته باقي یې زه شېبه غوندي تېرېږم
د بریښنا په څېر پر کېږمه ورکېږم
که می زړه ته ستا آواز نه وای لوېدلی
زه به څنګه وای په مینه پوهېدلی
د جنون تر ښاره تا یم رسولی
چی پر مېنه د لیلا یمه ښاغلی
ته به پاته یې پر پاڼه د شعرونو

(c) ketabton.com: The Digital Library

ته به رنګ يې تر قيامته د نظمونو
الهامونه د ښکلا به دي اورېږي
له قلمه به دي حسن راتوييږي
څوک به پوه نه سي په راز د تصويرونو
له آدمه تر آذره تر عمرونو

واشنګټن ډي سي
۲۰۰۴/۷/۱۹

(c) ketabton.com: The Digital Library

شعر

منظومي کرښې دي چي کله په لوستلو ارزي
څو ورکي چيغي دي يو وخت په اورېدلو ارزي
پر باڼو اوښکي دي يو ځلي په ليدلو ارزي
د سترګو لوري ته يې مخ په اړولو ارزي
کله لمن د پسرلي له رنګينيو ډکه
کله شبنم غوندي پر پاڼو دګلونو اوري
کله يې غېږ کي وي اخيستي پلوشې د غروب
د زمانې د سترګو نم پر ګرېوانونو اوري
کله پانوس غوندي بلېږي له يارانو سره
خوله له خندا سينه يې ټوله وي له اوره ډکه
کله پتنګ غوندي پخپله په لمبه کي سوځي
د افسانې هره ورقه يې له شوره ډکه
کله په لار د ګمراهانو کی مشال بلوي
لاپي د عقل يې تر کور د افلاطونه ورځي
کله يې ځای په ځنځيرونو زولنو کي نه وي
چي هره پانه يې را اخلې تر جنونه ورځي
شعر جلوه ده، د ګلونو له ښکلا سره ځي

(c) ketabton.com: The Digital Library

يو پټ آواز دی د سازونو له نوا سره ځي
کله نقاش کله تصوير سي کله رنګ د تصوير
کله جنون کله مجنون وي له بېديا سره ځي
کله موسکی سي سل کلني توبې ونڅوي
کله د اوښکو سره رغړي له ژړا سره ځي
شعر د انسان له خولې راځي د فرشتو ژبه ده
شعر له آدم سره پيدا د اسمانو ژبه ده
د زړه آواز دی له خليله تر منصوره پوري
شعر له قلم سره پيدا د زولنو ژبه ده
هم له کعبې هم کليسا هم له صنمه راځي
د خدای جلوه د خدای آواز دی او د زړو ژبه ده

ويرجينيا
۲۴/۱۰/۲۰۰۲

(c) ketabton.com: The Digital Library

پښتني نجلۍ

واه پښتنې نجلۍ نظر دې نه کم
په دې جامو کې څومره ښکلې ښکارې
په تورو سرو او زرغونو رنګو کې
څومره ښایسته څومره منلې ښکارې

څه د کبر دیو په قدم روانه
څونه نازکه نازولې ښکارې
په دې بتکیو دې پاولیو کې نن
پښتنې پېغلې څه ښاغلې ښکارې
لکه زهیره ښایسته مرغکۍ
له خپله سیله راوتلې ښکارې

ستا له پاولیو له شرنګې سره مې
خیال ته د خپل وطن د ښتونه راځي
ترپلو لاندې شرمېدونکي نجوني
له قافلو سره ګامونه راځي

(c) ketabton.com: The Digital Library

چېرته شپانه پر شپېلۍ ګوتي ایښي
پاس له کمره یې بړغونه راځي
سپي ورته سر وي په څپړو ایښي
ورته زاړه آشنا سورونه راځي

د غره لمنه کي رمې پنډي وي
د سترو وریو آوازونه راځي
د دنګو پېغلو پر اوږو منګوټي
د ښکلیو نجونو کتارونه راځي
د ښت ګلونه په لمنو وهي
لکه ښایستې زرکي سېلونه راځي
پاس له آسمانه پرې شیندلی تخم
چېرته اغزي چېرته ګلونه راځي
خیال مي د ناوي په قدم رهی سي
بړغ د سورنا او د ډولونو راځي
غواړم چي یو ځل دي له ځنګه سره
د خیال پر ښته کېږدۍ و دروم
تر پلو لاندي دي نغمه نغمه سم
درته پر دېسه شپېلۍ وړغوم
درته غزل درته سندره سمه

(c) ketabton.com: The Digital Library

سم دي ګودر او پاولي وشرنګوم
څه د منصور څه د خيام په ژبه
ستا د لنډيو اتڼ ونڅوم

ته درخانۍ سې زه رباب درولم
چندنۍ اوښکو ته دي وژړوم
د کيږدۍ شپې ته دي لمبه لمبه سم
خيالي پېزوان دي پرا ورو سولوم

تاته دي خپل ابا کيسه کړېده
تاته بوډۍ کله نکلونه کړي
زموږ د اتڼ د مستو نجونو کيسې
سرې په نکريزو ښايستې خپرې
يا ته پخپله ترګودره تللې
يا دي اورېې له منګو ټيو سترې
لمبه بليږي نيکه نکل کوي
نيم کښې سترګې دي خوبونو وړي
چا درته کله د سپرلي له غېږي
د ژړو ګلو غاړګۍ راوړي

(c) ketabton.com: The Digital Library

تا تـه دي خپلـې مـورکۍ نکـل کـړي
چـي زمـوږ کېږدیـو کـي اورونـه نـسته
پـر ګودرونــو پـاولي نــه شــرنګېږي
د منګوټیـــــو کتارونـــــه نـــــسته
اوس د شـپېلۍ سـتونی سندري ژاړي
نـور لـه شـپانه سـره سـورونه نـسته
اوس بـه پـه د ښـتو کـي اورونـه اوري
د ژړو ګلــــو امیلونــــه نــــسته

تـه اوس خبـره یـې چـي سـتا پـر د ښـتو
اوس رمـې نـه ګرځـي چمـن نـه لـري
پیغلــي لــه زرکــو ســره نــه ګــډیږي
غـــاړګۍ نـــه لـــري لمـــن نـــه لـــري
اوس پـــه پردیـــو کـــي پلـــو ګرځـــوي
مېنـــه یـــې هـــېره ده وطـــن نـــه لـــري
اوتـري سترګي یـې لـه اوښکو سـتړي
ژونـدي تـه کـور مـړه تـه کفـن نـه لـري
د نیکـه سـتوني کـي نکلونـه وچ دي
د لمبـې څنـګ تـه ماخوسـتن نـه لـري

(c) ketabton.com: The Digital Library

زما مرغلري ښايستې پښتني
اوس به له چا سره نکلونه ياد کو
اوس به د چا لمبو ته شپې سپينوو
پر کوم اورغوي به فالونه ياد کو
اوس به له چا سره شپېلۍ ږغوو
د چا غوږوته به د ښتونه ياد کو
چېري به سيل د چېنو پيغلو راځي
چې موږ يې پيا ښکلي ګامونه ياد کو
اوس به د کومي درخانۍ پر مزار
شرنګ د آدم د ربابونو ياد کو

راځه راځه په اوښکو نه ده جوړه
لا به تر څو دلته جنډۍ زنګوو
دلته به څو له خيالي بنګو سره
سر د خوبونو په مستۍ زنګوو
لا به ترڅو په ورکو پانو پسې
تياره نکلونه د پېرۍ زنګوو
لا به تر کله پر خيالی د ښتونو

(c) ketabton.com: The Digital Library

ستړي خوبونه د کېږدۍ زنګوو

راځه راووزه چې میدان ته وزو
راځه راځه چې ګرېوانونه نیسو
ته ملالۍ سه زه به توره راوړم
په سره اهار کې میوندونه نیسو
ته له غیرته راته سره لمبه سه
موږ به باروتو ته سرونه نیسو
لا د نیکه پلونه له ورایه ښکاري
بیا به مغول ته خیبرونه نیسو

زما مرغلري ښایستې پښتنې
شرنګ د پایزیب دې په کېږدۍ کې
وینم
بیا دې د نجونو له سیلونو سره
هم دې په ورا هم په ډولۍ کې وینم
چې پر خاټول دې لمن پلنه ګرځې
د مینې خیال دې په شپېلۍ کې وینم
ما تعبیر کړي دي دا خپل خوبونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

بیا دې د ګلو په ګېډۍ کې وینم

راځه شنوا کړو دا کانه غوږونه
مستانه چیغه پر پامیر پورته کو
زمونږ پر دښتونو چې اورونه کري
نن یې له کوره ږغ د ویر پورته کو
دا زما او ستا له لپونیو وینو
شور د زندان شرنګ د ځنځیر پورته کو
راځه دا خپله ساه به ورکو ورته
رنځور اولس به له سریر پورته کو

ته به راځې له منګوټیو سره
زه به ګودر ته غزلونه لیکم
ته به بتکۍ، ته به پاولي شرنګوې
زه به دي حسن ته شعرونه لیکم

ته به لمبو ته د کیږدۍ ویده یې
زه به دی خوب ته تعبیرونه لیکم

ویرجینیا
۱۱/۱۱/۲۰۰۱

(c) ketabton.com: The Digital Library

مینه

درته به څه وایم له میني چې د چا کیسه ده
د زړو کالو په تورتم کې د رڼا کیسه ده

مینه یو تور دی، د مریمې د عصمت پر لمن
مینه صلیب دی، غرغره ده د عیسی کیسه ده

مینه یو راز دی خدای ساتلی د لمبې په زړه
کـــــــــــــــــــــــــې
مینه په شپه د کوه طور کې د موسی کیسه ده

مینه تعبیر دی د یعقوب د سرو بوډیو اوښکو
تر زندانونو د یوسف او زلیخا کیسه ده

مینه معشوق ته د ورتلو او د راتلو خبري
په رباتونو کې د خدای او د رابیا کیسه ده
مینه جنون دی د محبوب د ورکو لارو مزل

(c) ketabton.com: The Digital Library

هم د کعبې، هم د مغان هم د کریشنا کیسه ده

مینه د عرش په کنګرو کې د خالق زمزمه
مینه په کومې د صنم کې د الله کیسه ده

کله له خال کله له خط کله له جام سره ځي
کله جنون کله سندرو د خیام سره ځي

مینه ازل په قلم کښلې ده ماشومه کیسه
د زمانې په تور بدنامه ده معصومه کیسه
۲۱/۱۱/۲۰۰۲

(c) ketabton.com: The Digital Library

ماته تیارې راوله

ما ته مه وایه چي شپه څونه اوږده سوه
ماته مه وایه چي کله به سبا سي
وایم شپه دي وي آرام یم په تیارو کي
هسي نه چې دا تیاره شپې مو رڼا سي
نه مي څوک په انتظار نه ورځي شماري
نه د چا سترګي پر لاریم چي به راسي
زه په ویښه له ژوندیو شپږو موړیم
زه د ورځي له ښایسته په زړه سوړیم
که پېرزو دي لا پر ما یو څو شېبې دي
ماته جوړي که تیارې چې زه ویدیږم
د هستیو له جهانه بېخبره
د خیالو نو په ټالونو کي زنګېږم
په تیاره کي ابدي سکون ته ځمه
زه د شپې غوندي له ړانګو فنا کېږم
زما هستۍ ته وړانګي مه راوله نوري
پر ما جوړي که د مرګ د وزر سیوري
ویرجینیا

(c) ketabton.com: The Digital Library

۹/۹/۲۰۰۲

(c) ketabton.com: The Digital Library

د رنګ برخه

خدايه کشکي مې د عرش په کنګرو کې
لوړ له ستورو پاس په جګو آسمانو کې
پاس له ټولو جنتونو دوږخونو
ستا د شان ستا د قدرت په آيينو کې
د الهام د فرشتو تر وزر پورته
د اسرارو د پردو په کرشمو کې
ستا له څنګه ستا له تخت سره مې ځای وای
ستر ګورا او زورور لکه همای وای
له هغه ځایه مې ټول جهان ليدلای
يو په يو مې د سينو پټې سپړلای
دوه رنګي مې له رنګونو بېلولای
پر ښو مې د تزوير او ښکي ښودلای
د شيطان له وزرونو مې لښکري
د ريا سپينو جامو کې را ايستلای
چيغې پورته وای د حق له منبرونو
د منصور په نوم خطبه ويل کېدلای
نه خپلوي به له شيطانه وای د ستر ګو

(c) ketabton.com: The Digital Library

نه به ژبي په دروغو ګړېدلای
نه به ډکي وای کوڅې له غمازانو
نه لستوڼو کي ماران به پټېدلای
پاکول او بېلول مي سپين له توره
خبرول مي ټول وګړي ستا له زوره
يوه ورځ به مي ليدای له آسمانونو
چي سپېرې تشي کوڅې دي د ښارونو
نه په خولو کي به ګړېږي د چا ژبي
نه به ويني د چا ستر ګي د سرونو
له تيرو تورو به سرې ويني څڅېږي
سره اورونه به وي بل د کساتونو
دا جهان دی تا له رنګه پيدا کړی
هم ژوندی دی هم پايېږي په رنګونو
لېوني دي چي بېرنګه پيدا کېږي
بېرنګي په هيڅ قانون کي نه ځايېږي
ته په عرش کي پاچهي کوه سلطانه
موږ له رنګ سره پخلا ښه يو يزدانه
د وګړي ځای جهان د خدای آسمان دی
رنګ په برخه رسېدلی د انسان دی

ويرجينيا

(c) ketabton.com: The Digital Library

۲۵/۴/۲۰۰۳

(c) ketabton.com: The Digital Library

د امید شمع

ما د شپې په تور ګرېوان کې
ګوره څومره بېحسابه اوښکې توی کړې
ما مې سترګې لکه شمعې
ستا پر لارو ې لګولې
او نظر کې لکه شمع
خپلو اوښکو له تیاره مرګې ساتلې
خو د شپې په تور ګرېوان کې
نا اشنا چې هم له زړه هم له زړه سوې دی
هره شپه ترې تم کېږي
په زرګونو بېحسابه روڼې اوښکې
ما هم دلته د پېړیو په کوګل کې
د زمان د تورو لارو په کوتل کې
د خپل عقل افلاطون و زیندۍ کړی
په لوی لاس مې د جنون شپې سپینولې
پر سراب مې خپلې سترګې غولولې
روڼې اوښکې مې دانه دانه شمېرلې
سل سوې زر سوې

(c) ketabton.com: The Digital Library

په میلیون تر حساب تېري
شپې لا توري وې
خو تور وېښته مې سپین سول
ته را نه غلې
خو زه اوس هم
د مړژواندي عمر کورته
ورلېږم سلګۍ د اوښکو
تا ته لار د انتظار کي
بلومه داسي شمعي
چي سېلیو د زمان ته مخامخ دي

ویرجینیا
۲۴/۹/۲۰۰۳

(c) ketabton.com: The Digital Library

ګونګی مساپر

زه لکه او ښکه له خپل کور سره اشنا نه سومه
چې د باڼو او د ګرېوان په تکل
په بې اختیاره سفر وخوځېدم
زما په شبنم غوندي واړه زما په ښیښه وجود کي
زما په لنډي زما په شېبه وجود کي
زما په بې رنګه په ساده وجود کي
د هغه کور ټوله رازونه پټ دي
د هغه ښار تیاره کونجونه پټ دي
چې یې پخپله پېژندلی نه یم
چې یې یوه شېبه خپل کړی نه یم
نه په سفر ورته راغلی ومه
نه مي په خوښه چا منلی ومه
نه په اختیار مي هستېدلی ومه
نه له آواز نه له فریاده آشنا
له زړو ژبو سره
د نورو تللیو په څېر ورغړېدم
زه لکه او ښکه په شبنم غوندي واړه بدن کي

(c) ketabton.com: The Digital Library

پـه خپل بېرنگه په ښیښه بدن کي
د هغه کور ټوله رازونه لرم
چي یې یوه شېبه خپل کړی نه یم
لا تر ګرېوانه رسېدلی نه وم
لا مي لنډی، لاره پی کړې نه وه
چي مي بې پښو وجود دانه دانه سو
د سترګورو د هوښیارو مخته وځلېدم
هم مي په ژبه هم په راز پوهېدل
مګر په سل ژبو ګونګي پاته سول
د یوه بل پر لوریې وکتله
یوه شېبه یې پر شونډانو موسکا وغوړېده
او زما شبنم غوندي بې رنګه وجود
له زرو ژبو سره
پر بې اختیارو لارو ورغږېدی
له هري سترګي هري ژبي بېګانه پاته سو
او د نېستی، په څېر له یاده ووت

پېښور
۱٦/۵/۲۰۰۲

(c) ketabton.com: The Digital Library

د هجرت شخه لس کاله وروسته په کال ۶۳۲ میلادي کي حضرت رسول اکرم صلي الله علیه وسلم د وروستي ځل دپاره د حج فریضه ادا کړه او د حج د فریضې له ادا کولو څخه وروسته یې خلګو ته په وینا کي وویل چی ښایی زه د ډیر وخت دپاره ستاسي په منځ کي پاته نه سم. نو که د دین او دنیا نېکمرغي مو خوښه وي زما وروستیو وصیتونو ته ښه غوږ ونیسئ. د هغه دغه وینا په حجه لوداع مشهوره ده او ما یې په شعر کي خلص مفهوم را اخیستی دی.

حجة الوداع

په سره اهاړ کي د غونډۍ پر څوکه
چیرته ولاړ و نازولی د خدای
ورته راټول وه بېحسابه خلګ
چی واوري څه وایي ښاغلی د خدای
هغه د نور د دریابونو څښتن
چي ورسره وې آیینې د جانان
هغه د سولي او وروروۍ پیغمبر
هغه د تورو د میدان پهلوان
چي یې تندي یوه سجده منله
چي را نسکور یې کړل د خټو خدایان
چي یې د جهل پر تیارو خپره کړه

(c) ketabton.com: The Digital Library

رڼا د عقل پلوشه د ایمان
هغه د حق د سپینو تورو ژبي
تندر په کورکي د باطل او شیطان
سترګي او لاس یې کړل آسمان ته پورته
هغه د عدل او انصاف قهرمان

ویل یې واورئ زه به تل نه یمه
ستاسي له منځه بل جهان ته ځمه
ما مي کتاب درکړ د لاري مشال
پر هغه لاره خپل جانان ته ځمه

مقدس وګڼئ د بل مالونه
درته حرام دی مال د هر مسلمان
پام کوئ ویني چی د چا توی نه کئ
چي په غوسه به سي خالق د جهان
د ژوند مالک د آسمانونو څښتن
خرابه نه کړي څوک بناء د یزدان
پکښي پیدا کئ د حق سپیني لاري
درته پرې ایښی مي کتاب دی قران
په امانت کي خیانت ونه کئ

(c) ketabton.com: The Digital Library

چي څوک آزار نه کئ د خدای بندګان

د ابل وصیت مي دی د ښځي په نوم
دا ښایسته رنګین مخلوق د سبحان
ښځه د کور ښځه د ژوند زینت ده
ښځه ناموس دی ښځه مور د انسان
ښځه ښایسته لکه د ګلو ګېډۍ
ورکړی رنګ د جنتونو باغبان
ښځي له غیږي دي تر ګور ملګري
د غم ښادۍ د کور او اور ملګري

د حق مشال ویله خلګو واورئ
د حق په مخ کی انسانان دي یو شان
عرب، عجم که په رنګ تور که سپین دي
په ترازو کي د یزدان دي یو شان
هلته عمل دی د هر چا ملګری
صاحب، غلام او سلطانان دي یو شان
ټول له په امر د سبحان رهي سئ
نه چي پر لاري د شیطان رهي سئ
هغه دښمن دی د آدم د اولاد

(c) ketabton.com: The Digital Library

هم به مو دین او هم دنیا کي برباد
که وصیتونه مي د چا وي په یاد
په دواړو کونو به یې زړونه وي ښاد

د حق مشال وکړې وروستۍ خبري
چې لګېدې لکه خوږې شکري
ځو ورځي وروسته خپل جانان ته ستون سو
له فاني کوره بل جهان ته ستون سو
سوه دا نړۍ په اجاره د شیطان
زړونو ته ولاړه وسوسه د شیطان
لاري د حق سوې په تیارو کي پټې
پر وینو وسوه غلبه د شیطان
د خلګو هېري سوې وروستۍ خبري
له زړونو ولاړې د وروری خبري
له هغه دمه تر دې دمه پوري
له آسمانو د غضب کاڼي اوري
د مځکي مخ د وینو رنګ اخیستی
لا یې پخوا دي ورځي سختي نوري

هغه د عدل او انصاف قهرمان

(c) ketabton.com: The Digital Library

په وروستۍ ورځ یو حقیقت کړ بیان
چي زه پر مځکه یم وروستی پیغمبر
بل درته نه راځي د خدایه رهبر
ما درته راووړ له آسمانه کتاب
له خپل خالق له خپل جانانه کتاب
پکښي څرګندي د جهان لاري دي
هم د رحمن هم د شیطان لاري دی

ویرجینیا – ۳۱/۱۰/۲۰۰۳

(c) ketabton.com: The Digital Library

بي بي رابيا

بي بي رابيا هغه د عرش ملکه
ها نازولې د خالق لا مکان
چې يې له ژونده و شيطان شړلی
چې يې په زړه کي ځای نيولی يزدان
چې يې پيوند و د احتياج شلولی
لار ور ښرگنده وه د کور د رحمان
چې د دنيا له نعمتونو ګوښه
چې په خلوت کي يې جوړ کړی جهان
هم يې کوثر هم يې دلبر ورسره
هغه سړابه له وصال د جانان
د پسرلي په يوه ښکلي ماښام
چې د نسيم له نازه مست وه ګلان
سپوږمۍ ښيرلی و نقاب د وريځو
ځلېدل ستوري پر سينه د آسمان
له شاه زلميو وه رنگين باغونه
په ميخانو کي نڅېدل له مستان
د جام پر شونډو تښېدل خمونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

تر آسمانو تللې نارې د مغان
نغمه، رباب، شهباز، مطرب نڅېدل
په پنجرو کې ژړېدل بلبلان
مینځې ور ناري کړل بي بي را ووزه
چې قدرتونه د سبحان ووینې
سپیني سپوږمۍ سره د ستورو اتڼ
پرشنه کمبله د آسمان ووینې
د پسرلي له نشې مستي پاڼې
چې کرشمې د خپل جانان ووینې

بي بي ور ږغ کړله د ننه راسه
چې په خلوت کې دې یزدان ووینې
په دې تیاره کې له جهانه ګوښه
پخپله نور د لامکان ووینې
چګې بې ګلونو بلبلان ووینې
چې بې له شمعې پتنګان ووینې

بي بي رابیا هغه د عرش ملکه
په خپل خلوت کې لا مکان ته تلله
هغې په زړه کې و خپل عرش جو کړی

(c) ketabton.com: The Digital Library

د سترګو رپ کې خپل جانان ته تلله
په قناعت یې بل پیوند شلولی
لکه شغله اوو م آسمان ته تلله
د هغې ټول وجود له مینې جوړ وو
خو په سینه کې یې یوه مینه وه
هغې یوازې یو جانان پېژندی
دغه یوه دغه پخه مینه وه
که یې له غیرو وو پیوند شلولی
هغې له زړه و هر نفرت شړلی
لکه لمبه له هره عیبه پاکه
زړه کې یې مکر د شیطان وژلی
هغې ویل د لامکان خالقه
د کایناتو او جهان خالقه
چې دې دنیا کې زما نصیب کړی دی
هغه دې ورکړه د ښمنانو لره
خپل جنتونه نعمتونه کوثر
ورکړه پېرزو یې که دوستانو لره
ما لره بس جانانه ستا مینه ده
د زړه په کور کې مې تنها مینه ده
بې بې رابیا هغې د نور مېرمنې

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغې د هر انسان په درد خوږمني
په يوه لاس کې يې ډک جام نيولی
او په بل لاس کې يې وه سره اورونه
تلله د غرونو او دښتونو پر لور
لا يې په مخ کې وه ياغی سيندونه
ويل يې اور د دوږخونو وژنم
چې نه انګار نه يې لمبې پاته سي
ورځمه اور يې په فردوس ګډوم
چې نه کوثر نه يې ويالې پاته سي
چې نه انسان جنت ته ومسېږي
چې نه لمبې د دوږخ وغورېږي
چې نه په زړه کې يې د حورو طمع
نه د سقر له خوبه ولړېږي
غواړم بې طمع بېله ډاره انسان
د زړه په کور کې ځای کړي نوم د يزدان
پريوزي سجدې ته د خالق لامکان
په شپه او ورځ يې وي په زړه کې جانان
بي بي رابيا هغې د نور مېرمني
هغې د هر انسان په درد خوږمني
د نفرت زنې له سينې ايستلي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ريښې د مينې يې په زړه کې پلنې
چې يې سوځلې وې د زړه پر غولې
د عشق له اوره د شيطان ځرمنې
ځکه يې عرش کړی خلوت کې و ځای
او نازولې وه د مينې د خدای

ويرجينيا
۲۰۰۴/۹/٦

(c) ketabton.com: The Digital Library

داستانونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

د خلګو خولې نه تړل کېږي

یو سړی و خپله ښځه ورسره وه
دی پیاده ښځه پر خره باندې سپره وه
د مېړه او د مېرمنې مرکه وه
څه غیبت و څه صفت کیسه تو ده وه
څه له یونو څه له خوابنې په ګیله وه
څه یې نوري کیسې کړې لاره اوږده وه
پر سړي باندې مېرمن وه ډېره ګرانه
یوه ورځ یې ستړی نه سو له بیانه
چیرته ناسته وه ټولۍ د بېکارانو
مسافر ته یې سو پام د ظالمانو
ویل ګورئ دا بې شرمه بې غیرته
دی پیاده ځي پر خره ناسته ده عورته
دا وطن به له بې ننګو خرابېږي
نه له خلګو نه له قوم څخه شرمېږي
نه معلوم دی ورته قدر د مېړونو

(c) ketabton.com: The Digital Library

نــه بېرېــږي د عــالم لــه پېغورونــو
د مېــړه مقــام کتــاب دی ذکــر کــړی
خــدای پخپلــه پــه قــران کــي پېژنــدلی
کمــوي د مــړو قــدر بــې ننګــان دي
دا بــې قومــه دا بــې پــلاره ناکــسان دي
ســړي واوریــدې د ډلــي ســپکي ســپوري
لا تــر غــوږیــې ســوې یــو څــو خبــري نــوري
ویــل ښــځي تــه پیــاده ســه زه ســپرېږم
د دې خلګــو لــه پېغــور څخــه بېریــږم
چــي لــه کلــي څخــه ووتــو دبانــدي
زه پیــاده ځــم تــه ســپره لــه مــا د ورانــدي
چــي پیــاده ښــځه روانــه ســړی ســپور ســو
پــه یــوه ګــړي کــي جــوړ ورتــه پېغــور ســو
ویــل وګــورئ ظــالم چــي پــر خــره ســپور دی
پــه مزلــو یــې ښــځه مړه کــړه مخ یــې تــور دی
جګــه ونــه ســوریــې مــخ دی اوږې پلنــي
پــه مړانــه کــي کمــزوری تــر مېرمنــي
مــوراو پــلار دا خپتــور دی نــازولی
پــه خــواري یــې د لمــر مــخ نــه دی لیــدلی

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا لــه خدايــه نــه شــرمېږي ظالمــان دي
پــه بيابـان كـي ګيـدړان د كـور زمريـان دي
چـي پــه كـور كـي وي لـوى سـوي نـازولي
دوى سـپاره ښـځي پيـاده ورسـره ځغلـي
همېـشه د بــل پــه لاس پــه نـس مـاړه دي
نـه د جنـګ دي نـه د ننـګ تيـار خـواره دي
چـي سـړي خبـري واوريـدې حيـران سـو
سمدسـتي لـه خـره راكښته سـو روان سـو
خــر د مخــه دوى تــر شــا وهــل مزلونــه
ويـل ګونـدي اوس بـه كـم سـى پېغورونـه
لا يـــې شـــل قدمـــه نـــه وه اخيـــستلي
لا د كلـــى مـــنځ تـــه نـــه وه رسـېدلي
چـي تـر غـوږيـې سـول د خلګـو آوازونـه
د هلكـــانو د لويـــانو ريـــشخندونه
دا ســـړى او ښـــځه دواړه لېونيـــان دي
خــر د مخــه دوى پيــاده پــسي روان دي
كــه پــر پــښو يــې دى دا اوږد مــزل وهلــى
نــو يـــې خـــر د څـــه د پـــاره رانيـــولى
پـــه خنـــدا يـــوه را ږغ كړلـــه ځوانـــانو

(c) ketabton.com: The Digital Library

لــــه عالمـــه بـــې خبـــره هلكـــانو
دغـه خـريـې هـم ملګـرى هـم رهبـر دى
پـه دښـتو كـې لار ښـوونكى د سـفر دى
دوى لـه خـره سـره روان ورسـره ملـه دي
كـه دا خـر ورسـره نـه وي دوى ړانـده دي
هـم مېـړه هـم يـې مېـرمن پـر دې سلا سـول
لـه ناكـام څخـه سـپاره د خـره پـر شـا سـول
بيـا لـه سره يـې شروع خپلي كيسـې كـړې
ور پـه زړه يـې تېـري تېـري خـاطرې كـړې
ور پـه يـاد يـې كـړل د خلكـو ريشخندونه
پـر هـر مـوړ بانـدى ښـكنځل او پېغورونـه
چـــې ناڅاپــه يـــوې ډلـــي د ځوانـــانو
لـــه عالمـــه بـــې خبـــره بـــې كـــارانو
ويــــل وګــــورئ دا څونــــه ظالمـــان دي
پـريـوه خـره سـپاره دوه تنـه لويـان دي
نـه زړه سـوى لـري دا خلـګ نـه زوريـږي
نـه لـه خـداى نـه لـه عـذاب څخـه بېريـږي
نـه يـې شـرم لـه مخلوقـه د دنيـا سـته
نـه پـه زړه كـي يـې څـه ويـره د عقبى سـته

(c) ketabton.com: The Digital Library

که هر څو یې ځان له موږ څخه پردی دی
که حیوان دی ژبه نه لري ګونګی دی
خو د خدای له قهره هم بېره په کار ده
یوه ورځ د ټولو خلګو ګور ته لار ده
پر حیوان باندي چا ایښی دومره بار دی
خدای ته وګورئ یو څه انصاف په کار دی
په قیامت به را ژوندی دغه حیوان سي
سمدستي به د خاوند پر لور روان سي
دی به ځغلي خر به جګ ورباندي سپور
وي
په اوږو به ساه شړي مخ به یې تور وي
له مېږه له ښځي ورکه سوله لاره
هم له خره هم له سفره سوه بېزاره
مېږه بیا پر پښو روان ښځه سپره سوه
بیا له سره هغه نوې ننداره سوه
دروازی د ښار بندېږي په قلفونو
څوک تړلای نه سي خولې د عالمونو

ویرجینیا

۲۰۰۲/۳/۱۵

(c) ketabton.com: The Digital Library

د موږکانو جرګه

د لــوی ښــار څخــه دبانــدی یــو لــوی کــور و
چي یو وخت د خپل څښتن په زور سمسور و
دېرش، څلوېښت پکښي آبادي لويي خوني
ګرځيــدې پکــښي ښايــستې د کــار مېرمنــي
شــاوخوا بانـــدي ولاړ جـــګ دېوالونـــه
د قـــلا پـــه شـــان لرلـــه يـــې برجونـــه
شــپه او ورځ يــې اوســېدونکي پــه قــرار وه
نـــه د غلـــو نـــه د رهزنـــو ورتـــه لار وه
څـو يــې ســروي پــه مــابين کــي وې ولاړي
اوږدې کــړې يــې لــه کــور څخــه وې غــاړي
وخت پــه وخت بــه پکښي جوړه مهمــاني وه
د څـــــښتن لـــــه برکتـــــه پرېمـــــاني وه
پکـــښي جـــوړه وه د غنمـــو ګدامونـــه
ذخيـــره وې پکـــښي وريجـــې خروارونـــه
چـــي څـــښتن لـــه دې دنيـــا کـــړی رحلـــت و

(c) ketabton.com: The Digital Library

له خپل ځان سره یې وړی برکت و
نه هوښیار پکښې معلوم و نه یې مشر
نه باور مشر ته پاته و په کشر
هر یو وه ځانته ویله چې زه من یم
هر هلک ویل ځښتن یمه واکمن یم
په لږ وخت کې کور ویجاړ له خلګو هېر سو
خوشالي یې کله کله غم یې ډېر سو
چا یې شاوخوا ته مځکې کړلې لاندې
چا زرې دعوې قاضې ته کړلې وړاندې
اخیستو ته یې چم جوړ کړ بدایانو
ورته سترګې کړلې خړې ګاونډیانو
د کاله مشر چې ولاړی غم پر کور سو
د هستۍ سوه ورته شا د نیستۍ زور سو
نه په کور کې مهماني وه نه خاني وه
نه د هر څه پرېماني وه ارزاني وه
لویې خوني وې ولاړې تشې توري
پرې لوېدلې وه د غم او تیارې سیوري
کارخانې یې وې نیولې موږکانو

(c) ketabton.com: The Digital Library

د دانو او د غلو داړه مارانو
هره ورځ به یې پر کور وه اخترونه
نوي نوي اتڼونه وه جشنونه
ورځ تر بلې ډېرېدل په زړونو ښاد وه
په نسونو وه ماړه په تن آباد وه
خو پیشو په دې کاله کې اوسېدله
هره ورځ په هره خونه ګرځېدله
پر کاله د موږکانو لوی ماتم و
د پیشو د لاسه نوی نوی غم و
هره ورځ د موږکانو جنازې وې
څوک به کم وه او د چا په سترګې سرې وې
یوه ورځ سره را جمع موږکان سول
په جرګه کې سره غونډ هوښیار لویان سول
ویل موږ تورې پیشو یو کړولي
څوک تر مرګه ډارولي څوک وژلي
د پیشو د لاسه مخ د مځکې اوردی
هره ورځ مو نوی نوی غم پر کوردی
دې غضب ته اساسي چاره په کار ده

(c) ketabton.com: The Digital Library

غـر کـه هـر څونـه دی جگ پـر سـر يـې لار ده
يـوه بېغ کـړه چـي پـه مـوږ کـي جاسوسـان دي
لــه پيــشو ســره جــوړ ســوي موږکــان دي
پـه هـر ځـای کـي چـی مـوږ جـوړ کـړو اتـهونـه
د پيــشو تــر غــوږو يــو ســي احوالونــه
او چــي کلــه د کنــدو خواتــه تېرېــږو
نــابېره پــر پيــشو بانــدی پېــښېږو
زما يقين دی څوک احوال وروړی پيشو تـه
کـښينوي يـې زمـوږ پـه لارو کـي حملـو تـه
بـل مـوږک چـي هـم خولـه ورو هـم هوښـيارو
هـم تـر نـورو يـو څـه پـوخ د غـلا پـه کـارو
ويـــل دا لـــه ناچـــارۍ بـــد گومانـي ده
بـد گومـان لـره پـه پـای کـي پـښېماني ده
نـه مــوږک د جاسوســۍ ســي زړه کــولای
نـه پيـــشو ســي د مــوږک خبــر مــنلای
زه بېرېـږم چـي تـر مـنځ بـه مـو بـدي سـي
را نــازل بــه مــو غمونــه پـر ښـادي سـي
شــور بــه گـډ د موږکـانو پــه وطــن وي

(c) ketabton.com: The Digital Library

خپل به وژنو رانه پاته به د ښمن وي
بل موږ ک چی زمانو و ازمېيلی
په څو واره له پیشو و تښتېدلی
تر کندو په پټو لارو ښه خبر و
هم چالاکه و ترنورو هم زړه ور و
هغه غاړي کړې تازه وینا ته سم سو
ویل سترې مي سوه خوله زړه می قلم سو
لا تر څو به د پیشو څخه ډاربږو
لا تر څو به په غارونو کي پټېږو
لا تر څو به د پشو غوړي چمبې وي
زموږ به بوري میندی ژاړي سترګي سرې وي
دا یوه موږ په سلګونو مږکان یو
نو بیا ولي په چاره پوري حیران یو
ځئ په لټه د پیشو په لوري ورسو
دوه یا درې د ټول ټبر د بلا سپر سو
که پیشو لري تېرې تېري منګولي
موږ هم نه یو څه د رنې بلا وهلي
جوړوو چې په کندوانو کي غارونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

د پیــــشو تــــر زړه ایــــستلای ســــو غابنــــونه
"پــه دنیا کــي چي یې نــوم لــوړ پــر آفــاق دی
اتفـــــاق دی، اتفـــــاق دی، اتفـــــاق دی"
خــــو هــــر گــــوره موږکــــان ټولــــه بــــې زړه وه
د پیــــشو ســــره د جنــــگ پــــر طــــرف نــــه وه
د جگــــړې او اتفــــاق خبــــر ســــوه پاتــــه
پــه جرگــه کــي بــل موږک جــوړ ســو وینــا تــه
هــم خولــه ورو هــم زړه ورو هــم هوښــیارو
پــــه تبــــر کــــي یــــې گټلــــی اعتبــــارو
دا څــــو میاشــــتي د غنمــــو تحویلــــدارو
ځکــه دی تــر هــر مــوږک پــه غوښــو بــارو
ویــــل لــــوی مــــصیب زمــــوږ بېخبــــري ده
ځکــه مــوږ تــه لــه پیــشو پیــښه خــواري ده
راســـئ ټـــول پـــر دې یـــوه خبـــر ســـلا ســـو
هــــر یــــو تېــــر لــــه بیلــــي بیلــــي مــــدعا ســــو
زنگولــــه بــــه د پیــــشو کــــو ورپــــه غــــاړه
پــه خبــر بــه یــو چــي راغلــه او کــه ولاړه
پــــه جرگــــه کــــي ســــوې چکچکــــي آوازونــــه

(c) ketabton.com: The Digital Library

چا لکیاني ښورولې چا غوږونه
د تحسین وربانديجوړ سول بارانونه
تحویلدار ته یې ویل آفرینونه
په دا منځ کې یوه بړغ کړله یارانو
زه یو سوال کوم دوستانو موږکانو
خدای موسم که آخرت او دنیا دواړه
زنګوله به د پیشو څوک کې په غاړه؟
سره وکتل هوښیارو موږکانو
ښوروله شخ بریتونه مشرانو
په یوه پوښتنه ختمه هنګامه سوه
د پیشو د زنګولې خبر سړه سوه
د غار خوله کې چې پیشو و غوږنیولی
له خندا یې پښتورګی وو چاودلی

ویرجینیا – ۲۰۰۴/۱۰/۱۸

(c) ketabton.com: The Digital Library

د پاچا نوی کالي

پخوانیو زمانو کې یو سلطان و
ډېر شوقی و د جامو مین پر ځان و
هر سهار یې نوي نوي اغوستلې
د پرون جامې یې لېرې غورځولې
په دربار کې ورته جمع خیاطان وه
په سکښتلو په ګنډلو هر زمان وه
سوداګرو به جامې ورته راوړلې
چا په چین کې چا په هند کې ورګنډلې
په هر ځای کې چې به ښه ټوکر پیدا سو
سمدستي به تر لباسه د پاچا سو
په خبر په یوه ملک کې دوه ټګان سول
د پاچا د قصر خواته ور روان سول
ویل موږ د پاچهانو خیاطان یو
په دې کسب کی اووه پښته نسلیان یو
را سره د حکمتونو ډک ټوکران دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

په قیمت کي د طلا په تول دي ګران دي
دا یوازي دی لباس د پاچهانو
د دنیا د لویو لویو سلطانانو
موږ تر چینه تر ماچینه پوري وړي
پاچهانو پر ځانونو ازمېیلي
دي تږوکرانو کي حکمت دی د جوګیانو
په منتریې دي راوړي له دېوانو
نه احمق او نه خایق یې سي لیدلای
د جاهل سترګی یې نه سي پیژندلای
چي باچا په هغه ورځ لباس په تن کي
یو په یو به ورمعلوم جاهل خاین کي
په وطن کي چي هوښیار او صادقان وي
هغه تږول به وزیران او جنرالان وي
یو خاین به په دربار کي وزیر نه وي
یو جاهل به په وطن کي امیر نه وي
پاچا خوښه کړه سلا د خیاطانو
ویل ژر لباس راجوړ کئ هوښیارانو
چي معلوم په خپل وطن کي خاینان کړم

(c) ketabton.com: The Digital Library

بــر طرفــه وزيــران او جنــرالان كــړم
دوه ټګــان ســول پــه دربــار كــي نــازولي
هــم پاچــا هــم درباريــانو تــه منلــي
پــه دربــار كــي يــې شــروع كړلــه كارونــه
پاچــا وركــړه پــه قــلا كــي لويــه خونــه
حوالــه يــې زر طــلاوي خپــل قيمــت كــړ
لا يــې بــار پــر درباريــانو نــور منــت كــړ
چې پاچا د خداى سايه خدمت يې پور دى
د ټــوكر قيمــت پــه ســل چنــده لا نــور دى
ذخيــره يــې پــه زرګونــو كــړې طــلاوي
دوه ټګــان وه يــو تــر بــل تــوري بــلاوي
لــه ســهاره تــر ماښــامه بــه لګيــا وه
پــر تنــدي خــولې رامــاتي پــه غوغــا وه
ټګــان ســتړي كــرى ورځ وه پــه كــارونو
هــم شــرنګى و د قيچــي هــم ماشــينونو
پاچــا واســتاوه ســردار د وزيرانـــو
چــي معلــوم كــي څانتــه كــار د خياطــانو
چــي كــوټې تــه ورداخــل صدر اعظــم ســو

(c) ketabton.com: The Digital Library

لــه حيرتــه يــې زړګــی قلــم قلــم ســو
نــه پــر مېــز بانــدی لبــاس و نــه ټــوکران وه
خــو لګيــا لــه کــاره ســترې خياطــان وه
يــو خيــاط ســو پــه ادب ورتــه را وړانــدي
دواړه لاســه يــې نيــولي لانــدي بانــدي
ويــل مــړه ســولو ســرداره لــه کــارونو
شــپه او ورځ مــو يــوه کــړې پــر ځــانونو
دې ټــوکر پــسي مــو پــی کــړل وطنونــه
لــه پاچــا ســره ښــايېږي دا رنګونــه
دا زرينــي ليکــي ټــولي د طــلا دي
ســره رنګونــه يــې ياقــوت لکــه کيميــا دي
هــر يــو رنــګ يــې دی د بېلــو جــواهرو
لــه هــر رنــګ ســره تارونــه دي د زرو
چي جامې يــو ځلي جوړي د سلطان سي
زمــوږ کمــال تــه عالمونــه بــه حيــران ســي
موږ کــانو غونــدي پــټ بــه خاينــان ســي
پــه غــارونو بــه دننــه احمقــان ســي
چــی پــه ځيــر صــدراعظم پــه ننــداره ســو

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځان خاین او هم احمق ورته ښکاره سو
له هیبته یې زړګی اره اره سو
له غیرته یې بدن خوله خوله سو
له ناکامه یې وروړاندي کړه لاسونه
د خیالي ټوکریې وکړل صفتونه
لاس یې جیب ته کی پیسې یې رابهر کړې
خیاطانو ته یې سل طلاوي ورکړې
ویل ارزي دا ټوکر په انعامونو
آفرین دی ستاسي دوو پر هنرونو
پټ په زړه کي پر خندله دوو ټګانو
چي پیدا موکړ وطن د جاهلانو
له سلطان تر وزیرانو احمقان دي
خاینان په دي وطن کي حاکمان دي
له قلا څخه بهر صدراعظم سو
له ژوندونه یې زړه مات قلم سو
په دربار چي د سلطان سو وردننه
ویل زما د سر امان دي وي څښتنه
چي وطن ته دي بللي خیاطان دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

سل هنره ور بخښلي پاک سبحان دي
عجايب يې دي رنګونه د ټوکرانو
چې يوازې دي لايق د پاچاهانو
وروسته وار سو د قاضي د وزيرانو
ورپسې د لويو لويو جنرالانو
چې هر يو به سو راستون له خياطانو
په صفت مړيده نه وه د ټوکرانو
يو وزير به يې مين و پر رنګونو
هغه بل پر جواهرو هنرونو
يوه ورځ نوبت پخپله د سلطان سو
په يوازې ځان قلا ته ور روان سو
چې کوټې ته سو د ننه د ټګانو
توره شپه يې سوله جوړه پر چشمانو
په حيرت حيرت يې وکتل مېزونه
تر نظر يې تېرو له ټول کونجونه
نه درک و په ميدان کې د ټوکرانو
نه په لاس کې و اثر د خياطانو
په موسکا او په تعظيم ورته ټګان سول

(c) ketabton.com: The Digital Library

تـر قدمـه يـې پـه زر ځلـه قربـان سـول
ويـل زمـوږ د سـر امـان دي وې سـلطانه
اې د مځکـى پـر مـخ سـيورې د يزدانـه
ستاسى ذات باندي جامې مو چي ګنډلي
پـر وجـود بانـدي مـو نـه دى ازمېيلـي
چي په ځان کي دا جامې د لوى سلطان سي
زمـوږ يقـين دى عالمونـه بـه حيـران سـي
پاچـا و ايـستل لـه ځانـه لباسـونه
يـو پـه يـو يـې لوڅېدلـه اندامونـه
لـوڅ لپـړ و پـه کوټـه کـي درېـدلى
هـر انـدام يـې دوو ټګـانو ليـدلى
چي هغوى خيالي ټوکران پرې ازمېيلـه
پـه حيـرت حيـرت پاچـا ځـان تـه کتلـه
چي يقـين يـې د خپـل ځان پر حماقت سو
خپل ګرېوان او خپل وجدان ته ملامت سو
لـه ناکامـه يـې ويـل پـرې تحـسينونه
د واه ، واه يـې بانـدي جـوړ کـړل بارانونـه
ده هـــم ورکـــړل انعامونـــه د ټګـــانو

(c) ketabton.com: The Digital Library

په څو چنده له قېمته د ټوکرانو
شهادت د حماقت يې پر خپل ځان کړ
پر ټګانو چې يې جوړ طلا باران کړ
لس پنځلس ورځې وروسته وه جشنونه
تېرېدل د سلطان مخې ته پوځونه
د لباس کيسې عالم وې اورېدلي
تر ملکونو تر ښارونو رسېدلي
په زرګونو حاضر سوي وه پوځونه
په لکونو وه راغلي عالمونه
د غرمې پر مهال بړغ د نغارو سو
غړو مبهاري د ټوپکو د توپو سو
پاچا مخکې ورپسې سل نوکران وه
د پاچا لمن لاسونو کې روان وه
په نارو سول په تحسين سول اولسونه
د پاچا يې د جامو کړل صفتونه
عالمونو زنده باد ناري وهلې
پر سلطان باندې دعاوې اورېدلې
خو احمق سلطان جامې نه وې ليدلې

(c) ketabton.com: The Digital Library

لـوڅ بـدن تـه خـړي سـترګي يـې نيـولي
تـاج پـر سـر څپلۍ پـه پښو تـوره تـر مـلا وه
لـــوڅ لپـــړ پاچـــا روان لكـــه اشـــا وه
ټول عـالم ليـدل چي لوڅ سلطان روان دی
هر سړی پر ځان شكمن سو چی نادان دی
چـا لـه بېـري هلتـه سـپوږ نـه سـو وهـلای
د احمـق نـوم يـې پـر ځـان نـه سـو منـلای
چـي يـو ځـل يـوه ماشـوم بږغ كـړه پـه زوره
ويـــل پـــلاره پاچـــا لـــوڅ روان دی ګـــوره
پـه يـوه ګـړي كـي جـوړه هنګامـه سـوه
د پاچـــا د لـــوڅ بـــدن خبـــره ســـره ســـوه
نـه پـه منـځ كـي خياطـان وه نـه ټـوكران وه
شـــرمنده ټـــول وزيـــران او جنـــرالان وه
ټګـــان تللـــي وه د وختـــه پـــر آســـونو
اړولـــي يـــې پيـــسې وې تـــر ملكونـــو

(c) ketabton.com: The Digital Library

غلط آدرس

یو غریب سهار له خوبه سو راپورته
مخ یې ونیوی د ښار د کوڅو لورته
بیا پرون غوندي په کار پسې روان سو
بیا د ښار په بازارو کې سرګردان سو
بیا به څرنګه ماښام ورځې تر کوره
بیا به څرنګه نغری وینې بې اوره
ماښوم ان به بیا له لوږې څخه ژاړي
یو به ګرمه بل به غوړه ډوډۍ غواړي
وړه لور به یې په اوښکو سترګې سرې کړي
ماشوم زوی به یې سلګیو کې ګیلې کړي
کرۍ ورځ یې سوله تېره په چرتونو
د مېرمنۍ او د لوږو اولادونو
چې یې دوې ورځې ګوله نه ده خوړلې
نه یې وچه نه لنده ډوډۍ ژوولې
په واټونو ګرځېدی چې مازیګر سو
په زړه شین سو نور له کاره لاس په سر سو

(c) ketabton.com: The Digital Library

لاس د فقرېږي هر چاته و نیولی
ګرځیدی په دوکانو په زړه تتلی

تر ما ښامه یې پیدا یو څو روپۍ کړې
چې ایله یې په سودا وچې ډوډۍ کړې

نه یې اور ولید په کور کې ماشومانو
نه توده ښوروا تر خوله سوه د کوچنیانو

نیمه شپه یوه ماشوم ویل بابکه
سبا شپه مو په توده ښوروا ماړه که

شپږ کلنې به ژړلای تر سهاره
څو څپېړې یې مور ورکړې سوه کراره

سهار لمر لا پر آسمان نه و ختلی
چې غریب د فقر لاس و را ایستلی

کرۍ ورځ یې فقر وغوښتی بازار کې
نه یې پلی نه یې سپور پرېښود په ښار کې

یوه چا ورته ویل چې بخت دې تور دی
درنژدې چې لوی جومات دی د خدای کور دی

د جومات په منځ کې جمع ده ولاړه
هلته ورسه له مخلوقه خیرات غواړه

(c) ketabton.com: The Digital Library

په جومات چې کوي خلک لمونځونه
همېشه وېشي پر خلکو خیراتونه
هلته ورسه په خیرات به دي زړه سوړ کي
جیب او لاس به دي کړي ډک نس به دي موړ
کي
غریب سم د جومات مخ کې پر ګونډو سو
په ژړا او په فریاد او غلبلو سو
چې مي وږي په کاله کی ماشومان دي
په یوې ګولې مړي، پوري حیران دي
په شپو شپو راته پراته وږي نهر دي
لکه وچ لرګي له مړو برابر دي
پر بې وزلو زړونه وسوځئ دوستانو
زما اولاد وبولئ خپل مسلمانانو
تېرېدل د فقیر مخته ډله
چا له کبره د ده خواته نه کتله
چا یو څو توري پیسې ورکړلې تېر سول
هم فقیر هم یې د ده ماشومان هېر سول
پیسې لږ وې تر هیڅ شي نه رسېدلې

(c) ketabton.com: The Digital Library

نــه ډوډۍ او نــه ښــوروا تــه بــسېدلې
فقيــر تــش لاس او جيبونــو تــه حيــران ســو
لــه ناکامــه د خپــل کــور پــر خــوا روان ســو
فقير غو ښتل چي سي ولاړ خپلي کوڅې ته
چــي يــې لار ســوه برابــره ميخــانې تــه
پکښي ناست يو څو ملګري څو زلميان وه
بــې خبــره لــه دنيــا څخــه مــستان وه
لاس تــر غــاړه ســره ناســت وه نــازولي
د هوښــيارو لــه دنيــا دلتــه راغلــي
د فقيــر لــوري تــه پــام د يــوه ځــوان ســو
هم سرو سترګو هم جامو تـه يې حيران سو
لــه خپــل جيب څخــه پيسې يــې را بهــر کړې
پــه زړه ســتړي درويزګــر لــره يــې ورکــړې
ميخانــه کــي ورتــه پــام ســو د ځوانــانو
لــه دنيــا د بېخبــرو بــد مــستانو
هــر يــوه پيــسې لــه جيبــه را ايــستلې
چــا لــس ګــوني چــا شــل ګــوني ورکــولې
پــر ګــدا بانــدي يــې جــوړ پيــسه بــاران کــړ

(c) ketabton.com: The Digital Library

ور پـــوره يـــې د تـــاوده نغـــري ارمـــان کـــړ
ده لاســـو نه کړلـــه پورتـــه ويـــل خدايـــه Ψ
تـــه بيـــشکه مهربـــان يـــې رهنمايـــه
تـــر هرچـــا يـــې مهربـــان پـــه دې جهـــان کـــې
شـــريک نـــه لـــرې خالقـــه پـــه آســـمان کـــې
تـــه قـــادر يـــې تـــه رازق يـــې مـــا منلـــی
خـــو ادرس دې چـــا غلـــط و رابنـــودلی

ويرجينيا – ۲۰۰۴/۵/۱۶

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوهم واده

يــوه کلــي کــي نــا متو غــښتلی ځــوان و
هــم شــته مــن و هــم پــه متــو پهلــوان و
خــان بــه تــل و پــه ښــکارونو پــسي تللــی
د يــــارانو لـــه ټـــولی ســـره وتلـــی
چي لـه ښکاره بـه راستون سو پـه راحت و
خـدای ورکـړی داسـي کـور لکـه جنت و
انتظـاريـې هـر ګـړی ښايـسته مېـرمن وه
سـر تـر نوکـه لکـه جوړه چـی پـه ستن وه
دوه او درې يې لا پـه کور کی ماشومان وه
يـــو تـــر بلـــه ښايـــسته لکـــه ګـــلان وه
خـــو پـــه قـــام کـــي دا رواج و د خانـــانو
يــــوه ښــــځه وه پيغــــور د بــــډايانو
چـي پـه قـام کـي زوروراو يـا شـتمن و
درې څلـوريـې وې عـورتی ډيـر زامـن و
يوه ورځ د خان د ښار په منځ کي شپه سوه

(c) ketabton.com: The Digital Library

شپه یې چیرته په ښادي کي مېلمنه سوه
په ښادي کي یې ځو نجوني وې لیدلي
زړه یې یو وړیوې ښکلي نازولي
په کتلو یې کباب د خان زړګی کړ
په عشوه یې خوب آرام ورنه پردی کړ
خان مین سو د نازونو پر مېرمني
په زړګي یې پوري ووري ولاړې ستني
ځو واده یې کړله ناوې په لکونو
ورته رایې وړل مالونه په بارونو
اوه ورځي اوه شپې جوړ وه جشنونه
هم غوایي حلالېدله هم پسونه
په خیرات ماړه د کلي مسکینان وه
آن د ښار ځخه راغلي فقیران وه
اتڼونو کي سرناوي ږغېدلې
شاه زلمیو په ټوپک نښي ویشتلې
د کلا په منځ کي نجوني نڅېدلې
له بهره د زلمو ناري راتللې
په هغه شپه کلیوال له سوه ارزانه

(c) ketabton.com: The Digital Library

چي له ښاره را واده سوه مسته ګرانه
لا په کلي کي روان وه اتڼونه
چګي د ګراني او ارزانی سول جنګونه
په کلا کي لا تمام نه وه جشنونه
چي د خان پر کور نازل سوله غمونه
هره شپه د خان پر خونه باندی غم و
هره ورځ به ورته جوړ نوی ماتم و
هره ورځ په کور نوي ننداره وه
د دوو بنو پر هر څه باندی جګړه وه
له جنګونو څخه خان هسي نالان سو
جنت کور ورته دوږخ ګزران يې ګران سو
له ناکامه به روان سو په ښکارونو
په مزلونو د دښتونو جګو غرونو
له مېلو څخه کلا ته چي به ستون سو
هغه آش هغه کاسه پوخ يې لړمون سو
پر کلا د ښاری جوړه پاچهی وه
کليوال له لکه مينځه دا بيي بيي وه
ټول د ګراني په قسمت سول چي خوارېه وه

(c) ketabton.com: The Digital Library

مځکه سره وه د ارزانـي بانـدې شـپه وه
د انـار پـه شـان يـې زړه لـه وينـو ډک و
زړګـی نـه و پـه سـينه کـي ډک توپـک و
خـان مـين د خپلـي ګرانـی پـر نخـرو و
پـه منتـر کـي بنـد لـه سـر څخـه تـر پښو و
نـه پـه غـم کـي د ارزانـی د جـامو و
نـه يـې ځـای تـه ورغلـی پـه مياشـتو و
چـي بـه خـان راوړل مالونـه يـا ښـکارونه
مـخ تـه نـه سـوای ور وتـلای اولادونـه
ماشـومان لـه بېـري نـه سـوای را وتـلای
چا د ګراني مخ کي سپوڼ نه سوای وهلای
پـه کـلا کـي ګرانـي نـوی ژونـد تيـار کـړ
د کـلا څخـه يـې جـوړ د ښـار بـازار کـړ
نقابونـه يـې لـه مخـه کـړل لـه ليـري
د پلـو پـردې يـې ټـولي کـړلـې ځيـري
سـينګار کـړی پـر بـامونو ګرځېدلـه
نـه لـه سيال نـه لـه نـا سياله پټېدلـه
نـه د بنـي نـه د بـل پـروا يـې کـړلـه

(c) ketabton.com: The Digital Library

په کټ کټ به یې ځوانانو ته خندله
یوه شپه چې خان په لوی سفر و تللی
د غرڅه ښکار پسي غرونو ته وتلی
یو ښایسته یو برېتور په ځان غښتلی
د بې بې خوني ته ولاړی غلی غلی
کلیوالي سیوری ولید په تیاره کې
زړه یې سم په درېدو سو په سینه کې
د سینې پر کوریې اور د غیرت بل سو
زړه یې وریت په هغه اور کې سو جلبل سو
په توکل د خوني خواته سوه روانه
ټول وجود یې سره لمبه و زړه لړزانه
چې په خونه ور دننه سوه ارزانه
پر پالنګ باندې یې ولېدله ګرانه
لڅه پڅه د خپل یار سره پرته ده
لاس تر غاړه له نګار سره پرته ده
د کلونو له دلدار سره پرته ده
په خپل کور کې له اغیار سره پرته ده
چیغه پورته سوه له ستوني د ارزانې

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورته پام سو له پالنګ څخه د ګراني
ويل تېره سه بې شرمي بې پدري
اوس له دې هم راته جوړي که خبري
چې زه يو ځل له دې شوقه سم بې غمه
خبروم دې په کارونو دوه عالمه
سره تبې به درته مځکه کلې کور کم
تر عالمه به دې مخ په تبې تور کم
زهرجني چې دې زما د عشق شېبې کړې
خپلې ورځې دې کړې توري شپې ترخې کړې

ويرجينيا

۲۰۰۲/۱۱/۲۵

(c) ketabton.com: The Digital Library

درې غوايي

درې غـوايي يــوه ځنګلــه کــی اوسـېدله
تـــل بـــه درې واړه ملګـــري ګرځېدلـــه
پــه ځنګلــه کـي بــه يــو ځــای ســره روان وه
يـــو د بـــل د ښـــکر پـــه زور پهلوانـــان وه
يــو يــې تــور دوهـم ابلـق دريـم يــې سـپين و
د زمــري يــې زړه پــه غوښــو پســی شــين و
کـــه هـــر څـــو زمـــری پاچـــا و د لېوانـــو
زور يـــې نـــه و برابـــر لـــه درو غويـــانو
چـي زمـري بـه ورتـه سـپين کړلـه غاښـونه
درو غوايـــانو بـــه وروا ړول ښـــکرونه
لـــه ناکامـــه بـــه زمـــری بيرتـــه روان ســـو
پـر زړه پاتـه د خپـل ښکار بـه يـې ارمـان سو
يـــوه ورځ ورتـــه ګيـــدړ ويـــل ســـلطانه
دا يـــــوه خبـــــره واوره لـــــه نادانـــــه
د غوايــانو تــر مــنځ اورد نفــاق بــل کــه
پـــر يـــوه يـــوه جـــلا جـــلا يرغـــل کـــه

(c) ketabton.com: The Digital Library

بیا بـه مـوړ هـم سـو مـاړه سـتا لـه خیراتـه
شپه او ورځ بـه کـړو دعـا و خپـل پاچـا تـه
زمـري وکـړې سـپین ابلـق تـه څـو خبـري
چـې پـر زړونـو لګیـدې لکـه شـکري
د عمرونـو ورتـه یـادې یـې کیسـې کـړې
د نـسلونو یـې وریـادې خـاطرې کـړې
ورتـه ویـې غانـده تـورپـه څـو څـو شـانه
سـپین ابلـق یـې تـور تـه کړلـه بـد ګمانـه
چـې سـپیره یـې ټـول وابنـه کړل د ځنګلونو
کـړې ورځ د ده تېرېـږې پـه شـخوندونو
دا تــور مخــې دا کـم اصـله دا بدرنګـه
ولــې نـه لیـري کـوئ لـه خپلـه څنګـه
کـړې ورځ یـې جـوړې کـړې وې رمبـارې
که پـه نس موړ وي کـه وږی یـو څـه غـواړې
بـد ښـکارېږي پـه ټـولې کـې د غوایـانو
دا کــم اصــل ولــې بــولئ لــه یـارانو
زه یــې پیــژنم پــه اصــل غــویی نــه دی
دا لــه نــسله د یــابو دی یـا د خـره دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

کـه لـه ځانـه یـې جـلا نـه کـړئ ملګـرو
یـوه ورځ بـه یاسـت پـښېمانه ښـکرورو
دا یـــوه خبـــره زمـــا واورئ زړه ورو
دا قـــانون دی د اصـــیلو ځنـــاورو
په ټولی کي چي کم اصل یې پیدا سي
د اصـــیلو ځنـــاورو ورتـــه شـا ســي
څـوک یـې نـه بـولي لـه ډلـي د خپلوانـو
پـه ټـولی کـي حـساب نـه وي د یـارانو
که پر وخت مو تور ونه ایستئ له میانه
بیـا سـبا بـه مـو ګیلـه وي لـه خپـل ځانـه
سپین ابلـق تـه ویـل ورورہ خو ښـه ستا ده
چـي دي هرڅـه فیـصله کـړه زمـا سـلا ده
بیـا یـې وکتـل زمـري تـه ویـل وایـه
سـتا د تـور د ورکولـو څـه ده رایـه؟
زمـري داړي کړلـې سـپیني ویـل ګـورئ
سـبا دواړه کـړئ جـلا لـه تـوره لـوری
زه او تـور چـي سـو تنهـا زه پـه پـوهېږم
تاسـي ولاړ سـئ زه لـه ده سـره جـوړېږم

(c) ketabton.com: The Digital Library

چي سبا لمر را ښکاره سو په ځنګله کي
تور يو ازي را روان و په ګوښه کي
کړی ورځ يې په رمباړو کړ ځان ستړی
د يارانو يې سو ورک ژوندی او مړی
چي زمري ورته له ورايه ښکاره سر کړ
تور غوايي هم ځان جګړې ته برابر کړ
زمري مخامخ پر تور باندي حمله کړه
په تېره منګول يې غاړه ورپاره کړه
که هر څو به يې تر خوله ختې رمباړي
په وجود يې ښخېدې د زمري داړي
له ناکامه يې ناري کړې چي يارانو
زه مو پرې ښود م دښمن ته نامردانو
دغه حال چي نن زما سبا پر بل دی
خپل عمل د هر سړی د لاري مل دی
د ابلق زړه باندي وسو ويل سپينه
زه او ته او تور شريکه لرو وينه
کشکي نه مو وای پرې ايښی دا زوی مړی
د زمري له خولې مو بيرته وای خلاص کړی

(c) ketabton.com: The Digital Library

سپین په قهر ورته و ویل ابلقه
په دستور د دنیا پوه نه یې احمقه
دا بد ذاته دی کم اصل دی دا تور دی
د ده ژوند اصل غوایي لره پېغور دی
چې یې ایښې وه ګېدړ د نفاق لومه
تور غویی سو د زمري د پنجو شومه
یو څو ورځې د زمري خېټه مړه وه
د غوایي پر غوښو وازګو یې مېله وه
اوږده ژبه یې خپره وه پر برېتونو
مړه ګېډه یې وه ډکه له تېغونو
غړو مبېدی د تور غوایي په غوښو موړ و
یو څو ورځې یې د ګېډې دوږخ سوړ و
په تاوده وه د زمري تېره غاښونه
شاوخوا یې پر کوله طوافونه
پر مېله باندې چې تېرې ورځې شپې سوې
غوښې ختمې سوې چې پاته وې ورستې
سوې
د زمري په نس کې بیا لوږه پیدا سوه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورتـــه یـــاده خپلـــه تېـــره مـــدعا ســـوه
ورنژدې د سپین غـوایي خوا تـه ورو ورو سو
څـه د غرونـو څـه ځنګلونـو پـه کیسو سـو
ورتــه ویــې کـړل خــوا ړه خــوا ړه نکلونــه
تېـــرول یـــې زاړه نـــوي متلونـــه
پکښي یـاده یـې کیسه کـړه د غوایـانو
د اصـــیلو او کـــم اصـــلو حیوانـــانو
ویل سپین پوست دي روښان لکه سهار دی
د غــوایي د جــنس او نــسل افتخــار دی
راتــه کــړي مــي کیــسې خپلــو نیکونــو
سـپین غـوایي دی د زمریـانو لـه نسلونو
نـور غـوایي چې قسم قسم پـه رنګـو دي
یـــا د نـــسله د اوښـــانو یـــا د خـــرو دي
زه او تـه پـه دې ځنګلـه کـي ښـه ښـکاریږو
زه او تـــه دواړه اصـــیل ســـره جـــوړیږو
دا ابلـــق هـــم د تورانـــو لـــه کالـــه دی
دا کـم اصـل د غـوایي لـه نسله نـه دی
په اور شو کي د ځنګله ځان شریک بولي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځان بادار ورته ښکارېږي د ټول غولي
يوه ورځ به دا ځنګل ټوله د ځان کړي
مړه له لوږې به کوچني لوی حیوانان کړي
دا ابلق چې شپه او ورځ پکښې ګرځېږي
که ځنګل هر څو مره لوی دی خو خلاصېږي
دی را پرېږده زما وروركيه ښکروره
د غرور باد به يې وباسم له سره
د زمريانو په وروري که ته رضا يې
د ځنګله به زه وزير ته به پاچا يې
سپين غوايي ځان له ابلق څخه ګوښه کړ
زمري ورو ځان ور نيژدې په يو پلمه کړ
ابلق ښکر نه و سم کړی لا جګړې ته
چې يې داړی د زمري ولاړې سينې ته
په يوه حمله پر ځمکه د غوايي سپور سو
د ابلق تر سترګو ټوله ځنګل تور سو
چې هر څو نه يې رمباړي کړې په زوره
چې کومک ته را رسګړه سپينه وروره
دغه حال پرون پر تور وو نن پر ما دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

د خوني زمري يرغل سبا پر تا دی
د ابلق وروستۍ رمبارې سوې کراري
د زمري دارو يې بندي کړې بغاري
بيا څو ورځې د زمري مېله تازه وه
د ابلق په پستو غوښو يې خوله سره وه
په ځنګله کې سپين بېغمه را روان و
د زمري له وروږګلوۍ غره په ځان وو
خپله وينه يې ګڼله سوچه اصله
ښکار يې دی ورته خپل ځان له بله نسله
د غرور نشې اخيستی سپين غويی و
دی په خپل خيال کې پاچا وزير زمری و
چې ناڅاپه د ښکاري زمری غړومبی سو
مخامخ ورته په لاره کې مرګی سو
چې د خيال نشه يې ووته له سره
په ژړا سو چې زمريه برادره
ما دي دارو ته يوازي غويی تور کړ
ستا دپاره بېګانه مې ابلق ورور کړ
زما او ستا ده په رګو کې يوه وينه

(c) ketabton.com: The Digital Library

د اصیلو تر مایین په کار ده مینه
هر خدمت ته دي حاضر زه دي چاکریم
په ځنګله کي ته پاچا زه دی نوکریم
زمري وویل بې عقله ښکوره
له قانون د ځناورو بېخبره
د زمري او د غوایي په منځ کي څه دي
زما خوراک د غوایي غوښي ستا واښه دي
ستا خدمت به و په کار د دوو غوایانو
چي اوس ډلي په لګیا دي د مېږیانو
په ژړا سو سپین غویی ویل یې خدایه
په ریښتیا چي زه کم عقل وم له ځایه
په هغه ورځ مي مرګي ته ځان تیار کړ
چي جلا مي تور له ځانه په اختیار کړ
چي ابلق مي د زمري په خوله جلا کړ
هغه ورځ مي ځان له مرګ سره سودا کړ
د غوایي او د زمري پردې دي ویني
د دښمن سره څوک څنګه پالي میني
چي په اصل او کم اصل تېر وتلم

(c) ketabton.com: The Digital Library

په لوی لاس مي د مرګي خولې ته ورتللم

ویرجینیا

۲۰۰۳/۴/۲۶

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوکانداري

په کوڅو کي صحرايي غرمه روان و
هم دی ستړی هم يې خر ستړی ستومان و
کړی، ورځ يې لڅي پښې مزل و هلی
په سينه کي يې نفس و سوځيدلی
هم ګرميو ستړی کړی و هم تږی
هم نهر و له سهاره څخه وږی
لا په مخ کي يې د ښار تنګي کوڅې وې
ورته پاته لا سل ګوني دروازې وې
چي سړي به کړې پر مال ناري په زوره
خره به هم کړې غرغړې د خپله لوره
د ده ږغ به په نارو کي د خره ورک سو
هم به ځان او هم به خره لره هک پک سو
چي د خره به غرغړې سوې يو څه غلي
صحرايي به ورته وکړلې ښکنځلي
چي آرام به صحرايي روان پر لار و
خره به هم مغزی اوږد کړی و کرار و

(c) ketabton.com: The Digital Library

کله کښته کله پورته لوی غوړونه
ښکارېدی لکه وهي چی لوی چرتونه
بیا به ستونی صحرایي سم کړ ناروته
خره به هم کړه خوله تیاره غرغړوته
شپږ اووه ځله چي خره داسي ناره کړه
صحرایي هم ټینګه لښته ور سره کړه
سمدستي یې ترازو کړ ور په غاړه
ویل تاته د کوڅو ورځ ده ولاړه
ځه رهي سه خرڅوه دي خپل مالونه
سپکوه دي په واټونو کي بارونه
چي پر مال سپ تر ما ښې ناري وهلای
زما یقین دی چي هر شی سپ خرڅولای
چي ناري پر مال وهلای سپ په زوره
خر څول دي هم په وس پوره دي ګوره

ویرجینیا

۲۰۰۴/۵/۲۹

(c) ketabton.com: The Digital Library

قناعت

پخوانیو زمانو کې ماهیګیرو
ډېر غریب و د قسمت د تور اسیر و
نه یې بله خواري زده نه په لګیا و
دغه کسب ورته پاته له بابا و
همېشه به وي په کار پسې وتلی
یوه ورځ بېغمه نه و کښېنستلی
بل به هیڅ د ده په رنګ نه و څوک ستړی
خو یوه ورځ په نس نه سو مور زوی مړی
چې د ورځې یې هر څه کبان نیوله
په بازار کې په ډوډۍ به یې پلورله
د مېرمنې به یې هره شپه ناري وې
هره شپه به یې په اوښکو سترګې سرې وې
کله پلار کله قسمت ته په ښرا وه
چې نصیب یې غریبي توره بلا وه
ماهیګیر ته له خواریه ورځ ترخه وه
کور تبې وه او د ده ورباندې شپه وه

(c) ketabton.com: The Digital Library

يوه ورځ وربانـدي تېره سوه ماپښين سو
د درياب پر غـاړه ناست و زړه يې شين سو
کـرۍ ورځ يـې يـو مـاهي نـه وو نيـولی
تپيـــدی لکـــه مرغـــه پـــر زړه ويـــشتلی
که همداسي کور ته ستون سي لاس ناولی
د مېرمنـــي بـــه لرګـــی وي د ده ولـــی
نـابېره يـې تـر سـترګو شـی زريـن سـو
چي يکړ مـاهي يې وليـدی غمګين سو
مـــاهي ږغ کـــړه ويـــل واوره مـــاهيګيره
د کلونـــو لـــه خـــوارۍ پـــه زړه زهيـــره
زمـــا پـــه بيـــه دي يـــوه ډوډۍ نـــه کېـــږي
مـا ايلـه کـه چي څـه غـواړې در رسېږي
مـاهيګير زريـن مـاهي لـره حيـران سـو
چـي د ده پـه ژبـه څرنګـه ګويـان سـو
سمدستي يې ماهي خوشي کړاوبو تـه
د دريـــاب د زرغونـــو اوبـــو څپـــو تـــه
خالي لاس و تـور يې تش لاس کي نيولی
د مېرمنـــي لـــه غـــضبه لړزيـــدلی

(c) ketabton.com: The Digital Library

و ماهي ته يې ورېږغ کړله په زوره
که ريښتيا پر قول ټينګ ولاړ يې وروره
دا نن شپه راته تياره ډوډۍ راکه
راپوره د وږي ګيډي مدعا که
دا نن شپه مو په توده ډوډوۍ ماړه که
زموږ له ډيري زلخوږۍ زړونه ساړه که
ماهي وويل پوره دي دا ارمان سو
په کوډله کې هوار دي دسترخوان سو
چې د کور تر دروازې دي رسېده وي
نعمتونه به تيار درته پراته وي
ماهيګير چې سو دننه په کوډله
شاوخوا يې په حيرت حيرت کتله
نا آشنا ورته ښکاره سوه خپله خونه
پر ميدان باندي پراته وه نعمتونه
هم چرګان هم سالنونه پلوونه
هم اچار هم مرباوي کبابونه
ده سترخوان ته يې نيژدې ناسته عورته
دوې يې سترګې سولې شپاړلس له حيرته

(c) ketabton.com: The Digital Library

بې پوښتنې يې حمله کړه پر چرګانو
خولې يې غوړې سوې تر دواړو باڼخوګانو
ماهيګير او مېرمن دواړه چې ماړه سول
چې په ګېډه وکې اورونه يې ساړه سول
او دوهم ځلي چې ستړي په حملو سول
چې نشه له فيرنيو او خوږو سول
تري مېرمنې په کرار وکړه پوښتنه
دا له کومه دي راغلي زما ځښتنه؟
سړي تېره د زرين ماهي کيسه کړه
او کراره يې د ښځې تلوسه کړه
ښځې وويل سړيه دا مو وار دی
په دا شپه به روانېږو زما تلوار دی
او کنه سهار وختي به روانېږي
يو ځل بيا به له ماهي سره ګرېږي
چې پر دغه ځای يو ښکلی کور را جوړ کي
په سيالانو دښمنانو مې زړه سوړ کي
ماهيګير ويل دا کار راته ګران دی
له ماهي سره ما لږ کړی احسان دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

خو چي سترګي کړې مېرمني پرې راغتې
او رېدلې يې له دوو سترګو سکروټې
ماهيګير پر خپلو کړو باندي پښېمان سو
په سبا ملا آذان سيند ته روان سو
په درياب باندي يې بږغ کړه چي ماهيه
زما د بخت او د ژوندون زرين زمريه
زه مېرمني يمه تا ته راليږلی
وايي موږ ته را آباد که يو کور ښکلی
ماهي وويل ورځه کور دي تيار دی
ښايسته په رنګ رنګين نقش ونګار دی
ماهيګير خپلې کوډلې ته روان سو
پر هغه ځای ښايسته کور ته حيران سو
په سرو شنو قالينو فرش وه هره خونه
رنګ په رنګ پکښې انبار وه لباسونه
پکښې ونې د ګلونو وې ولاړې
اوږدې کړې صنوبر او سروي غاړې
په شنېليو کې وياله مسته روانه
پر دوو غاړو يې ګلونه څو څو شانه

(c) ketabton.com: The Digital Library

هره شپه هوا ریدل دسترخوانونه
ورته راز په زار راتلله نعمتونه
ماهیګیر و که مېړمن خوښ او خندان وه
تر قیامت دمخه دلته جنتیان وه
یوه شپه د ماهیګیر مېرمن خپه وه
ماهیګیر ته بیا په برخه داور شپه وه
ویل نوره زه دیغ سوې یم په کورکې
یم یوازې کړی ورځ یمه په اورکې
ته به بیا سهار وختي ور روانېږې
یو ځل بیا به له ماهي سره ګړېږې
چې په کار مو دې ته قلا ده سل یې خونې
نوکران چې پکښې وګرځي پلټنې
یوه خونه راته جوړه که د زرو
یوه بله د الماسو جواهرو
د قلا د پاره غواړم شل برجونه
په هر برج کې نوکران او تیرکښونه
د مجلس د پاره غواړم سهیلیانې
د خدمت د پاره غواړم نوکرانې

(c) ketabton.com: The Digital Library

و لباس تــه مــي پــه كــار دي خياطــاني
د شـــاهي خـــوړو دپـــاره اشـــپزاني
هسي نه چی په دې ټولو کي شی کم وي
مځکه سره ستا به پر شپه ورځ به دي غم وي
لــه ناكامــه مــاهيگير ســيند تــه روان ســو
بيــا مــاهي تــه پــه كــړه غــاړه گويــان ســو
چـــي مېرمنـــي را لېږلـــی يمـــه تـــا تـــه
اشـــتها يـــې ډيـــره ســـوې ده قـــلا تـــه
مـــــاهي وويـــــل تيـــــاره دي قـــــلا ده
پـــوره ســـوې دي د ښـــځي تمنـــا ده
مـــاهيگير هغـــه گـــړی كـــور تـــه روان ســـو
چي خپل كور ته ورننۋدې سو هک حيران سو
هغـــه ځـــای بانـــدي ولاړه لـــو قـــلا وه
چـــي نـــه اوس وه چـــا ليـــدلې نـــه پخـــوا وه
تـــر آســـمانه يـــې ختلـــي وه برجونـــه
د ســـپاهيانو بانـــدي گرځېـــدل پوځونـــه
ســـر تـــر پايـــه جـــوړه ســـوې لـــه مرمـــرو
پكـــښي خـــوني د الماســـو جـــواهرو

(c) ketabton.com: The Digital Library

شنې ويالې وې راسپړې پر چمنونو
هم باغونه د مېوو هم د ګلونو
عطر پورته و اسمان ته د سرو ګلو
په ګلځانګو کې سندرې د بلبلو
سهيليانو اچولي اتڼونه
نوکرانو يې کوله خدمتونه
پرېماني د نعمتونو وه مېلې وې
په قلاکې د جنت ورځې او شپې وې
يوه شپه د ماهيګير پر کور ناورين و
د مېرمنې تندى تريو زړه يې غمګين و
ويل غواړم ته پاچا زه ملکه سم
د جهان تر ټولو ښځو ښايسته سم
چې په سيل راته ولاړې وي بيبياني
چې نکلونه مې د شپې اورې پيغلانې
سلامي ته مې را ووزي عالمونه
د تخت مخ ته مې ولاړ وي لوى پوځونه
له ناکامه ماهيګير سيند ته روان سو
بيا ماهي ته په کږه غاړه ګويان سو

(c) ketabton.com: The Digital Library

چـــي مېرمنـــي يمـــه تاتـــه را ليږلـــی
د پاچـا پـر تخـت او تـاج يـې زړه بـايللی
مـاهي وويـل ورځـه تـه مـي سـلطان کـړې
همـدا اوس مـي د ملکونـو نګهبـان کـړې
مـاهيګير پورتـه پـر تخـت د سـلطنت سـو
پـه ښـارونو کـي جـاري يـې حکومـت سـو
شـــاعرانو قـــصيدې ورتـــه ليکلـــې
ملايـــانو يـــې پـــه نـــوم خطبـــې ويلـــې
ملکـــې تـــه بـــه راتللـــه عالمونـــه
کړېـــدل ورتـــه پـــه لاره کـــي ســـرونه
کـــه هرڅـــو وه ملکـــه پـــه رنـــګ رنګينـــه
لا دننـــه پـــه زړګـــي کـــي وه غمګينـــه
مـــاهيګير تـــه يـــې ويـــل ســـبا روان ســـه
خپل ماهي ته ورسه زما له خولې ګويان سه
چي زه غـوارم چی دا لمر مي پـه فرمـان وي
پـه تعظيم دي راتـه ستوري د آسمان وي
کـه سـبل غـوارم پـه هغـه ورځ دي توپـان وي
زمـا پـه حکـم دي هـم واوري هـم بـاران وي

(c) ketabton.com: The Digital Library

پـــا چهي دي زمـــا پـــه برخـــه دايمـــي وي
زما په لاس كي دي هم غم هم دي ښادي وي
لـه ناكامـه مـاهيگير سـيند تـه روان سـو
بيـا مـاهي تـه پـه كـړه غـاړه گويـان سـو
چي مېـرمن مـي غـواړي تخـت د كاينـاتو
پـــا چهي غـــواړي د ټولـــو مخلوقـــاتو
پـــه قـــدرت يـــې وي دا لـــو مځكـــه ولاړه
په اختيـاريې وي مرگـي او ژوندون دواړه
او كه نه وي هره شپه مي تريخ ژوندون دى
را خوږين كړى په كوگل كي يې لړمون دى
مـــاهي ســـر كـــړ لـــه اوبـــو څخـــه را پورتـــه
پـــه حيـــرت يـــې وركتلـــه د ده لـــور تـــه
ويـــل ولاړ ســـه مبـــارک دي ســـه كوډلـــه
شـوم نهـر پـه ځـاى كـى پـروت زړه گدلـه
ستا مېرمن په هيڅ دولـت نه قـانع كېږي
لـــه هغـــې ســـره زړه كـــوډل ښـــايېږي
چا چـي كـړى پـه دنيـا كـي قناعـت دى
لـه طـالع سـره ملگـرى يـې دولـت دى

(c) ketabton.com: The Digital Library

ماهیګیر خپلي مېرمني ته روان سو
په لیدلو د کوډلي هک حیران سو
پکښي پروت هغه زوړ تور و د ماهیانو
ورپه زړه سول منتونه د ښاریانو
ګرځېدلی چي ټول عمر شوم نهر و
په ځان ستړی بېنوا خاوری په سر و
خو مېرمن یې په کوډل کي وه خوشحاله
ویل خوښ مي دی دا ژوند له هره حاله
ویل ښه دی چي بېغمه د جهان یو
په نیم نس دي یو ماړه په غم د ځان یو
خو په زړه کي خدای زده څه پر تېرېدله
لکه شمع هر ګړی چي ننېدله

(c) ketabton.com: The Digital Library

غیبت

هستوګن په یوه کلي کې باغوان و
له هر چا وګیله من مین پرځان و
همیشه د حاضرینو په صفت و
خو په ټول قام کې مشهوره په غیبت و
مخامخ چې یې د چا کړل صفتونه
په غیبت به یې تاوده کړل مجلسونه
نه پرې ایښې یې امې و نه ملا و
هم د بدو هم د ښو په ځان بلا و
کلیوال وه که ښاریان وه خاینان وه
دی صادق و نور دا ټول درواغجنان وه
څوک خاین و څوک چمبازه څوک فاسق و
څوک له هر چا سره غل و منافق و
مراعات یې په غیبت کې د چا نه کړ
نوم په ژوند کې پاته نه سو چې ده ښه کړ
د دې کلي یو سردار و ډېر شته من و

(c) ketabton.com: The Digital Library

پر ځوانانو پر سپین ږیرو قدرمن و
له پلرو یې په میراث وړې خانی وه
شپه او ورځ یې په قلا کې مهمانی وه
پر باغوان باندې ترهر چا مهربان و
که هر چا ورته غانده خو پرده ګران و
د سردار له برکته په نس موړ و
په تن پټ و په زړه روغ و په ځان جوړ و
د سردار سره ملګری یو اغا و
هم سید و هم مرشد و هم ملا و
له کلونو له پخوا اندیوالان وه
لکه دوه سکني ورونه سره ګران وه
پر هر ځای ورباندې پېښ چې به باغوان سو
په ثنا او په صفت به یې ګویان سو
خدای مو زر کاله ژوندي لره یارانو
په امان له بدو ستر ګو سئ ځوانانو
پر هر لوري چې جوړه سره روان یاست
غلیمانو ته اغزي ښانسته ګلان یاست
دا خوار ځان به مې زر ځله در قربان کړم

(c) ketabton.com: The Digital Library

صدقه به مې خپل سر بلا ګردان کړم
زه دې ومرم چې سید او سردار نه وي
غلیمانو ته لېمو کې چې خار نه وي
یوه ورځ د دوو یارانو مرکه سوه
پر باغوان باندې تووده مباحثه سوه
دواړو وویل باغوان به امتحان کو
د یوه بل په غیبت به یې ګویان کو
اول پټ په یوه خونه کې سردار سو
سید کښېنستی باغوان ته په ګفتار سو
ویل څه وایې باغوانه دا سردار دی
په ریشتیا اعلی نسبه د دې ښار دی
که موږ هسې هر ګړی ورته تېتېږو
شپه او ورځ په سلامې ورته درېږو
که د زړه مې پوښتې سترې له دې کاریم
په خدمت کې تل ولاړ چې د سرداریم
باغوان غاړه کړه تازه ویل یې پیره
صدقه دې تر نسب سم زموږ میره
نه سردار دی نه اصیل دی هسې جټ دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

چي هر څوک يې سردار بولي ملامت دی
تر پرونه خبر نه و له غوريو
نن يې ښځه ده وتلې تر کاليو
ورنه ليري چې سي نوم د سردارانو
په ګورم کې به روان وي د غوايانو
که لرلای مې قدرت د حاکمانو
بېلول مې ټول سيالان له نا سيالانو
زموږ له خلګو څخه اصل و نسب ورک دی
هر ښځو يې هم سردار دی هم ملک دی
کله چا د ده ليدلی دسترخوان دی
دا پر څه باندې سردار د څه شی خان دی
هر کم اصل چې را کډه له بل ښار سي
دلته نوي جامې وا غوندي سردار سي
دا خبري سردار ټولې اورېدلې
پر زړګي يې لکه ستنې ځرخېدلې
هم له قهره په خندا هم سور او شين سو
که هر څو يې زړه تسل کړ خو غمګين سو
وروسته واری د سيد د پټېدو سو

(c) ketabton.com: The Digital Library

سردار ورغی باغوان ته په کیسو سو
ویل وایه دا ریشتیا سید پاچا دی
هم مرشد دی هم اولاد د مصطفی دی
که یې هسې موږ عزت په ورځو شپو کړو
ټول یې سترې د لاسو په مچېدو کړو
زه چې ګورم سید نه را معلومېږي
یو ټګمار غوندي چالاک راته ښکارېږي
باغوان و مسل سردار ته ویل خانه
حقیقت خبره غواړه له باغوانه
نه سید دی نه بزرګ دی نه اغا دی
خدای خبر دی چی لاډم دی که جولا دی
زموږ وطن دی ځالګۍ د ناپوهانو
پکښې ګرځي همېش ډلی د سیدانو
چې هر ډم او هر کم اصل ورته راسي
هم خواجه سي هم مرشد سي هم اغا سي
زړه مې سوځي د وطن پر بېعقلانو
چې لاسونه مچوي د دې ټګانو
د وطن خلګ په لیکي تعویذونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

شکرانې ورته راوړي چرګې پسونه
د بې عقلو وي پیرې ورته ولاړي
تو کوي د لوی او کم په خولو کي ناړی
ستا خاطر دی مچوم چي یې لاسونه
د اصیل او سردار پور دي عزتونه
که نه پیژنم یې تګ دی اغا نه دی
سید نه دی مرشد نه دی ملا نه دی
خدای دي سیوری تل پر موږ لره سرداریې
هم مو سریې هم مو سترګی هم باداریې
ستا د سیوري برکت دی چي ژوندي یو
ته په قدر راته ګورې چی سړي یو

کابل انټرکانټیننټال – ۲۰۰۲/۱۰/۵

(c) ketabton.com: The Digital Library

د جنازې کالي

شـــین ســـهار چـــي لمـــر لانـــه و راختلـــی
لا د مځکـــي پـــر مـــخ نـــه و ځلېـــدلی
چـــي لـــه بـــر کلـــي خبـــر راغـــی مـــلا تـــه
چـــي مخلـــوق پـــه ډلـــو ډلـــو ځـــی پاتـــا تـــه
د بـــر کلـــي د لـــوی خـــان مـــشر نـــاظر و
چـــي کلونـــه د لـــوی خـــان ســـره نـــوکر و
برائـــي دی پـــه خپـــل کـــور کـــي غځېـــدلی
یـــو ناڅاپـــه د اجـــل غـــشي ویـــشتلی
اوس مخلـوق دي ور روان د خـان دېـرې تـه
چـــي نـــاظر پـــر اوږو واخلـــي هـــدیرې تـــه
مـــلا سمد ســـتي چپنـــه کـــړه تیـــاره
ســـترګي تـــوري شـــمله شـــخه لـــه اهـــاره
پـــه تلـــواریـــې زمونځـــول ږیـــره برېتونـــه
د ګلابـــو یـــې پـــر ځـــان تـــوی کـــړل عطرونـــه
هـــم یـــې غـــاړي هـــر ګـــړی تـــازه کـــولې

(c) ketabton.com: The Digital Library

هم یې ستړکي تورولې بیا کتلې
لکه زوم له سر ترنوکه په سامان سو
له فیشنه چې فارغ سو ور روان سو
له دعا له آیتونو یې خوله ډکه
سپین له ورایه ځلېدی لکه کالکه
چا پوښتنه ځني وکړه ملا څه کړې
په تلوار چې د برکلي خواته تله کړه
ملا ستړګي کړلې پورته ویل ولې؟
ته خبر له کیسې نه یې د برکلي
تېره شپه ناڅاپه مړ د خان ناظر دی
لوی او کم د کور او کلي په خبر دی
ښه سړی و خامخا دی خدای بخښلی
ښه جنت به یې په برخه وي منلی
بختور به دا خانان او ملکان وي
په نصیب چې د چا داسې ناظران وي
جنازې او فاتحې ته یې ورځمه
او ضرور د خان د زړه تسل کومه
سړي و ویل ملا مصیبت نور دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

لګېدلی د بر کلي په کور اور دی
کشکی مړ د خان ناظر یا نوکران وای
یا یې مړه په درزنونو بزګران وای
سل دي و مره یو دي مه مره دا متل دی
خان مړ سوی دی په کلي کي اور بل دی
لار ده ورکه له وړو او له لویانو
هم پر کوریې غم نازل هم پر خپلوانو
چي ملا د سړي واورېدې خبري
لګېدلې یې پر سر لکه ډبري
د چیني او جامو په ننداره سو
ټول فیشن خوشی عبث ورته ښکاره سو
هم پر عطرو هم رنجو باندی پښېمان سو
بیرته ستون سو د خپل کور پر خوا روان سو
له سړي څخه لار ورکه سوه پرېشان سو
په ملا پسې یې ږغ کړله حیران سو
چي راغلی د ناظر وې جنازې ته
چي خان مړ دی څنګه نه ځې هدیرې ته
ملا وویل سړیه ته ابتریې

(c) ketabton.com: The Digital Library

د دنیا له کار او ژونده نا خبریې
جنازې ته د ناظر که زه ورتلای
په ورتللو به می خان خوشالولای
څوک خوشاله کم پخپله چې خان مړ دی
ځکه هر سړی چې مړ دی هغه پړ دی
دا جامې له ځانه باسم خیر نېږي
ژر ترکوره پوري ځمه وخت تېرېږي

ویرجینیا – ۲۰۰۴/۴/۲۶

(c) ketabton.com: The Digital Library

د کوه طور پر لور

کوه طور ته پیغمبر موسی روان و
تولاړ اخته په ذکر د یزدان و
له آسمانه اورېدل پرې رحمتونه
فرشتو باندې ویله سلامونه
په خلقت کې ورڅرګند وه حکمتونه
هره پاڼه کې لیدل یې قدرتونه
له خالقه یې اخیستې وه قولونه
د وعدې پر لوري یې اخیستل ګامونه
جارېدل یې کاڼي، بوټي تر ګامونو
کوه طور یې نازېدی په قدمونو
ورته څیري هر ګرېوان و د رازونو
لوړ ختلی و تر هسکو مقامونو
چې تر غوږ یې د شپانه سول آوازونه
چې سپړل یې کاڼو بوټو ته رازونه
شپانه هم د خپل خالق سره ګویا و
دی هم ذکر د یزدان له ره تنها و

(c) ketabton.com: The Digital Library

دی لـه رب سـره پـه خپـل مقـام لګيـا و
بـې خبـره لـه دنيـا لـه مـا فيهـا و
ويـل خدايـه چـي تېرېږې پـر دې غرونـو
پـه شـېلو کـي پـه درو کـي پـر دښـتونو
چـي کـرې ورځ يـې ملګـرې د بـادونو
هـم پـر لاريـې د سـېلونو بـارانونو
هـره ورځ تـازه کـوې نـوي ښـاخونه
پـه اغزيـو کـي ايـږدې تـازه ګلونـه
پـر دښـتونو پاشـې تخـم د سـرو ګلـو
غـونچې راوړې د نرګـسو د سـنبلو
مهـار کـړي دي وي وريځـي پـه آسمان کـي
در سـره وي خـړ سـېلونه پـه بـاران کـي
زه پـوهېږم چـي خـوږمن دي دي هډونـه
بنـد پـر بنـد بـه دي خـوږېږي اندامونـه
پـه اغزيـو بـه دي ژيـري وي لاسـونه
هـر يـو زخـم بـه جـلا کـوي دردونـه
سـتړي سـوي بـه دي پښـې وې هـم لاسـونه
هـره ورځ دي تـر پښـو لانـدي وي ملکونـه

(c) ketabton.com: The Digital Library

کشکي زه دي واى ملګرى د مزلونو
درکولاى مي توښې د سفرونو
په کوچو مې دي هډونه غوړولاى
بند پر بند مې دي زخمونه رغولاى
هر ماښام مې درته پښې ټکورولاى
په شيدو او په غوړو مې نازولاى
خدايه ته چې د هر شي په درد خوږمن يې
ته به څرنګه زخمي زخمي په تن يې
کشکي هر سهار په دښت کې مي ليدلاى
په خوږو تودو شيدو مې مړولاى
چې له درده دى زګېروى راته کولاى
زه دي سل ځله تر سر قربانيدلاى
پيغمبر د شپانه فکر ته حيران سو
سمدستي له لاري ستون سو ور روان سو
يوه کلکه يې څپېړه ور سره کړه
د شپانه په خوله کي بنده يې خواله کړه
ويل چوپ کښېنه کافره بې مذهبه
له خالقه بې خبره بې ادبه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ته خبر يې چې خالق د جهان څوک دی؟
دا بې عيبه دا قادر لا مکان څوک دی؟
نه په سترګو هغه ذات ته سې ليدلای
نه دي غوږ د ده آواز سې اورېدلای
هغه ذات نه د خوراک نه د پوښاک دی
له زخمونو له عيبونو څخه پاک دی
نه آرام لري نه خوب نه ستړی کېږي
نه له کاره د خلقته کراريږي
هغه ذات نه ستا په سترګو معلوميږي
نه په مځکه آسمانونو کې ځايږي
شپون يې چوپ کړ موسی ولاړ ی کوه طور ته
د دنيا او مافيها د خدای حضور ته
د خلقت او مينی رب ته پر سجدو سو
له هيبته د تعظيم په ژړېدو سو
سر يې پورته کړی، ورځ نه کړ له ځايه
نه له عرشه آواز راغی نه له خدايه
پوره شپږ ورځې يې وکړل فريادونه
له آسمانه يې رانه غلل جوابونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

په ژړا کې به يې چيغې کړې په زوره
لکه شمع ننېدی له خپله اوره
ويل خدايه څه ګناه څه تعدا ده
رانه سوې په دنيا کې څه خطا ده
ولې بېغ له عرشه نه راځي زما لورته
د رب نور مې نه رسېږي د زړه کورته
په او مه ورځ خالق ويل موسی ته
نازولي د لار ورکو رهنما ته
چې ما ته د بندګانو پيغمبر کړې
ما کتاب در کړ د خلګو مې رهبر کړې
چې روښانه کې د خلګو تياره لاري
ورته وښيې د خدای او شيطان چاری
کړې يې پاکه د شيطان له مکره وينه
ورته وښيې له خدايه سره مينه
چې پر ما باندي مين و تا آزار کړ
زما له لاري زما له عشقه دي بېزار کړ
هغه خوله چې زما په ذکر په ثنا وه
هغه خوله چې زما په مينه به ګويا وه

(c) ketabton.com: The Digital Library

تـا د قهـر پـه ځپيـړه کـړه خاموشـه
ترانـه يـې کـړه د مينـې فراموشـه
اوس به څوک زما د ښکلا سندري وايي؟
اوس به څوک زما د قدرت پلوشه ستايي؟
اوس به څوک د مينې مستوي په شپلو کي؟
ترانـې بـه مـي څـوک وايـي پـه درو کـي؟
څوک به زما مينه خپره کړي په دښتو کي؟
څوک به اوري زما نغمې په جګو غرو کي؟
ورسـه بيرتـه هغـه زمـا مـين پخـلا کـه
زمـا پـه مينـه د شـپانه ژبـه ګويـا کـه
چـي مـي سـتايي ننـداري د قـدرتونو
چـي مـي وايـي ترانـې د عظمتونـو
چي يې مسته وي شپېلۍ زما له يادونو
چي مي پورتـه کـړي نغمې د کمـالونو
زه پـه رنـګ رنـګ بنـدګانو يـم منلـی
زه پـه هـر مـذهب جـلا يـم پېژنـدلی
کرشـمې مـې د قـدرت خلګـو ليـدلي
بـې حـسابه لاري ماتـه دي راغلـي

(c) ketabton.com: The Digital Library

زه د هــري ســمي لارى مــد دګار يــم
زه خــالق، د هــر بنــده ســره پــر لار يــم
چــا تــه ګــل چاتــه اغــزي چاتــه بيــديا يــم
چــا تــه شــمع د فــانوس چاتــه بــورا يــم
د هــر چــا پــه زړه کــي خپلــي نغمــې وايــم
زه د هــر ســور او مقــام لــره پيــدا يــم
څوک مي ويني په خلوت کي د شيخانو
څوک مي ستايي په محفل کي د رندانو
زه په هر ځاى کي حاضر د ټولو خداى يم
زه مالــک يمــه د زړونــو رهنمــاى يــم

ويرجينيا – ۲۰۰۴/۳/۳

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ملانصرالدين غوا

ډير پخوا په يوه کلي کې ملا و
هر عمل يې له عالم څخه جلا و
نه هيڅ وخت و په جومات کې هستېدلی
نه په ژوند يې امامت و چا ليدلی
خو په علم کې تر هر ملا بهتر و
په خبرو کې تر ټولو زورور و
نصرالدين په کلي کور کې پېژندلی
پر کمبله د ښادۍ او غم ښاغلی
دی په زړه کې ډېر ساده په خوله هوښيار و
هره ورځ به غولېدلی پر بازار و
نارينه ښځو به پټ باندي خندله
د ملا يوه کيسه يې کړله
چې ملا اومې هګۍ وې رانيولي
په خپل کور کې ايشولي رنګولي
تر اومو يې په ارزانه وې پلورلي

(c) ketabton.com: The Digital Library

او مېرمنـــي پـــرې ښـــراوي اورولـــي
د مــلا وې پــه مالــت کــي کيــسې ډيــري
هــم خــوږې هــم د خنــدا لــه حــده تېــري
چــا ويــل د مــلا ورک د ژونــد درک وي
همېشه به پر خره سپور وي خريې ورک وي
يــوه ورځ يــې را نيــولې يــوه غــوا وه
پــه رنــګ تــوره وه اوږده لکــه بــلا وه
پــه بــازار کــي يــو دلال و غولــولی
د دې غــوا يــې هــر کمــال ورتــه ستايلی
مــلا هــم پــه جګــه بيــه پېرودلــې
پــه خوښــي يــې وه تــر کــوره راوسـتلې
ويــل ښــځې د شــيدو بــه مــو ويــالې وي
هــر سـهار او هــم ماښـام بــه مــو ميلــې وي
هــره ورځ بــه مــو ميلــه وي پــر کوچيــو
حاجــت نــه لــرو بــازار تــه د غوړيــو
خــو نــه غــوا ورتــه يــوه لپــه شــيدې کــړې
نــه مـلا تــه يــې نــصيب کلکي مــستې کــړې
کــه هــر څــو بــه يــې سـلاوي مـشورې کــړې

(c) ketabton.com: The Digital Library

رنګ په رنګ يې ورته جوړې ارداوې کړې
ملا هري خواته واچولې منډې
د وښو به يې راوړلې ورته پلنډې
غوا بلا وه په هيڅ رنګ نه مړېدله
کرۍ ورځ يې وې رمباړې غړومبېدله
نه شيدې وې نه مستې وې نه کوچې وه
کور چټل و بوی نيولی و خوارې وه
د ملا مېرمن به تل ورځ لګيا وه
هر څه پاته په خدمت کې به د غوا وه
غوا په کور کې د ملا د پاره غم سو
د مېرمنې له نارو يې زړه قلم سو
څو د غوا له رانيولو سو پښېمانه
په سهار وختي يې ګنج ته کړه روانه
غوا خوړلي هم وا ښه هم ارداوې وې
چاغه شلنډه وه په ګنج کې يې نارې وې
سمدستي دلال ملا ته سو وروړاندې
په ځير ځير يې غوا کتله لاندې باندې
چې له ليرې خريدار پر را ښکاره سو

(c) ketabton.com: The Digital Library

د دې چاغې ښایستې غوا په ننداره سو
ویل وایه څومره غواړې درهمونه
چې په مخ کې نن لرمه ډېر کارونه
دلال سترې سو د غوا په صفتونو
ورته لاندې سو تر سلو سوګندونو
چې د غوا پلار او نیکه د ترکستان دي
که یې مور که یې انا د هندوستان دي
در ښکارېږي یې نسلي سترګی له ورایه
په خوارۍ مو را وستلې تر دې ځایه
ګوزاره یې په هوا او په اوبو ده
د خوراک نه دښو نه اراداوو ده
سروکال به درکوي شيدې پريماني
بې خواريو بې مصرفه او ارزاني
په سهار او ماښام دوه منه شېدې کړي
درته ډکې له کوچيو به کاسې کړي
ملا واورېدې خبري په خندا سو
و دلال ته په پسته ژبه ګويا سو
که زما غوا لري دا دومره صفتونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

زه ساده یم چې پر اخلم غیرانونه
خپله غوا مې ولې وباسم بېبانته
شیدې ولې ورم د بل سړي دېګدان ته
غوا ایې بیرته را رهي کړه له بازاره
تر خپله کوره یې دوه ګامه کړله لاره
چې په کور کې بیا ملا سو بیا یې غوا سوه
له کهاله په هغه ورځ پورته غوغا سوه

ویرجینیا – ۲۰۰۴/۱۰/۱۹

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښکاري پاچا

پخوانیـــو زمـــانو کـــي یـــو پاچـــا و
د لـــښکر پـــه زور غـــښتلی پـــر هـــر چـــا و
چلېدلـــه یـــې حکمونـــه پـــر ملکونـــو
ورتـــه پاتـــه پـــاچهی وه لـــه نیکونـــو
هـــم پـــه زور هـــم یـــې پـــه زرو کـــي لاس بـــر و
خـــدای ورکـــړي اقلیمونـــه بختـــور و
ډېـــر شـــوقي و د مېلـــو او د ښـــکارونو
د شـــــرابو د مـــــستیو د ســـــازونو
همېـــشه بـــه و پـــه ښـــکار پـــسي وتلـــی
تـــش لاســـونه یـــوه ورځ نـــه و راغلـــی
لـه لیندۍ چی بـه یې خوشي کړلـه غـشي
سـوري کـول یـې د هوسـیو زړونـه تـشي
تـرې خطـا نـه سـو یـو غـشی پـه کلونـو
پـر ملکونـو یـې کیـسې وې د ښـکارونو
یـوه ورځ ورنـه خطـا یـوه هوسـۍ سـوه
پـه ځغـستا رهـي پر لـوري د غونـډۍ سـوه

(c) ketabton.com: The Digital Library

پاچا پونده کړ نیلی هوسۍ د وړاندي
پی کوله یې مزلونه لاندي باندي
له لښکره څخه لیري شهریار سو
په هوسۍ پسی روان پر ورکه لار سو
هوسۍ واوښته تر غرونو تر دښتونو
پاچا ستړی سو بېحده له مزلونو
د آسمان تر نیماېې و لمر راغلی
له ګرمۍ د مځکې مخ و سوځېدلی
ستړی سوی و چابک نیلی ښاغلی
تږی سوی شهریار و نازولی
هري خواته یې څرګند سول سرابونه
د مرګي یې پکښې واورېدل ږغونه
له ګرمۍ څخه یې ټول بدن بې واک سو
د مرګ غېږي ته تنها پاته ټولواک سو
خوله یې وچه سوله ستونی یې وچ کلک سو
بې اسري پاچا تنها پاته هک پک سو
چي ناڅاپه یې تر سترګو یو ځنګل سو
د پاچا په زړه کې اور د میني بل سو

(c) ketabton.com: The Digital Library

په ځنګـه کـې ورښـکاره يـوه بيـزو سـوه
د پاچـا خـوا تــه د لاس پــه اشـارو سـوه
بيـزو وړانـدې پاچا وروسته ورپسې سو
پــه قــدم قــدم اوبــو تــه ورنــژدې ســو
ورپـه ګوتـه پـه ځنګلـه کـې يـې چينـه کـړه
پـه سـړو اوبـو وريخـه يـې سـينه کـړه
هـم پاچا هـم يـې ښايـسته نيلـی اوبـه سو
سمدستي خدای تـه د شکر پـر سجده سو
له سجدې وروسته ليندۍ يې کړه راپورتـه
د مـرګ غـشي يـې کـړو ارد بيـزو لـورتـه
پوري وورې يـې لړمون د بيـزو سوری کـړ
ورخبـر يـې پـه يـوه غـشي زړګـی کـړ
ښاخ پـر ښاخ باندې تـر مځکی را لوېدلـه
يــو پــه يــو يــې اندامونــه ماتېدلــه
پــه رګــو کــې يــې لا وينــې خوځېـدلې
د پاچــا پــر لــوريــې سترګی واړولــې
ويــل روح مــی دا دی الــوزي لــه تنــه
جــواب راکــه دا يــوه لــرم پوښــتنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

اوریدلی مي له پلاره یو وصیت دی
نه پوهېږم چې دروا غ که حقیقت دی
پر ښایسته نیلي چي سپور زغره په تن یې
راته ښکاري چې پاچا د دې وطن یې
ښکاري وویل پاچا د دې جهان یم
مګر ته څرنګه را پوه سوې زه حیران یم
بیزو خلاصه کړله خوله وېل سلطانه
زر کلني تجربې نه دي ارزانه
تجربه ده موږ ته پاته له پلرونو
له کلونو له پېړیو له قرنونو
نامردي ده همېش کار د پاچاهانو
پاچهان وهي سرونه د دوستانو
لار چي هر څوک ورته وښیې په دار دی
چي هر څوک ورسره ښه وکي سنګسار دی
چي څوک لاس د دوستۍ ورکي غوڅوي یې
چي ژوندی پر لاري وېني ښکاروي یې
په دنیا کي چې یې نوم د شهریار دی
یا قاتل د خپلو ورونو یا د پلار دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

په نصیب چې یې درکړې پاچهي ده
ستا په خټه کې اخښلې نامردي ده
که دي زما احسان پر سترګو وای منلی
د پاچا له نسله نه وې زیږېدلی

کابل انټرکانټیننټال

۲۰۰۲/٦/۱۸

(c) ketabton.com: The Digital Library

بشپړه نشه

یو سړی د ښار د منځ په ناحیه کې
اوسېدی د غریبانو په کوڅه کې
شا وخوا ورته پراته چې ګاونډیان وه
کسبګر وه یا مسګر یا نجاران وه
کړی ورځ وه په خوارۍ پسې وتلي
د تن وینې یې کارونو وې زبېښلي
د سړي که څه خپلوان وه که دوستان وه
په خواریو وه لګیا په غم د ځان وه
دی له هر څه و بېغمه زړه یې ښاد و
نه په غم کې و د کار نه د اولاد و
تر هغو به و په ځای کې غځېدلی
چې به لمر د آسمان منځ ته و راغلی
د خپلوانو په خیرات یې ګوزاره وه
ورځ په خوب کې شپه یې ورکه په نشه وه
یوه ورځ یې څه شراب وه رانیولي

(c) ketabton.com: The Digital Library

سر پر سر یې څو ترخې پیالې چښلې
په نشه کې یې خیرنو پښو ته پام سو
نابېره یې په زړه کې تېر حمام سو
په عمر کې یوه ورځ په غم د ځان سو
ژر یې کوښې ځانته سمې کړې روان سو
په حمام کې چې جامې یې کړلې لیرې
پاکولې یې د پښو او لاسو خیرې
ور په یاد یې د شرابو دوکاندار سو
سره لمبه سو له غضبه سور انګار سو
چې اخیستې یې له ده څخه پیسې وې
خرڅې کړې یې پر ده یو څو پیالې وې
چې پخوا به ده څو مستې پیالې نوش کړې
ترخې ورځې به یې ټولې فراموش کړې
دا نن څرنګه شراب څنګه نشه ده
چې هم ورځ ورته معلومه ده هم شپه ده
وار په وار ورباندې قهر غضب زور سو
په حمام کې یې هر شی تر سترګو تور سو
لاس یې ونیوی د ځان له پرې مینځلو

(c) ketabton.com: The Digital Library

ور روان سو دوکاندار ته په ښکنځلو
نه يې پام سو و مخلوق ته نه خپل ځان ته
کله مځکې ته په قار کله آسمان ته
لوڅ لغړ سيده روان سو وبازار ته
په بازار کې د شرابو دوکاندار ته
ويل ولې غولوې خلګ مکاره
په شرابو کې اوبه پلورې غداره
شپږ اوه پيالې مې سر پر سر چښلې
لا يې زما رګونه نه دي ښورولي
حبطه له لاسه تللې مې پيسې سوې
نه په ښه مې د مستۍ نه د نشې سوې
دوکاندار يې له ليدلو وار خطا سو
شرابي ته يې کتله په خندا سو
ويل څنګه را روان يې په ښکنځلو
بې پروا له خپلې خولې له بد ويلو
اعتراض دي څه دی زما پر شرابونو
چې يې مست يې له چښلو د جامونو
لڅ لپړ يې يې بازار ته را ايستلی

(c) ketabton.com: The Digital Library

د دوکان مخ ته مې لځ يې در ېدلی
غرغړې دي جوړې کړې دي بازار کې
لوی او کم دي خندولي دي په ښار کې
څه در وکړې چې دي زړه په نشه سوړ سي؟
د شرابو په چښلو دي نس موړ سي؟

ويرجينيا

۲۰۰۴/٦/۱۲

(c) ketabton.com: The Digital Library

د پيريانانو حمام

يو سړى له ليري ځايه وراغلى
درې څلور ورځې مزل يې و وهلى
خوږېدى يې هر اندام سترى په ځان و
هر هډوكى يې جلا جلا ستومان و
له چرتونو باندې خوب د شپې حرام سو
نيمه شپه روان پر لوري د حمام سو
په حمام كې د تودو اوبو ميلمه سو
هغه دم يې سترى ځان خوله خوله سو
پر بدن تودې اوبه يې تويولې
له وجوده يې زړې خيرې پرېوللې
ورو په ورو يې ستړيا كوچ وكړ هوسا سو
په چرتونو د كارونو د سبا سو
چې ناڅاپه څوك حمام ته سو دننه
داسې څوك ليدلى نه و ده تر ننه
پښې د اوښ وې نور وجود يې د انسان و
دى له وهمه لړزېدى ورته حيران و

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوه درې نور سول ور د ننه لنګ وهلي
ښې د ټولو په یوه شان وې ناولي
د یوه د آدم زاد نه وې خپړي
ښې د ټولو وې ګردې د اوښ څپړي
چې تر سترګو یې شپږم اوم سړی سو
هر وېښته یې داسي زیږ لکه اغزی سو
په رګونو یې ورګډه زلزله سوه
له هیبته یې پر دوو سترګو تیاره سوه
آزانګې یې په غوږو کې ګرځېدلې
دواړې ښې یې تر نوکانو لړزېدلې
را ولاړ سو چې نور ووزي له حمامه
چې یې ښه له وهمه وښویده ناپامه
په خندا سول چې حمام ته وه راغلي
خندا نه وه ځنا وروه غړومبېدلي
دې خندا یې لا هنوز کړه وېره زیاته
دی روان سو نور یې ونه کتل شاته
سړي سمدستي په ځان خپلي جامې کړې
حمامي ته یې ورووړاندي څو پیسې کړې

(c) ketabton.com: The Digital Library

خرپېدلـه يـې پـه زامـه کـي غابـونه
رېږدېـدل يـې پـښې لاسـونه اندامونـه
دواړي سـترګي يـې وې هېـښې را ختلـي
حمـامي تـه يـې پيسـې لاس کـي نيـولي
وې راغلــي دي حمــام تــه انـسانان دي
نـيم وجـود يـې د سـړيو نـيم اوښـان دي
د څپـړو پـه رقـم يـې ګـردې پـښې دي
تـرورنـو پـوري وړې وربانـدي شـنې دي
حمـامي لـه جامو خپلـه پـښه ښـکاره کـړه
د سـړي پـر زړه يـې لا تبـه سـپره کـړه
د ده هـم خپـړي اوښ غونـدي ګـردې وې
د سـړيو لـه تـولې څخـه پـردې وې
ويــل داسـي پـښې خـو نـه وې د وګـړو
داسـي پـښې راځـي پـه جم ګـي د څپـړو
سـړي سمدسـتي کـوځې تـه کړلـه منـډه
لـه هيبتـه يـې نيـژدې وه مېـرمن کونـډه
پـه کوڅـه کـي يـې پـه سترګه يو سړی سو
لـږ کـراريـې د سـينې د کـور دربـی سـو

(c) ketabton.com: The Digital Library

ویـل مـه ځـه پـه حمـام کـي پیریانـان دي
نـیم سـړي نیمـی اوښـان دي شـیطانان دي
دوې ګـردی ګـردی، وړینـی یـې ځپـړي
لـــه هیبتـــه زهـــره چـــوي د وګـــړي
هغـه خپلـه پـښه لـه مځکـی کړلـه پورتـه
پـه هـوا یـې کـړه نیـژدې د سـړي لورتـه
ویـل داسې ګردی، پـښې خو بـه یې نـه وي
دا کـــسان د پیریانـــانو د کالـــه وي
کـه یـې داسـې پـښې حمام تـه وې راوړي
ګـوره څـوک دي آدم زاد نـه دي زوي مـړي
سـړی پـوه سـو چـی نوبـت و د پیریـانو
هغـــه شـــپه وه پـــر حمـــام د شـــیطانانو
نیمـه شـپه چـی وه حمـام تـه رسـیدلي
لـــه وطـــن د پیریانـــانو وه راغلـــي
پـــښې د ټولـــو وې وړینـــی د اوښـــانو
بېګانـــه وه پـــر هیـــواد د انـــسانانو
د پیـري د لاسـه څـوک ولاړ سـي پیـري تـه؟
د لېـوه شـکایت څـوک وکـړي زمـري تـه ؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغه ورځ د خلکو مينه خرابيږي
چې يې عرض د چا تر غوږه نه رسيږي
يا د ټولو پښې په رنګ وي د اوښانو
يا يې زامې يا منګول وي د لېوانو
له نوکره تر باداره په يو رنګ وي
په يوه خوله له اولس سره په جنګ وي
کور په کور يې هم جنګونه هم دعوه وي
خو فقير ته يې هم‌ېش سلا يوه وي

ويرجينيا – ۲۰۰۴/۴/۲٦

(c) ketabton.com: The Digital Library

د بېګار مالونه

پخوانيو زمانو کې يو پاچا و
پر رعيت باندې ظالم لکه بلا و
حکايت يې په بوستان کې دی راغلی
د سعدي له خولې تر موږ دی رسېدلی
وايي ټول وطن وګړو ته سور اور و
چې جاري پر هره لوېشت قانون د زور و
له حاکم سره وې ډلې د لوټمارو
په ګزمه تللې پلټنې د خونکارو
نر او ښځې لوی او کم وه په بغارو
آسمانونه کاڼه کړي وه چغارو
ټول اولس يې ګومارلی په بېګارو
که يابو، که آس، که خر و د سرکارو
که له لوړې به چا کړله فريادونه
لا هنوز به کړل پاچا شکايتونه
زه به څه رنګه پر لار کړم دا وګړي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ولي کيک او کولچې نه خوري دا زوي

مـــــــــــــــــــــــــــــــــــړي

يوه ورځ پاچا له پوځه را جلا سو

برابر پر يوه کلي يک تنها سو

چي له ليري يې په سترګه يو دهقان سو

په کرار کراري يې خواته ور روان سو

کرونده کي له دهقان سره يو خرو

په ځان غټ و ښو بارو ته برابرو

خو دهقان يې و لرګي پښې ته نيولی

په واهه يې لکه مړ وي سا ختلی

د پاچا هم زړه پر وسو هم حيران سو

ور نيږدې سو له دهقان سره ګويان سو

دو مره ظلم پر حيوان باندي چا کړی

دا خو ځان لري خوږيږي نه دی مړی

دهقان وويله لار دي وهه وروره

ته خبر يې د کوټوال له ظلم و زوره

چي په کلي کي بوده ويني د ده دی

بېګارونه په کوي د ده په ښه دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

شپه په کور کې را سره وي مړوو يې
سهار امر د سرکار وي ورکوو يې
په لرګي يې ځکه پښه باندې وهمه
چې په لوی لاس مې دا خپل خر ګوډومه
خر چې ګوډ سي د پاچا نه په کار يږي
تر بيګاره تر کوټوا له نه رسيږي
ګوډوم يې چې هوسا سي له کارونو
او فارغ سو د سرکار د بيګارونو
تا د خضر نکل نه دی اورېدلی
چې د خدای په خپل کتاب کې دی ليکلی
خضر ناست و د موسی سره کښتۍ کې
د څو نورو مسافرو په ټولۍ کې
چې د سيند غاړي ته ورسېدل دواړه
خضر سوری کړله کښتۍ چې سوه ويجاړه
چې موسی ورڅخه وکړله پوښتنه
څه بدي دي وه ليدلې له څښتنه
په ناحقه چې دي روغه کښتۍ سوری کړه
لار دي بنده د څښتن د غريبۍ کړه

(c) ketabton.com: The Digital Library

خضر وویل په دې کې مې حکمت و
هسې نه چې دا مې تل د ژوند عادت و
د دې سیند په جزیرو کې داړه مار دی
پر کښتیو باندې تل د ده ناتار دی
کښتۍ روغه تر ده نه سي تېرېدلای
سر او مال ور څخه څوک نه سي ژغورلای
په لوی لاس مې ځکه ماته دا کښتۍ کړه
بېکاره مې د سفر او له خوارۍ کړه
چې موجونو ته د سیند نه وي وتلې
د ظالم په لاس چې نه وي ورغلې
مال بهتر دی چې دي مخ کې تباه کېږي
تر هغه چې د دښمن لاس ته ورلوېږي
بېخبره دهقان وخندل سلطان ته
چې یې دوې سترګې نیولې وې دهقان ته
چې د خره پښه ماتوم بې خبر نه یم
څه بې عقل او جاهل بې هنر نه یم
پرېږده خر دې په پښه ګوډ وي خو به زما
وي

(c) ketabton.com: The Digital Library

په امان به له ظلمونو د پاچا وي
پاچا ولاړی په لښکر پسي روان سو
تر ماښامه دلته هلته سرګردان سو
لاس او پښې يې د ستړيا تبي نيولي
کنډوالي کي يې شپه راغله د ښاغلي
په سبا سهار پيدا کړ لښکريانو
وفادارو افسرانو اردليانو
هر يوه د خدای ادا کړله شکرونه
پر ميدان باندي هوار سول نعمتونه
رنګ په رنګ د ښکار له غوښو سالنونه
کبابونه له شرابو ډک خمونه
چي پاچا يو څه په خود کي د نشې سو
او په ياد د تيري ورځي تېري شپې سو
ورپه زړه يې سو دهقان ترخې خبري
پر سينه يې لګېدې لکه نشتري
هغه دم يې حکم وکړ د نيولو
لاس تړلي د دهقان د راوستلو
چی دهقان حاضر په مخ کی د سلطان سو

(c) ketabton.com: The Digital Library

لکه پاڼې د خزان داسې لړزان سو
له ژوندونه يې لاسونه وه پرېولي
وچې سترګي يې جلاد ته وې نيولي
په دې پوه سو چې له مرګه نه خلاصيږي
چې د ګوروي هغه شپه نه پر کور کيږي
له ناکامه يې خوله پرانسته ګويان سو
د مرګي لور ته رستم غوندي روان سو
ويل ستا پر شاوخوا چې جنرالان دي
په دربار کي نازولي اميران دي
له ستمه يې د مځکي مخ سور اور دی
هر وګړي ته دوږخ کلی او کور دی
يو زه نه يم چې فرياد مي ځي آسمان ته
د وطن لاس به رسيږي ستا ګرېوان ته
که دي زړه دی چې مي واستوې زندان ته
د جلاد په لاس که ځمه ګورستان ته
بند پر بند مي پرې کوې هم مي رضا ده
تر وېښته مي نرۍ غاړه توره ستا ده
زما خبري که دي بدي وي راغلي

(c) ketabton.com: The Digital Library

کــه دي ســختي پــر زړګــي وي لګيــدلي
ســتا چــاره لــه اســتبداده ګرځيــدل دي
ستا چاره د خپـل ګرېوان قاضـي کـول دي
نــه چــي مــا بېچــاره پــرې باســې چــړې تــه
يــا مــي پورتــه کــي د دار وغرغــړې تــه
چــي دي ظلــم پــر مخلــوق دي چلــولی
نــو بــه ولــي يــې پــه خلګــو کــي منلــی
نــه پــوهېږم ســتا آرام څنګــه پــه ځــان وي
چــي لــه لاســه نــا آرام دي مظلومــان وي
پــه دې کلــه ســي پــاچــا زړو تــه منلــی
دربــاريــانو چــي دربــار کــی وي ســتايلی
څه فايده چي دي په مخ کي کړې دعاوي
د مظلــوم وي درپــسې تــر شــا ښــراوي
پــر ظــالم پاچــا اثــر د وينــا وســو
عقـل فکـر سـر تـه ولاړی زړه يـې ښـه سـو
هغـه کلـي کـي چـی سـر يـې سـو ګرېوان تـه
هغــه کلــي يــې ور وبا خــښه دهقــان تــه
نــه زده کېــږی دو مــره څــه لــه عالمــانو

(c) ketabton.com: The Digital Library

لکه واوري چې څوک عیب د ناپوهانو
له دوستانو دي عیبونه ټول پټیږي
که ته بد کوې پر دوي به ښه لګیږي
ټول عیبونه دي دښمن ته څرګندیږي
چې هغه ته آیینه غوندې ښکاریږي
دوستان نه دي چې دي تل کړي صفتونه
دوستان هغه دي چې وایي دي عیبونه

ویرجینیا

۲۰۰۴/۱۰/۲۲

(c) ketabton.com: The Digital Library

د استاد رمزونه

لوی سکندر هغه پاچا د پاچهانو
چې نسکوریې کړل جامونه د شاهانو
چې یې رنګې کړې ماڼۍ د زورورو
ککرۍ یې رغړولې د لښکرو
لاندې کړې یې کوچنې لوې هیوادونه
په سجدو ورته راغلې وه تاجونه
خروارونه یې په لاس کې وه د زرو
بې حسابه خزانې د جواهرو
له خپل ملکه څخه لیرې په مزلونو
را تیر سوی و تر غرونو دریابونو
چې هر څو یې وه اېل کړی وطنونه
چې هر څو یې تر لاس لاندې وه ملکونه
په هغه پیمانه زیات وه فریادونه
زیاتیدل به هره ورځ پکښې عرضونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

نه په خاوره کې یې نوم د عدالت و
نه خوشاله په یوه ښار کې رعیت و
غلبلې وې په هر ښار کې د خوارانو
فریادونه وه ناري د مظلومانو
په هر ځای کې شکایت له حاکمانو
هر حاکم وو له ټولي د قاتلانو
صوبه داریې تر قاضي په زړه ظالم و
له قاضي سره یې پټ راز د حاکم و
له عسکره تر سالاره ټول له غله وه
په بدي په ناروا کې سره مله وه
مقرر چې به یې څوک علاقه دار کړ
په سبا به یې د کلي ژوند په دار کړ
کوچېدل خلک له ښار څخه تر ښاره
په هر ځای کې فریاد پورته له سرکاره
چې به سوال کاوه سکندر له وزیرانو
له قاضیانو او له سترو جنرالانو
پر سجده به سول چې سیوري د یزدانه
زموږ د سر امان دي وي لویه سلطانه

(c) ketabton.com: The Digital Library

د وطن هره ګوښه کې خیریت دی
په دعا دي هر وګړی هر مالت دی
یو نعمت یې نازل سوی یې له خدایه
ستا د سر سیوری دي خدای نه کي بېځایه
ستا د توري او د عقل برکت دی
چي غریب دی که بډای دی په راحت دی
هر وګړي ته څرګند دا حقیقت دی
چي په ټوله قلمرو کي عدالت دی
د زمري څنګ ته ښایستې هوسۍ او سېږي
نه له دارو نه منګلو یې بېریږي
پریوه ګودر او به چښي قومونه
که لېوان دي که اوزګړي که پسونه
اوریدلی که له چا مو شکایت دی
یا شکمن چیرته څوک زموږ پر حکومت دی
نو غلیم د تخت او تاج او د وطن دی
دروغجن دی، دروغجن د خدای دښمن دی
په وطن کي ډلي ګرځي د ناکارو
د بدذاتو، د لوټمارو، د اشرارو

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغوی نه غواړي چې سوله کراري وي
د سلطان د عدالت حکم جاري وي
سکندر پټ استازی واستاوه هېواد ته
ارسطو، هغه د هر علم استاد ته
خپل استازي ته یې خپل مشکل عیان کړ
ارسطو ته یې د ده په خوله بیان کړ
چې مشکل دی راته پېښ په زړه نولیږم
راته هیڅوک ریشتیا نه وایي پوهېږم
هره ورځ راته راځي نوي عرضونه
په هر کلي کې د خلکو فریادونه
که قاضیان که جنرالان که حاکمان دي
داړه مار دي، دروغجن دي، ظالمان دي
نن سبا د بد مرغیو راته لار ده
یوه ټینګه او پخه چاره په کار ده
ارسطو هغه سرتاج د هوښیارانو
ها سلطان په قلمرو کې د پوهانو
پټه خوله په اندېښنو کې سو پرېشان سو
له استازي سره خپل باغ ته روان سو

(c) ketabton.com: The Digital Library

زړې درختې يې له بېخه بېخه کښلې
او پر ځای يې تنکۍ ونې کښېنولې
ويل يو سه زما سلام سلطان سکندر ته
د جهان د پاچهانو زورور ته
چې له ما څخه يې ليري په مزلونو
تر دښتونو، هسکو څوکو دريابونو
او س مې تا ته پيغام نه سي رسېدلای
زما سلا دي په هيڅ درد نه سي خوړلای
هم بوډا يم تا ته نه سم څه ښودلای
سکندر ولاړی په خلوت کې سو د ننه
له استازي يې هورې وکړه پوښتنه
ورته تېره يې کيسه کړه د نيالګيو
د زړو ونو د کښلو له پټيو
سکندر پوه سو د استاد له مصلحته
په سبا سهار بهر سو له خلوته
برطرف يې جنرالان او حاکمان کړل
هم ګوښه يې له کارو زاړه قاضيان کړل
ډلې ډلې يې کورونو ته روان کړل

(c) ketabton.com: The Digital Library

لاس ترلي يې څوک شومه د زندان کړل
مقرر پر مقامونو يې ځوانان کړل
د لښکر يې نوي نوي افسران کړل
ارسطو ورته لېږلي وه رمزونه
ده له رمزه وه اخستي دا پندونه
زوړ ګمراه لاري ته نه سي سمېدلای
لو مينا خبری نه سي زده کولای
کوډ لرګی په بار کی نه سي ځايېدلای
نه کوډ بار سي تر منزله رسېدلای
په وطن کي کراري سوه عدالت سو
له زړو داړه مارانو په راحت سو
د خاين قاضي يې ورانه کړله خونه
اهل کار ته چي يې وسپارل کارونه

ويرجينيا

۲۰۰۴/۱۰/۹

(c) ketabton.com: The Digital Library

د نمرود لښکري

کتابونو کې راغلى دا بيان دی
د نمرود د پاچهۍ پکښې داستان دی

په ميراث ورپاته سوي وه ملکونه
له مشرقه تر مغربه هيوادونه
په اوږو کې به تل سپور وو د ديوانو
پر ولاړي وې پيري د پېريانو
که په سمه که په غرو کې پاچهان وه
په دربار کې د نمرود به غلامان وه
جواهر د سمندر وه که د غرونو
خزانو ته يې ورتلل په خرمنونو

په حرم کې يې زرګوني ښايستې حوري
ځليدې لکه رنګينى مرغلري
په باغونو کې هر وخت مېوې پرېماني

(c) ketabton.com: The Digital Library

د شــرابو وې ويـــالي پکــښي روانـــي

کــه هــر څــه خــالق ورکــړی دا قــدرت و
دی منکــر د لــوی څــښتن پــر حقيقــت و
ده خپـــل ځـــان بالـــه خـــالق د کاينـــاتو
ځــان يــې خــدای بالــه د ټولــو مخلوقــاتو
ده ســـو ځلي وه پـــه اور کـــي هيوادونـــه
قتـــل کـــړي يـــې لـــه څيلمـــي وه ښـــارونه
روا کـــړي يـــې خپـــل ځـــان تـــه وه مرګونـــه
ورتـــه خلـــګ ښـــکاريدل لکـــه پـــسونه
چـي هـر څـومره پـه دنيـا کـي انـسانان وه
د نمـــرود پـــه نظـــر ټولـــه غلامـــان وه
ده ســجدې غوښــتې لــه خپلــو بنــدګانو
چـــي ســـرونه وي کـــاږه د انـــسانانو

د طـالع جـام يـې پـه هغـه ورځ نـسکور سـو
چـي د کبـر او غـرور پـر نيلـي سـپور سـو
ويـــل وزمـــه پـــه جنـــګ د آســـمانونو

(c) ketabton.com: The Digital Library

مځکه ځای دی د کمزورو قدرتونو

د نمرود نوم به منلی ټول جهان وي
چي په جنګ می راوتلی شین آسمان وي
چي په غشو د آسمان سینه غلبېل کړم
زورور به له کمزورو ښځه بېل کړم
بندګان به مي له زور ښځه خبر سي
پر سجده به راته مځکه، سمه، غر سي
نمرود پورته خپل پوځیان کړله پر غرونو
شیشنېدله مست آسونه پر دښتونو
ږغ سو پورته د سورنا او د ډولونو
یو نمرود و یادېدی چي په نظمونو
د آسمان پر لوري پي غشي اوروله
د نمرود په نوم ناره پورته کېدله

نه دښمن چاته معلوم نه مورچلونه
ځغلېدله په دښتونو کي آسونه
د آسمان له لوري والوتل بادونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورسره وه د غوماشو لوی پوځونه

زهر ماریې وه ملګري د نېښونو
نمرودیان یې قتلوله په زرګونو
په ساعت کې یې ور قتل افسران کړل
د مرګي یې مېلمانه لوی جنرالان کړل
نه په تاخته خلاصېدل نه څوک په زغرو
عزراییل ته حساب نه و د ککرو
له قضا یو وه غوماشه بې وزره
چې په پوځ کې د سیالانو وه ډنګره
له آسمانه را اخیستې وه بادونو
برابره د نمرود سوه پر بریتونو
له برېتونو د سږمې خواته سوه پورته
لاریې وکړه د نمرود د ماغزو لورته

د ماغزو په منځ کې جوړه یې دېره کړه
د نمرود یې د دوږخ په منځ کې شپه کړه
په ماغزو یې لګول تېره نېښونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

هـر يـو نـېښ يـې د مرګـی تېـره تيغونـه

لـه عذابـه يـې سـوه ډکـه د ژونـد خونـه
ورنـه هېـر يـې کـړل عيـشونه قدرتونـه
چـې هـر ځـل بـه يـې نـېښ ورغـی وځاتـه
د نمـرود بـه چيغـې پورتـه سوې آسمان تـه
چيغـې نـه وې انګـولاوي غرغـړې وې
نـه انسان تـه ورپـه يـاد داسـي نـارې وې
انګـولاوي د نمـرود چـې بـه سـوې پورتـه
حيوانـاتو بـه ځغـستل د ځنګلـه لورتـه
لېـونی غونـدي بـه ګرځېـدی پـه خونـو
خپلـې غوښـې يـې څيرلـې پـه غاښـونو
پـه عـلاج پـوري يـې ټـول خلـګ حيـران وه
هوښـياران وه، حکيمـان کـه طبيبـان وه

نمـرود ږغ وکـړ پـر خپلـو نوکرانـو
د دربـار پـر نـازولو غلامـانو
چـې وهـئ پـر ککـرئ مـې پـه لرګيـو

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې فارغ سم د دردونو له خواریو

چې پر سر یې اورېدل کاري وارونه
په نارو به یې کانه کړله غوږونه
له دربار به په تېښته وزیران سول
په غارونو کې د ننه به خپلوان سول
چې بېسده به نمرود سو له وارونو
بیهوښۍ کې به کرار سو له نېښونو
څو شیبې وروسته به بیرته غرغړې سوې
تر آسمانه به یې پورته غلبلې سوې
سل لرګي به یې واهه په ککرۍ کې
چې ناري به یې کراري سوې مرۍ کې
پوره سل ورځې یې وخوړل وارونه
د لرګیو تر باران لاندې نېښونه

ایله وروسته عزراییل پر مهربان سو
له فاني څخه باقي اور ته روان سو
هر بنده چې د غرور پر نیلي سپور سي

(c) ketabton.com: The Digital Library

مخ يې تور سي ورته مخ د درد او اور سي

غرور حق دی د ښتن چې کبريا دی
د بنده غرور دوې ورځې دی فنا دی
ازل هر سړي ته ايښې خپله لومه
نمروديان کړي د غوماشي د نېښ شومه
چې يې ورلې د آسمان پر لور لښکري
آسمان ځرنګه ورماتي کړې وزري

چې يې حکم چلېدی پر عقابانو
د غوماشي مسخره سو د سيالانو

ويرجينيا

۲۰۰/۱۰/۱۰

(c) ketabton.com: The Digital Library

متلونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

چي اوښان په نڅېدو سي په رقصونو
خپل څښتن يې شرمولی په شرمونو [۱]
اوښه هر څه دي بې هوښه راته ښکاري [۲]
لوی به يې مګر فارغ له وزرونو [۳]

له سوالګر څخه چې سوال کوې بې بخته
لکه سپی چي دوړی غواړي له فقيره [۴]
د زمري په دود په ښکار پسي روان سه
لا تر څو به يې ګدا په زړه زهيره

څوک چي اورته نيژدې کېږي سوځل کيږي [۵]
دا متل دی اور په اور نه وژل کيږي [۶]
اورته خپل او پردی يو دی که پوهېږې [۷]

---

[۱] اوښ چي ګډېږي نو خپل څښتن شرموي.
[۲] اوښه هر څه دي بې هوښه.
[۳] اوښ که هر څو لوی دی الوتی نه سي.
[۴] چي سوال کړې له سوالګيره لکه سپی چي مړی غواړي له فقيره.
[۵] چي اورته نيژدې کېږې آخر په سوځل کېږې.
[۶] اور په اور نه مري.
[۷] اورته خپل او پردی يو دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

او همېش به له بخرکي اورلګیږي[۸]

باز چي خپله ځاله پرېږدي په هوا سي
د پاچا منګول يې ځای وي يا جالونه[۹]
باز که هر څونه بوډا سي اويا خوار سي
له چونګښي يې په خوله وي پرهېزونه[۱۰]

نوم له نومه نه بېلېږي په وطن کي[۱۱]
شرمېدلی څوک په وروړ څوک په ابا دی
د غاتري يې د پلار وکړه پوښتنه
ويل خدای راکړی آس غوندي ماما دی[۱۲]

د يوه ناورين به پای د بل به سر وي
غم هيڅکله له غمونو نه شرمېږي[۱۳]

---

[۸] اور له بخرکي لګېږي.
[۹] باز چي خپله ځاله پرېږدي ځای يې د پاچا منګول سي.
[۱۰] باز چي هر څونه خوار سي چونګښي نه خوري.
[۱۱] نوم له نومه نه پرې کېږي.
[۱۲] غاتري ته يې ويل پلار دي څوک دی ويل آس غوندي ماما لرم.
[۱۳] غم له غمه نه شرمېږي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د عالم سره به غم په هیڅ کی شماري[۱۴]
خو په ویر کي هر څوک خپل مړی ژړېږي[۱۵]

څه په کار دي له واده وروسته نکریزي[۱۶]
که خواره دي خو ژوندو ته په کارېږي
هسي نه چي دي پر مړي طبیب ګرځي
په درملو د ژوندیو رنځ رغېږي

چی نېستي یې په هستي کي په یاد نه وي
تل پر مخ باندي څپېړي د سبا خوري
د نېستۍ د ژوندون هر ساعت مرګی دی[۱۷]
د نېستۍ غمونه هر سړی تنها خوري

---

(۱۴) له عالمه سره غم نه غم.
(۱۵) په ویر کي هر سړی خپل مړی ژاړي.
(۱۶) نکریزی چي تر واده تېري سي په دېوال یې وتپه.
یا تر اختر وروسته نکریزي په دیوال وتپه.
(۱۷) د نېستۍ هر ساعت مرګ دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوست ته دومره طمع وکړه چې يې توان وي[۱۸]
پر اوږو باندي يې مه ايږده بارونه
د دوستۍ مزل د سلو کالو لار ده[۱۹]
په سختۍ کي وي په کار د دوست لاسونه[۲۰]

که د وني عمر سل کاله په شمار وي
د مرغۍ به يوه شپه باندي تېرېږي[۲۱]
يوه شپه به له پلندر سره هم وسي[۲۲]
خو کلونه احتياج نه ګلول کېږي

پر رانده د شپې او ورځې توپير نسته[۲۳]
ورته مه راوړه په شپو کي څراغونه
د کاڼه له ډول وهلو سره څه دي
د رانده مخي ته مه کوه رقصونه[۲۴]

---

[۱۸] دوست ته دونه طمع کوه چي د لاسه يې کېږي.
[۱۹] دوستي د سلو کالو لار ده.
[۲۰] دوست د سختۍ د پاره دی.
[۲۱] که د وني عمر سل کاله وي، د مرغۍ به باندي يوه شپه وي.
[۲۲] يوه شپه د مور له مېړه سره هم تېرېږي.
[۲۳] رانده ته شپه او ورځ يو شان وي.
[۲۴] رانده ته ګډېږه مه، کاڼه ته ډول مه وهه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

هـــر ړانـــده تـــه د خـــولې لاره ده معلومـــه(۲۵)
لـــه ړنـــدو بـــه امـــسا يـــو ځلـــي ورکيــږي(۲۶)
د هوښــــيارو آزموينـــه تـــل پـــر بـــل وي
جـــاهلان بـــه هـــره ورځ پـــه دام کـــي لـــوېږي(۲۷)

نـــه د بـــدو نـــه د ښـــو غـــم ورســـره وي
نـــه اتـــڼ لـــره پيـــدا نـــه د نـــاورين دي
اورپـــر خپلـــه ټکـــۍ اړوي وګـــړي(۲۸)
د ابـــا پـــه غـــم کـــي نـــه دي د خـــورجين دي(۲۹)

مېـــړه نـــسته چـــي ملـــک مـــو ميروګـــی دی(۳۰)
خـــود بـــه بولـــو د ابـــا مېنـــه ميراتـــه
وران دي غوا ړمـــه اتـــه ښـــاد بـــه نـــه ســـې
چـــی نـــارې دي امـــر الـــدين تـــه ســـولې پاتـــه(۳۱)

---

(۲۵) ړانده ته د خولې لار معلومه ده.

(۲۶) ړوند يو ځل امسا ورکوي.

(۲۷) هوښيار يې پر بل آزمېيي، بې عقل پر ځان.

(۲۸) هر يو پر خپله ټکۍ اور اړوي.

(۲۹) ابا مه ګوره خورجين يې ګوره.

(۳۰) د نه مړو ملک سو ميرو.

(۳۱) اتنه وران سې چي نارې دي امرالدين کوي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغــــه هـــم نـــن د خــــانۍ د ملکــــۍ ســــو
چـي مرغـه يـې ده شنه سوې پـه دېګدان کـي[۳۲]
څلــور پــښې کړلــې چونګــښي ورتــه پورتــه
نــالول چــي يــې آســونه پــه ميـدان کــي[۳۳]

د خــداى برخــي دي پخپلــه خــداى وېــشلي
پــه ازل کــي ســپور او پلــى نــه ســمېږي
کــه ســل منــه پــه روپــۍ ســي د اوربــشو
پــه حــساب د خــره يــوه لپــه رســېږي[۳۴]

چــي پــه کــور کــي يــې يــو مــوټى اوړه نــسته
هغــه هــم پــر بــام جــوړ کــړي تنورونــه[۳۵]
پــه وطــن کــي اوس د ســپيو لــه نيــستيه
پــشو ګرځــي پــر بــامونو شــخ برېتونــه[۳۶]

---

[۳۲] په دېګدان کي يې مرغه شنه سوې ده .
[۳۳] آسان يې نالول چونګښو هم پښې پورته کړې.
[۳۴] اوربشي که د روپۍ سل منه سي د خره برخه يوه لپه ده.
[۳۵] په کور کي يې يو مټ اوړه نسته پر بام يې تنور جوړ کړی دی.
[۳۶] د سپيو له نيستۍ پشو پر بام کوي بازۍ.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ترکاڼي پر بيزوګانو حواله کي[۳۷]
د ړندې زمانې وګورئ کارونه
را وستلي يې دی اوښ الغبندۍ ته
څوک دانه وايي چې نه لري لاسونه[۳۸]

د اوښانو له بازيو سره څه دي
جوړنګان له بېخه مه وربانديږ باسه[۳۹]
اوښ که غټ دی د شيدو تمه ترې مه کړه[۴۰]
پوره نه وي هره چار د چا له لاسه

چي سرکار اوښان له خلګو سرکاري کړل
ګيدو وځغستل په تاخته سوه روانه
چي پوښتنه چا کول د سترو ځغاستو
ويل سخته پاچهي ده بې پرسانه[۴۱]

---

(۳۷) ترکاڼي د بزو کار نه دی.
(۳۸) اوښ ته يې ويل الغبندي وکه، ويل يې په کومو لاسو. ګ
(۳۹) اوښ ته يې ويل بازۍ وکه ده جوړنګان له بېخه و ايستل.
(۴۰) اوښ که غټ دی هم د شيدو تمه مه ورڅخه کوه.
(۴۱) اوښان سرکاري کېدل، ګيدړي هم ځغستل ويل يې بې پرسي ده.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د طــالع او بخــت وېــشونه پــه قــسمت دي
سـيالداري يـې نـه پـه زر سـي نـه پـه زور سـي
د بــې بختــو پــر ســر اوري غيبــي كــاڼي
بخت يې تور سي چي د ښمن يې د پلار كور سي[۴۲]

اوږده شـپه بـه بېلـه چرګـه هـم سـبا سـي[۴۳]
چــي چـرګ نـه و آذان چـا كـاوه يـارانو[۴۴]
خپـل بـازو سـاتندوی دی د مـرګ نـاموس دی
تمــه پــرې كــه لــه خپلوانــو لــه يــارانو

چي مېږي ته خدای په قار سي وزر وركړي[۴۵]
د چغـال چـي اجـل راسـي مـخ پـر ښـار ځـي[۴۶]
چــي د غــار و خــولې تــه ورســېږي ســم ســي
همېــشه پــه لويــو لارو كــي كــوږ مــار ځــي[۴۷]

---

(۴۲) بخت يې تور سي چي د ښمن يې د پلار كور سي.
(۴۳) بې چرګه به هم سبا سي.
(۴۴) چي چرګ نه و اذان چا كاوه ؟
(۴۵) مېږي ته چي خدای په قار سي وزر وركړي.
(۴۶) د چغال چي اجل راسي مخ پر ښار ځغلي.
(۴۷) مار پر لاري كوږ كوږ ځي، د غار په خوله كي سم سي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

کـه تمـام جهـان جنـت سـي خـو د بـل دی[۴۸]
هـر سـړي تـه خپـل وطـن لکـه کـشمیر دی[۴۹]
پـر پـردي ولات سـي کـم د مـړو قـدر[۵۰]
هـر سـړی پکـښي اختـه د ځـان پـه ویـر دی

خـدای هـر چاتـه پـه قـسمت برخـي ورکـړي
هیچـا خـر آس کـړی نـه دی پـه زینونـو[۵۱]
کوتـه سـپی د تـازي ځـای نـه سـي نیـولای
نـه تپـوس کـولای ښـکار سـي د بـازنو

چـا چـي ځـای پـه شیش محـل کـي وي نیـولی
پـه ډبـرو د چـا نـه ولـي کورونـه[۵۲]
چـي د چـا شـړی، شـلوي شـال بـه يـې شـلیږي
تـر قیامتـه تینګیـدای نـه سـي شـالونه[۵۳]

---

[۴۸] که دنیا جنت سي خو د بل ده.
[۴۹] هر چا ته خپل وطن کشمیر دی.
[۵۰] پردی ولات د مړو قدر کموي.
[۵۱] خر په زین نه آس کېږي.
[۵۲] څوک چي په شیش محل کي اوسي د چا کور ته ډبري نه غورځوي.
[۵۳] ته زما شړی، ته لاس مه راوړه زه به ستا شال ته لاس نه دروړم.

(c) ketabton.com: The Digital Library

که هم سر او هم حیا غواړې ساتلې
ځان محتاج نه کړې د هر چا د لاسونو
نه د سوال په اوبو ژرنده چلېدای سي [۵۴]
نه د حج سفر لنډېږي په ټوپونو [۵۵]

هر بنده لري عیبونه بې حسابه
نیک بختانو ګوته ځان ته وي نیولې
پر دنیا به داسي ونه پیدا نه سي
چي یو ځلي به باد نه وي ښورولې [۵۶]

سل علته یې په ځان وي باک یې نه سي
د بل یو عیب ورته ښکاري سل عیبونه
خپل عیبونه همېشه د اوږو منځ وي [۵۷]
چا ته نه ورځي د خپلي خولې بویونه [۵۸]

---

[۵۴] د سوال په اوبو ژرنده نه چلېږي.
[۵۵] د مکې سفر په یوه منډه نه لنډېږي.
[۵۶] داسي ونه نسته چي باد نه وي ښورولې.
[۵۷] خپل عیب د اوږو منځ وي.
[۵۸] د خپلې خولې بوی چاته نه ورځي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

یوه ورځ به د کلونو کسات اخلي
باور کله په قولونو د ښمن سي[۵۹]
چي د نوک ځای یې پیدا کړ سوک به ځای کړي[۶۰]
اور ته راسي عاقبت د کور میرمن سي[۶۱]

د دوو ښو په جنګونو کي رسوا سول
په کاله کي پراته وه پټ عیبونه
د موچي خونه پخوا لا هم ورسته وه
لا بوینه سوه چي وسول بارانونه[۶۲]

ښه خو دا چي د جانوم په نېکي یاد سي
یو کفن هم د غریب هم د ماړه دی[۶۳]
چي مرګی سته ښادي نسته په دنیا کي[۶۴]
مرګی اړ نه په واړه نه په زاړه دی[۶۵]

---

[۵۹] د دښمن په قول اعتبار نسته.
[۶۰] یو وار نوک ځایوي بیا سوک.
[۶۱] اور ته راغله د کور میرمن سوه.
[۶۲] د موچي خونه پخوا ورسته وه چي باران وسو بویونه یې پورته سول.
[۶۳] دوه ګزه کفن هم د خان هم د نېستمن.
[۶۴] چي مرګ سته ښادي نسته.
[۶۵] مرګ نه په واړه دی نه په زاړه دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې غیرت لري په خپل ایمان به پایي
بې غیرته د بل مرګ ته هوسېږي
دا متل دی یو به مړ بل به موړ نه سي[٦٦]
څوک د مړو په میراث کله مړېږي

مرګ د ډېرو پرده پوښ وي کله[٦٧]
که د ټولو پر همدغه لاره یون دی
جنت ښه ځای دی د هر چا به زړه کېږي
خو ګټل یې هم د زړونو په چاودون دی[٦٨]

ځان شیرین دی ژوند پر هر چا باندی ګران دی
مرګی تریخ دی او تاوان هم سراسر دی
خو تر دې چې ژوند په لوږه کې تېرېږي
په ډک نس مرګی ترې سل ځله بهتر دی[٦٩]

---

[٦٦] یو به مړ نه سي بل به موړ نه سي.
[٦٧] مرګ د ډیرو پرده ده.
[٦٨] جنت ښه ځای دی خو ورتلل د زړه په چاودون وي.
[٦٩] تر هغه چې ژوند په لوږه تېرېږي ، مرګ په ډک نس بهتر دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

که عمرونه سي زر کاله د وګړو
آخر مرګ دی چاره نسته له دې یونه[۷۰]
مه مي چاته کړې څه پاته چي میراث سم
مه د چا کړې راته پاته جایدادونه[۷۱]

دا دوستي تر مزله نه سي رسېدلای
نن سبا به سره ووهي سرونه
که د غلو ورورې خوړه ده یوه شپه ده
او پر وېش به خامخا کوي جنګونه[۷۲]

دا ملګری په خوله خوږ دی په زړه کوږ دی[۷۳]
یوه ورځ به دې د سر دښمنان ستایي
په خواږه، خواږه ویل درته لګیا وي
نن سبا به دې د کندې پر لور بیایي[۷۴]

---

(۷۰) که دې عمر سي زر کاله، آخر به و مرې زما لاله.
(۷۱) مه مي چاته پاته کړې، مه د چا را پاته کړې.
(۷۲) د غلو ورورې خوږه ده خو پر وېش باندې جګړه ده.
(۷۳) په خوله خوږ په زړه کوږ.
(۷۴) خواږه خواږه به درته وايي و ژور ته به دې بیايي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې په کلي کې د دوو سره جګړه سي
همېشه به د دريم سړي په ښه سي [۷۵]
د چغلو شيطانانو ځالګۍ سي
په يوه ځای کې چې يو موټی کلی دوه سي [۷۶]

په دوستي کې دښمني درته پيدا کړي
خپل دوستان او ځان دي وساته له پوره
د بدۍ تخم که نه پېژنې پور دی [۷۷]
څه ښه وايي پوره ورک دي کړه دوه کوره [۷۸]

نابلده به څه غلا څه به پيدا کړي
څرک له کوره دی چې خونه دي تالا سي [۷۹]
چې په خوا او په خاطر کې نه راګرځي
يوه ورځ به هغه څوک درته بلا سي [۸۰]

---

(۷۵) چې د دوو سره جګړه سي، د دريم به پکښې ښه سي.
(۷۶) چې کلي دوه سي د چغلو ښه سي .
(۷۷) پور د بدۍ تخم دی.
(۷۸) پوره ورک دي کړه دوه کوره.
(۷۹) چې څرک يې له کوره وي خونه يې خوره وي.
(۸۰) چې نه دي وي په خوا هغه تا ته سي بلا .

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ځــوانۍ يــوه نــشه وي همــېش نــه وي[۸۱]
بېکــاري دي ســپين ږيرتــوب لــره خــواري ده[۸۲]
د چـــا برخـــه ده اول د چـــا آخـــره[۸۳]
چـــي د زرو زور لـــري ځـــه يـــې زاري ده[۸۴]

دا دنيـــا ده پـــه نـــصيب د بـــډايانو
پـــر اغزيـــو څرخـــي برخـــي د خوارانـــو[۸۵]
تـــل د خـــوار وزه هـــم ګـــوډه هـــم ړنـــده وي[۸۶]
آذان څـــوک اوري د خـــوارو ملايـــانو[۸۷]

چـي اوبـه پـر ځـای ولاړي وی شـنې کېـږي[۸۸]
يـــوه شـــپه ســـي ميلمنـــه بلـــه ترخـــه ســـي
پـــه هغـــه ګـــړي د خوابـــي شـــپه کـــږه وي

---

[۸۱] د ځوانۍ يوه نشه وي نه چې همېشه وي.
[۸۲] د ځوانۍ بيکاري د سپين ږيرتوب خواري ده.
[۸۳] د چا اول د چا آخر.
[۸۴] چې زر وي زاري نسته.
[۸۵] د خوار برخې پر اغزيو څرخې.
[۸۶] د خوار يوه وزه وه هم ګوډه هم ړنده وه.
[۸۷] د خوار ملا په آذان څوک روژه نه ماتوي.
[۸۸] اوبه چې پر ځای ودرېږي شنې کېږي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

په نصیب چی یې د زوم په کور کی شپه سي[۸۹]

نه د غلو کلی چا ولیدی په سترګو
نه د شګو ثلی چا دی درولی[۹۰]
نه ځایېږی غل په لویو لویو غرو کي[۹۱]
همېشه به وي د غله پر ږیره خلی

تل او ښیار او سه باور ورباندی نسته
همېشه به د لېوه زوی لېوه کېږي[۹۲]
د غله سپي زوی که غل نه وي نو ثوسن وي[۹۳]
یوه ورځ به یې له پزي بلا زیږي

تر کابله به ځان خوار کړې په مزلونو
خپله برخه دي معلومه در رسېږي[۹۴]
په ازل کي یې وېشونه دي ټاکلي

---

[۸۹] د خوابني هلته شپه کېږه سي، چی د زوم کره یې شپه سي.
[۹۰] د غلو می کلی ونه لیدی، د شګو می ثلی.
[۹۱] غل په غره کي نه ځاییږي.
د غله پر ږیره خس وي.
[۹۲] د لېوه زوی عاقبت لېوه سي.
[۹۳] د غله سپي زوی که غل نه وي، ثوسن خو وي.
[۹۴] که ته ولاړ سې تر کابله، برخه به ځی درپسي خپله.
برخی ازلي دي، نه په زور نه په سیالي دي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

نه په زور نه په سیالي د چا بدلېږي

په تندي کې دي لیکلي هغه کېږي
بې نصیبه خواره ګران دي په جهان کې[۹۵]
که دا ټول جهان طبیب سي نه رغېږي
چاري وا ړه په نصیب سي په آسمان کې[۹۶]

نه له خپلي برخي څوک سي تښتېدلای
نه به ستا سي پر دی برخه د وګړو[۹۷]
چي پر کور وي هغه شپه نه پر ګور کېږي
نه په کور کي به سي شپه چېري د مړو[۹۸]

کوم وطن چي سي خالي له سترګورو
په هغه ورځ یې قسمت او نصیب خوار سي
په ړندو کي به یو سترګی پاچهي کړي[۹۹]

---

[۹۵] بې نصیبه خوا ړه ګران دي.
[۹۶] که ټول جهان طبیب سي، چاري وا ړه په نصیب سي.
[۹۷] له خپلي برخې تېښته نسته، له پردی برخي ویش نسته.
[۹۸] شپه چي پر کور وې پر ګور به نه سي، چي پر ګور وي، پر کور به نه سي.
[۹۹] د ړندو په ښار کې یو سترګی پا چا دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

یا د ډیرو رندو یو کوڼ جمادار سي[۱۰۰]

عقل پوهه ده عطا د خدای له لوري[۱۰۱]
چا میندلی د دولت په زور هنر دی
دا د خدای بې لاري کله پر لار کېږي[۱۰۲]
خر که سل ځله مکې ته ولاړ سي خر دی[۱۰۳]

د عالمه سره غم خو به غم نه وي[۱۰۴]
مګر کله دا خبره مني زړونه
څه بنه وایي پردی غم له واوري سوړ دی[۱۰۵]
په ماتم کي هر څوک ژاړي خپل غمونه[۱۰۶]

عقل لعل دی که ګوهر دی په قسمت دی
نه زور دی نه په زر چا رانیولی[۱۰۷]
چي له خپله عقله پلي څوک پیدا وي

---

[۱۰۰] پر ډیرو رندو یو کوڼ چماداري کوي.
[۱۰۱] عقل د خدای عطا ده.
[۱۰۲] د خدای بې لاري نه پر لار کېږي.
[۱۰۳] خر که تر مکې ولاړ سي، چې بیرته راسي هغه خر دی.
[۱۰۴] د عالمه سره غم نه غم.
[۱۰۵] پردی غم تر واوري سوړ دی.
[۱۰۶] په ویر کی هر څوک خپل مړی ژاړی.
[۱۰۷] عقل لعل وګوهر دی، نه په زور او نه په زر دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

په دنیا کي به وي تل په غم لړلی[۱۰۸]

هغه ورځ به له کماله ګیله من یې
چي دوستان دي له حسده درته شا کي
بې مېوې ونه څوک نه ولي په کاڼو[۱۰۹]
خپل هنر به زمانه درته بلا کي

که هر څو دي د قدرت پله درنه وي
خواره مه بوله تړولې د دښمنانو
چي له سر سره کړي لوبي سر به وخوري
د مارګیر وي همېشه مرګ له مارانو[۱۱۰]

چي پر خره باندي څوک سپور وي خريې ورک وي[۱۱۱]
دا له ځایه سودایي یا لېوني دي
چي له خپلي مور دي نه وي زېږېدلی

---

(۱۰۸) چي له خپله عقله پلی وي ، هغه تل په غم نيولی وي.
(۱۰۹) بې مېوې ونه څوک په ډبرو نه ولي.
(۱۱۰) د مارګیر مرګ له ماره وي.
(۱۱۱) پر خره سپور خريې ورک.

(c) ketabton.com: The Digital Library

که هوښیاریې خپل یې مه بوله پردی دی[۱۱۲]

چې په تمه د پردیو د کورو سي
یو من غوښه د وجود به یې کمېږي[۱۱۳]
د سورو په انتظار سترګی پرلاري
هغه تل په سپېرو دښتو کې پاتېږي[۱۱۴]

ګوره زړه چې یې له ځانه شخه بد نه کړې
چې وهلای کوم سړی نه سې په توره[۱۱۵]
چې په شاتو مري په زهرو یې مه وژنه[۱۱۶]
که دې زړه غواړي چې مور دې نه سي بوره

د بډای کور ته یې سترګې وي نیولې
ملا نه دی چا مور کړی په ختمونو[۱۱۷]
که سل ځله د مکې شخه راستون سي

(۱۱۲) چې نه دي وي له موره ورته مه وایه چې وروره.
(۱۱۳) چې پردي کور ته یې تمه سي، یو من غوښه یې کمه سي.
(۱۱۴) چې په تمه د سورو سي، هغه پاته پر میرو سي.
(۱۱۵) چې په توره یې نه سي وهلای زړه یې مه بدوه.
(۱۱۶) چې په شاتو مري په زهرو یې مه وژنه.
(۱۱۷) د بډای په ختم د ملا ارمان نه خیژي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

خـر بـه څـوک نـه کـړي حـاجي پـه طوافونـو

نـــه د مـــړو نـــه د ژونـــدو غـــم ور ســـره دی
تېـــزوي د بـــل پـــر مـــړي یاســـینونه[۱۱۸]
چـي جهـان پـه غـم زنګېـړي بـاک يـې نـسته
چـــي مـــلا تـــه ور پیـــدا ســـي خیراتونـــه

تـل د بـل ډوډۍ یـا پـور وي یـا پیغـور وي[۱۱۹]
خمتـــا غـــوره ده د بـــل تـــر اطلـــسونو
خپـل سـوړ سـک د بـل تـر ورجو غوښـو ښه دی[۱۲۰]
پکـــه لـــور ښـــه ده د نـــورو تـــر زامنـــو[۱۲۱]

د زمریـــو پـــه یـــو کالـــه کـــي زمـــری زېـږي
لـــه چغـــال ســـره ټـــولۍ د چغـــالانو
د ټپـــوس کـــره چـــا بـــاز لیـــدلی نـــه دی
ټپـــوس غـــورځي لـــه ځـــالۍ د ټپوســـانو[۱۲۲]

---

[۱۱۸] د بل پر مړي خپل یاسین تېزوي.
[۱۱۹] د بل ډوډۍ یا پور وي یا پیغور وي.
[۱۲۰] د بل تر اطلس خپله خمتا ښه ده.
[۱۲۱] د بل تر زوی خپله پکه لور ښه ده.
[۱۲۲] د ټپوس له ځالي ټپوس الوزي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

تـــر کـــاداني پـــوري وي د پيـــشو منـــډه[۱۲۳]
تـــر مـــوږي پـــوري واتـــن د جولاګـــانو[۱۲۴]
هـــره چـــاره د هـــر چـــا لـــه وســـه نـــه ده
د هوســـيو نيـــول کـــار دی د تازيـــانو[۱۲۵]

د لنـــدو ختـــو نـــری بـــاران پلمـــه وي[۱۲۶]
زړونـــــه مــــــه ازاروه د مظلومـــــانو
څـوک چـي بـد کـوي تـل بـد خويونـه وينـي[۱۲۷]
تـــر ګرېوانـــه بـــه لاس درســـي د خوارانـــو

چـي تـلابښ کـوې آخـر بـه لاس تـه درسـي[۱۲۸]
پـــه پوښـــتنه تـــر مکـــې ســـړی رســـېږي[۱۲۹]
يـو سـاعت د بـل سـاعت پـه شـاني نـه دی[۱۳۰]

---

(۱۲۳) د پيشي منډه تر کاداني وي.
(۱۲۴) د جولا منډه تر موږي پوري وي.
(۱۲۵) چي هوسۍ نيسي د هغو تازيانو خولې توري وي.
(۱۲۶) د لندو ختو لړا وبه دارو وي.
(۱۲۷) چي بد کوي کارونه هغه بد ويني خوبونه.
(۱۲۸) چي طلب يې کوې آخر به يې مومې.
(۱۲۹) په پوښتنه مکه پيدا کېږي.
(۱۳۰) يو ساعت د بل په شان نه وي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

یا به مړیږي یا موړ ژوندون تېرېږي [۱۳۱]

د کم بختو خوله سپېره لاس یې سپېره وي
له ډک لوښي همیشه یو څه تویېږي [۱۳۲]
د مردانو نامردانو ځای معلوم وي
که تیاره ده لاس له خولې نه غلطېږي

که هر څو دي غلیم خوار وي ډار په کار دی
کم یې مه بوله قوت د دښمنانو
تیاري ورلره بویه د زمریو
څوک چې جنګ لره ورځي د ګیدړانو [۱۳۳]

هره ورځ د سبا غم درلره بویه
لږ یې خوره که نعمتونه همېشه خورې [۱۳۴]
په پردیو اندیښنو کې دي ځان زوړ کړ

---

[۱۳۱] یا مړ یا موړ.
[۱۳۲] له ډک لوښي یو څه تویېږي.
که شپه تیاره ده لاس له خولې نه غلطېږي.
[۱۳۳] چې د ګیدړ په جنګ ورځې د زمري تیاري کوه.
[۱۳۴] لږ خوره تل یې خوره.

(c) ketabton.com: The Digital Library

غم د هغه باغ پر څه خوري چې يې نه خوري[۱۳۵]

يو ورځ ورته احتياج په ژوند کې مه سې
با ور نسته د ناکسو په قولونو
يا مدد له لويه کوره څخه غواړه
يا پناه غواړه له لويو لويو غرونو[۱۳۶]

بيله عيبه يو خالق دی بل يو نسته[۱۳۷]
بېهوده سپړې د هر سړي عيبونه
کومه ونه به باد نه وي ښورولې[۱۳۸]
څوک به يو سي تر لحده پاک لاسونه

يو ورځ به د زمري په چمبه ورسي
چې چرګانو کې چغال ځان زمری بولي
د ښکاريانو په ميدان کې به معلوم سي
که خړ سپی هر څونه ځان ګړندی بولي[۱۳۹]

---

(۱۳۵) د هغه باغه چې نه خوري غم يې پر څه خورې.
(۱۳۶) يا لويو غرو ته ځه يا لويو کور ته ځه.
(۱۳۷) بېله عيبه يو خدایΨ دی .
(۱۳۸) داسې ونه نسته چې باد نه وي ښورولې.
(۱۳۹) خړه سپيه که ګړندی وې د ښکار په ورځ به معلوم سې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

نــه بــه هــیڅ کلــه زاړه دښــمنان خپــل کــړې
نــه بــه کاڼــه ســي پاتــه د تــورو غرونــو [۱۴۰]
خــو د نــن تربــور ســبا درتــه پــه کــار دی
چــې مــات نــه کېږ د تربــور غــاښ پــه تربرونــو [۱۴۱]

کــه دښــمن دي وي د لوخــو پــړی پــروت وي
مــار يــې بولــه چــي غلــط نــه ســې وربانــدي [۱۴۲]
مــار کــه وژنــې د دښــمن پــه لاس يــې مــړ کــه [۱۴۳]
يــو پــه بــل بــه ســره وژنــي دښــمنان دي

پــه يــوه اســانه نــه خاموشــه کيــږی
دښــمني د پــښتانه د ســري اور دی [۱۴۴]
چــې د زوی او د ورور وينــې يــې څــوک تــوی کــړي
د بــدیو پرپــښتو دل ورتــه پيغــور دی [۱۴۵]

---

[۱۴۰] کاڼی به پوست نه سي، دښمن به دوست نه سي.
[۱۴۱] د تربور غاښ په تربور ماتېږي.
[۱۴۲] دښمن که دي د لوخو پړی وي، ماريې بوله.
[۱۴۳] مار هم په دښمن وژنه.
[۱۴۴] د پښتانه بدي د سري اور دی.
[۱۴۵] چي زوي ورور يې دی وژلی د هغه لاس دی چا نيولی .

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ښمنان ګوره اغزي دي په لمڅي کي[۱۴۶]
چې ژوندي وي نه آرام سته نه خوبونه
د دباندي د ښمني سی ختمېدلای
پام چې مات نه کې په خپل کور کي هډونه[۱۴۷]

نامردان همېش وهي د مېړو لاري[۱۴۸]
د مېړونو سيالي نه دی کار آسانه
په قصه چې دي رنګ ژړ سو را معلوم سوې
تر میدانه چې ولاړ نه سې بې ایمانه[۱۴۹]

د مالونو ساتل ويښي سترګي غواړي
د بيدو خلګو وي تل خراب کورونه
نه ښښتن له خوبه ويښ سو نه سپی غاپي
غله پی کړي وه مزلونه رباطونه[۱۵۰]

---

(۱۴۶) دښمن د لمڅي اغزی دی .
(۱۴۷) د بهر بدي ورکېږي، د کور بدي نه ورکېږي.
(۱۴۸) نامردان د مېړو لاري وهي.
(۱۴۹) چي رنګ دي په قصه ژړ سو، تورو ته مه ځه.
(۱۵۰) نه ښښتن خبرېده، نه سپی غپېده، هسی غل وتښتېده .

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا متل دی چی نن سپک سي سبا ورک سي[۱۵۱]
پـه ژونـدوني يـې ميـراث يوسـي تربورونـه[۱۵۲]
خـوی خاصـيت د مېـړه، زړه د زمـري غـواړي[۱۵۳]
د همـــت پـــه زور ژونـــدي پـــايي مېړونـــه

لـــه نېکـــانو ســـره نېـــک خلـــک اوســـېږي
لـــه بـــدانو ســـره زده ســـي بـــده چـــار
پـــر هغـــه لار بانـــدي مـــه ځـــه کـــه هوښـــيار يـــې
چـــي دي نـــه وربانـــدی مـــور تللـــې نـــه پـــلار[۱۵۴]

چـــي مېـــړه وي د هغـــه بـــه لـــور چـــاړه وي[۱۵۵]
د دښـــمن ورنـــه رپېـــږي اندامونـــه
کـــه وروري ده نـــو د تـــوري دا خـــوږه ده[۱۵۶]
يـــو د بـــل لـــه ښکـــه زيـــب کـــوي مېړونـــه

---

(۱۵۱) چي نن سپک سي سبا ورک سي.
(۱۵۲) ښښتن حيات مال يې ميراث.
(۱۵۳) خوی د مېړه زړه د زمري.
(۱۵۴) مه ځه پر هغه لار چي نه دي مور پر ځي نه پلار.
(۱۵۵) مېړه چي مېړه وي لور يې چاړه وي.
(۱۵۶) وروري د توري خوږه ده.

(c) ketabton.com: The Digital Library

زه دي بوره يم خو ته دي پر ميدان يې[۱۵۷]
ګرځوم به هسکه غاړه پر ملکونو
کشکي مړ په سپينو تورو راته راسې
نه چې خړ سې له دښمن پر ميدانونو[۱۵۸]

چې اختيار لرې د جنګ پوښتنه څه ده[۱۵۹]
وخت يې نسته د سلا د مجلسونو
چې د تورو ميدان تور سي بله نسته
لاري ډېرې دي يوه ده د ميړونو[۱۶۰]

مياشت يوه ده ورځې ډېرې پکښې غونډې[۱۶۱]
ډېرش يو ځاى دي چې لويي ترې معلومېږي
د يوه سواره به څه دوړه سي پورته[۱۶۲]
د لښکر دوړې آسمان ته پورته کېږي

(۱۵۷) زه دې بوره يم خو چې ميدان پرې نږدې.
(۱۵۸) په تورو مړ سې زويه، نه چې د ښمن ته خړ سې زويه.
(۱۵۹) چې اختيار د جنګ لرې، پوښتنه په څنګ لرې.
(۱۶۰) لارې ډېرې دي د ميړو لار يوه ده.
(۱۶۱) مياشت يوه ده، ورځې ډېرې دي.
(۱۶۲) د يوه سواره څه دوړه ده.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د نامه څښتن به پرې نه ږدي پر لاري
خدای دي نه کې د ناکسو لوی کورونه
په اول ځل يې پر خپل کلي ور ترپ کړل
چې نامردو ته خدای ورکړله آسونه[۱۶۳]

يوه ورځ به يې اوبو پر سر اخيستی
و هر ځګ ته به وراچوې لاسونه[۱۶۴]
که اوبازيې هم له ځان سره پام وکړه
هسي نه چې درنه ورک سي ګودرونه[۱۶۵]

د يوې او دوو نېزو تو پير يې نسته
چې تر سر و اوړي اوبه سړی غرقېږي[۱۶۶]
هی توبه چې اوبه لوړي سي تر غاړي
شيرين زوی سي تر پښو لاندی وژل کېږي[۱۶۷]

---

[۱۶۳] چې نامردو آسونه وکړل اول يې پر خپل کلي وترپول.
[۱۶۴] اوبو اخيستی ځګ ته لاس اچوي.
[۱۶۵] اوبازيم، خو بې ګودره نه ګډېږم.
[۱۶۶] اوبه چې تر سر واوړی څه يوه نېزه څه دوې.
[۱۶۷] اوبه چې تر غاړي ورسيږي، زوي تر پښو لاندي کېږي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د مېـــړه دپـــاره ډېـــر ناســـتی پيغـــور دی
ځـــای پـــر ځـــای اوبـــه ولاړې زرغـــونېږي[(۱۶۸)]
کـــه دي زړه دی چـــی لـــه سيالـــه ســـره سيال ســـې
حرکــــــت او برکــــــت ســــــره ســــــمېږي[(۱۶۹)]

ښـــه خـــواږه همـېش لـــه رنګـــه خـــوړل کيـــږي[(۱۷۰)]
تـــل اوبـــه لـــه پاکـــه لوښـــي چـــښل کيـــږي[(۱۷۱)]
خـــدای دي نـــه کـــړي مـــشران د چـــا بـــې لاري
اوبـــه هـــر کلـــه د ســـر لـــه خـــوا خړيـــږي[(۱۷۲)]

کـــه دي زړه وي چـــی تهمـــت پـــر چـــا رانـــه سي
مـــال تـــر ســـتر ګو لانـــدي تـــل ســـاتلی ښـــه دی[(۱۷۳)]
کـــه هوښـــياريـــې اعتبـــار چـــی پـــه ونـــه کـــې
کـــه دي غـــل اشـــنا دی خـــر تړلـــی ښـــه دی[(۱۷۴)]

---

(۱۶۸) اوبه چي پر ځای ولاړې وي زرغونيږي.
(۱۶۹) خدای Ψ وايي ته حرکت که زه به برکت کم.
(۱۷۰) خواږه له رنګه خوړل کېږي.
(۱۷۱) اوبه د لوښي له مخي چښل کېږي.
(۱۷۲) اوبه د سر له خوا خړېږي.
(۱۷۳) خپل مال تر سترګو لاندي ښه دی.
(۱۷۴) خپل خر تړلی ښه دی، که دي غل اشنا دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځان ته ګوره همېشه ملګري ژغوره
ښه ملګری به کم نه بولې له وروره[۱۷۵]
په ښه ورځ کې هر سړی د سړي یار وي[۱۷۶]
که دوستان غواړې په بده ورځ یې ګوره

که د غله سره یاري لرې لره یې
همېشه دې ترې خوندي لره مالونه[۱۷۷]
بې حسابه بې کتابه ژوندون ګران دی
په وروري کې هم په کار دي حسابونه[۱۷۸]

صبر تریخ دی خو میوه لري شیرینه[۱۷۹]
او د صبر ونه تل په مراد پخېږي[۱۸۰]
انتظار تر قتل زور غواړي پوهېږم[۱۸۱]
خو په صبر د مکې سفر لنډېږي[۱۸۲]

---

(۱۷۵) ځای ته ګوره ملګری ژغوره، کم یې مه بوله له وروره.
(۱۷۶) په ښه ورځ هر څوک دوست وي.
(۱۷۷) د غله سره یاري لره، خپل مال دې ترې خوندي لره.
(۱۷۸) وروري وروري، حساب ترمنځ.
(۱۷۹) صبر تریخ دی، مېوه یې شېرینه ده.
(۱۸۰) د صبر ونه په مراد پخېږي.
(۱۸۱) انتظار تر قتل سخت دی.
(۱۸۲) د مکې سفر په صبر لنډېږي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

نه به تل د ناروا په زين کي سپوريږي
نه به سره او سپين پر کور درته انبار وي
يوه ورځ د بلى مور ده ستا دي ياد وي(۱۸۳)
دا آسمان به وي ولاړ لاټ به مردار وي(۱۸۴)

خداى دي نه کي د چا مينه بې ميړونو
په انگړ کي به يې لوخي زرغونيږي
خود به هر کس او ناکس په کور کي گرځي
ابا نسته له ادې ځوک نه ډاريږي(۱۸۵)

چي وريځى ښوروي باران به وکي(۱۸۶)
پر آسمان د خړو وريځو تمه کيږي
چي يې لاپې کړلې ډېري خيريې نسته
آسمان هومره چى غوريږي نه اوريږي(۱۸۷)

---

(۱۸۳) يوه ورځ د بلى مور ده.
(۱۸۴) آسمان به ولاړ وي، لاټ به مردرا وي.
(۱۸۵) ابا پر کور نسته، له ادې ډار نسته.
(۱۸۶) آسمان چي وريځى ښوروي باران به وکړي.
(۱۸۷) آسمان چي غوريږي هومره نه اوريږي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ناکسو د نا اهلو نوکران دي
چې له ګوتو یې څڅېږي کمالونه
چې د تانګ ترړل یې زده نه وه په ژوند کې
قسمت ورکړله هغه لره آسونه[۱۸۸]

په دروغو به دي پورته کې آسمان ته
خادمان به دي درشمګېري کمالونه
یو په یو به درته وښیي په مخ کې
آیینه نه پټوي د چا عیبونه[۱۸۹]

نن یې مه ګوره په ناز په کرشمو کې
چې د خیاله په کاږه مغزی روان دی
دا زلخوږی د پردو په غوښو مست دی
پر پردي آس باندي سپور دی میری خان دی[۱۹۰]

---

[۱۸۸] آس یې هغو ته ورکړ چې د تانګ د ترړلو نه و.
[۱۸۹] آیینه د چا عیبونه نه پټوي.
[۱۹۰] آس پردی، سپور پرې میری.

(c) ketabton.com: The Digital Library

آس چي خدای خوا روي جوړ ترينه يابو کړي[۱۹۱]
تر درنو باړونو لاندي به زړېږي
د هر چا د پاره خپل مقام په کار دی
چي له خره سره آس و تړې خر کېږي[۱۹۲]

اختر نه دی پټ مېږه چي معلوم نه وي[۱۹۳]
تړي خبر دي اولسونه عالمونه
نه اختر د يوه چا په اجاره دی[۱۹۴]
له قلا تر کندوالو وي سره لاسونه

يو د آس په تمه جوړ کړي آو خورونه[۱۹۵]
بل کمبود لري يو آس و دړې نعلونه[۱۹۶]
د ژوندون د پاره پوخ تدبير په کار دی
تل خورجين بايلي چي ډېر وهي چرتونه[۱۹۷]

---

[۱۹۱] آس چي خدای خوا روي نو يي يا بو کړي.
[۱۹۲] آس چي له خره سره وتړې د خره خويونه زده کوي.
[۱۹۳] اختر پټ مېږه نه دی.
[۱۹۴] اختر د يوه سړي نه وي.
[۱۹۵] اخور يې جوړ کړ، ويل آس به خدای راکړي.
[۱۹۶] کړې وړې چاره، يو آس نسته درې ناله.
[۱۹۷] چرت يې واهه خورجين يې بايلود.

(c) ketabton.com: The Digital Library

چي هډونه دي مات نه کړي د خپلوانو
سبا ورور دی چي دا نن درته تربور دی
چي يې تېغ د خپل دښمن په وينو سور کړ
په تندي کي يې معلوم د غيرت نور دی[۱۹۸]

څه به غم څه به ماتم څه به ګيله وای
پښتنو که پېژندلای خپل ميړونه
يو له سلو سل له خاورو برابر دي[۱۹۹]
يو شی نه دي داوړو منځ کي سرونه

څه به بخت وي څه تدبير درلره بويه
پناه مه غواړه پر کور د غليمانو
له لېوه چي تښتېده وزه بې بخته
شپه يې واوښته پر کور د قصابانو[۲۰۰]

---

[۱۹۸] چپ د توري ووزی يې سور دی، د هغه په تنده نور دی .
[۱۹۹] يو په سل او سل په خاورو .
[۲۰۰] وزه له لېوه تښتېده پر قصاب واوښته.

(c) ketabton.com: The Digital Library

مار د بل په لاس مړ نه کې که هوښیار یې[۲۰۱]
خپل بازو دي هم عزت هم درهمونه
بار چې خر نه وړي پخپله یې په شا کړه[۲۰۲]
په خواري په زحمت ښه ښکاري مېړونه[۲۰۳]

نه د بدو نه د ښو تعبیر تري کېږي
په چیغارو یې کاڼه کړله غوږونه
ښه ویله زموږ پلرونو هوښیارانو
له خالي لوښي لوی خېژي آوازونه[۲۰۴]

یو وړوکی بوټی د پوړو نیلی شل وي
چې ویل به دي تر هسکه توپ آسان دی
څه به سوی څه به یې بار څه به مزل وي[۲۰۵]
نن به ګورو دغه ګز او دا میدان دی[۲۰۶]

---

[۲۰۱] د بل په لاس مار مه وژنه.
[۲۰۲] بار چې خر نه وړي پخپله به یې وړې.
[۲۰۳] خواري د مېړو په شا ده.
[۲۰۴] له خالي لوښي لوی آواز خیژي.
[۲۰۵] څه سوی څه یې بارګی.
[۲۰۶] دا ګز او دا میدان.

(c) ketabton.com: The Digital Library

چـــي پخپلـــه پـــه خبـــرو بـــد ايي کـــړي
لـــه ښـــاغليو څـــه لـــره ســـيالي کـــړي [۲۰۷]
يـــوه ورځ بـــه دي رســـوا کـــړي ســـپېرې شـــونډي
پـــه خبـــرو بـــه تـــر څـــو پـــوري خـــاني کـــړي

وايـــي پـــور چـــی ځنـــډنی ســـي ورکنـــی ســـي [۲۰۸]
خـــدای پـــوهېږي چـــي وعـــده ســـي تـــر کلونـــو [۲۰۹]
خـــو فرصـــت رحمـــاني، بېـــړه شـــيطاني ده [۲۱۰]
پـــه ســـهلو بـــه تـــېرې د ســـود بارونـــه [۲۱۱]

هـــر بنـــده پـــه خپـــل وطـــن کـــي پادشـــاهي کـــړي [۲۱۲]
هـــر ســـړي تـــه خپـــل وطـــن لکـــه کـــشمير دی [۲۱۳]
پـــه دنيـــا کـــي پرديـــسي بـــده بـــلا ده [۲۱۴]

---

[۲۰۷] چي پخپله بدايي که، ښاغليو سره څه لري سيالي که.
[۲۰۸] پور چي ځنډنی سي، ورکنی سي.
[۲۰۹] چي تر کاله سي، تر خدايه سي.
[۲۱۰] فرصت رحماني دی، بېړه شيطاني ده.
[۲۱۱] چي وسهېږي، وسود پړي.
[۲۱۲] هر سړی په خپل وطن کی پاچا دی.
[۲۱۳] هر چاته خپل وطن کشمير دی.
[۲۱۴] مسافري بده بلاده.

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې په کور کې وي امير بهر فقير دی[۲۱۵]

ښځه ميره په ښايست مځکه په فصل
تلل کېږي تل ميړونه په لوزونو[۲۱۶]
چې يې ژبه خپله نه وه ميړه نه دی
که هر څو لاپې کوي د ميدانونو

د هيلۍ بچې ته ولې لا مبو ښيې[۲۱۷]
په لوی لاس ځان ګډوې په احمقانو
د خولې لاره ده رانده ته ورمعلومه[۲۱۸]
زړه به نه سوځې پر ډلې د ټګانو

که تر بام که تر آسمانه پورته کېږې
په زينو کې درته بويه قدمونه
له روپۍ څخه روپۍ را پيدا کېږي[۲۱۹]
له ويالو څخه جوړيږي لوی سيندونه[۲۲۰]

---

(۲۱۵) که په کور کي امير دی، بهر فقير دی.
(۲۱۶) د ميړه لوز ګوره، د مځکې فصل، د ښځې ښايست.
(۲۱۷) د هيلۍ بچې ته لامبو مه ښيه.
(۲۱۸) رانده ته د خولې لار معلومه ده.
(۲۱۹) روپې روپې پيدا کوي.
(۲۲۰) رود له ويالو جوړ دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

لباسي اشنايي نه کيږي تر مرګه
يو ورځ به دا يو لاره دوې کيږي
تر قيامته خو مي نه سي غولولای
له رانده لکه يو ځلی ورکيږي[۲۲۱]

تور د تورو سپين د نجونو په نصيب دی[۲۲۲]
د هر چا په قسمت نه دي ميدانونه
تيري توري ته اوږه چي سموي څوک
هغه ګرځوي له ځان سره سپرونه[۲۲۳]

د ځواني شپې د باد په شان تيريږي
ورځي شپې بيرته چا نه دي ګرځولي
په سبا چي مړ نه سي له لوږي
سپمولي هميشه وي سپو خوړلي[۲۲۴]

---

[۲۲۱] ړوند يو ځل امساء ورکوي.
[۲۲۲] تورو د تورو دی، سپين د نجونو دی.
[۲۲۳] سپر هغه ګرځوي چي توري ته اوږه سموي.
[۲۲۴] سپمولې سپو خوړلې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

په دروغو به تر کله پوري پايې
سپين ته سپين او تور ته تور وايه که ښه کړې
له سل کاله عبادت سره ده سمه
چې يو ه د حقيقت خبره وکړې [۲۲۵]

سل کلنه يارانه خاوري ايرې سي
چې په خوله د منافق او د شيطان کي
برابر به وي له سلو جادوګرو [۲۲۶]
يو سړی چې غيبت ګر وي په ميدان کي

مېلمانه د بې غيرته کور واکدار وي [۲۲۷]
همېشه يې کيسې کېږي پر کورونو
چې په ننګه د بې ننګو ځوک درېږي
شرميدلی وي په کلي په ښارونو [۲۲۸]

---

[۲۲۵] سل کاله عبادت يوه خبره د حقيقت.
[۲۲۶] سل جادوګره يو غيبت ګر نه دي برابر.
[۲۲۷] د بې غيرته کور کاله مېلمه واکدار وي.
[۲۲۸] د بې ننګو په ننګه به تل شرمنده يې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

په ژاولن يوازي نه وي شرميدلي[۲۲۹]
په خپل کور کي که دوستان که يې خپلوان دي
په قبرونو کي به مري په شرمېږي
نارينه چي نه په خوی نه په زبان دي

د هغو خلګو شوقدر په نصيب وي
چي پر ځان يې دي منلي شوګيرونه[۲۳۰]
څوک په ورځ کي تر مقصده نه رسېږي
چي په شپو نه کړي اوږده اوږده مزلونه[۲۳۱]

ښه هغه چي دي په بده ورځ په کار سي
د ښې ورځي په هر کور کي ياران ډېر دي
چي په ښې کي يار، په بده ورځ بېزار وي[۲۳۲]
د عسلو په دوکان کی مچان ډېر دي[۲۳۳]

---

[۲۲۹] د ژاولن په کور کي خپلوان شرمېږي، په ګور کي مردګان.
[۲۳۰] د شوقدر شپه په شوګير لنډېږي.
[۲۳۱] که د شپې ولاړ نه سې، د ورځي به مزله ته ونه رسېږې.
[۲۳۲] د ښې ورځي يار، د بدي ورځی بېزار.
[۲۳۳] د عسلو په دوکان کي مچان ډېر دي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښه خو دا چې لاس يې تش زړه يې سخي وي
چګې ډيرېږي يې دنيا زړه يې تنګيږي [۲۳۴]
چې دنيا يې ډېرول کفن يې يوړ [۲۳۵]
په نابوده به جاهل سړی نازېږي

ډوډۍ خپله خوري دعا کوي پردو ته [۲۳٦]
پر دنيا ساده ګان ډېر دي چې اوسېږي
په تيرا کې دي ډولونه د ښاديو
مامندی مسکين پر کور ورته ګډيږي [۲۳۷]

ريشتيا کارد زورور يا ليوني دی [۲۳۸]
هم پر سد يم هم خبر له خپله زور يم
په ريشتيا مې عبدالله ترمرۍ نيسي
که يې نه وايمه خدای ته به مختور يم [۲۳۹]

---

[۲۳۴] دنيا چې ډېرېږي زړه تنګيږي.
[۲۳۵] دنيادار چې دنيا دي ډېرول سپين کفن دي يوړ.
[۲۳٦] ډوډۍ خپله خورم، دعا ستا سر ته کوم.
[۲۳۷] ډول په تېرا ږغېږي، مامندی پر کور ګډېږي.
[۲۳۸] ريشتيا يا زورور وايي يا لېوني.
[۲۳۹] که رشتيا نه وايم الله Ψ مي نيسي که يې وايم عبدالله مي نيسي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

چي پر ځنده د شرابو د خم کښېني
مورېک وزي د پيشيانو په جنګونو
و ليوه ته هم ښکنځل کوي په زوره
چی بزه سي يو ځل پورته پر بامونو [۲۴۰]

سل منته د احتياج د يوې شپې وي
ترې بهتري د بيابان شپې دي اغزني
بزې رابه کړې شيدې په دې پوهېږم
خوله پوچو به وي ډکي او خيرني [۲۴۱]

بلا پرېږده چي بيده وي ويښه نه سي [۲۴۲]
د منزل پر لوري ګام اخله تېرېږه
که بلا وهې نو مخامخ پر ورسه [۲۴۳]
که پر شا يې وهې مرګ ته تيارېږه

[۲۴۰] بزه چي پر بام وخيژي لېوه ته هم ښکنځل کوي.
[۲۴۱] بزې بزې شيدې به راکې خوله پوجو ډکي.
[۲۴۲] بلا بيده ښه وي نه ويښه.
[۲۴۳] بلا پر مخ وهل کېږي نه پر شا.

(c) ketabton.com: The Digital Library

نــه لــه مځکــي نــه راځــي نــه لــه آســمانه
بــلا هــر کلــه راځــي لــه خپلــه ځانــه[۲۴۴]
چـــي دي وزيــــږي بــــلا وي لـــه لمنـــي[۲۴۵]
بيـــا بـــه ثرنګـــه ګيلـــه کـــوې لـــه چانـــه

کـه بنـده کـړي حرکـت خـداى برکـت کـړي[۲۴۶]
بنـده هـر کلـه حيـران خـداى مهربـان وي[۲۴۷]
مينـــه وېـــره لـــه بنـــده ســـره تړلـــې
بنــده کلــه وي رحمــان، کلــه شــيطان وي[۲۴۸]

بنـده راسـه د خـداى خپـل سـه کـه انـسان يـې
داسي تـل اوسه پـر بـل چي پـر خپـل ځـان يـې[۲۴۹]
کـه دي خپـل ګريـوان هـر وخـت وي قاضـي کـړې

---

[۲۴۴] بلا نه له مځکي نه له آسمانه، له خپله ځانه.
[۲۴۵] بلا له خپلي لمني پورته کېږي.
[۲۴۶] بنده دي حرکت کړي، خداى به برکت کړي.
[۲۴۷] بنده حيران خداى پر مهربان.
[۲۴۸] بنده د بنده رحمان دى، بنده د بنده شيطان دى.
[۲۴۹] بنده راسه د خداى خپل سه لکه پر ځان داسى پر بل سه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

تــر قیامتــه بــه پــر ســمه لار روان یــې

اجــل هــر گــړی پــه یــاد لــره هوښــیاره
تــــل یــــې غــــشی را روان وي نـــابېره
بنــــده لیــــري موښــــلولي واتــونــــه
مرګـــي لار ورتـــه نیـــولې نـــا خبـــره[۲۵۰]

یــو بیــده بــل بیــده نــه ســي ویــښولای[۲۵۱]
یــو بــه ویښ وي چــی بیــده خلــک ویــښېږي
لاري ډکـــي لـــه اغزیـــو لـــه خطـــرو دي
بیلـه خپلـو څـوک منـزل تـه نـه رسـېږي[۲۵۲]

همېـــشه لـــره قیـــضه د خپلـــی ژبـــي
ځـــان دي وســـاته د زړونـــو لـــه آزاره
عمــر ســل کالــه لــري بــد ي خبــري[۲۵۳]

---

(۲۵۰) بنده لیري موښلولې، مرګي لار ورته نیولې.
(۲۵۱) یو بیده بل بیده نه سي ویښولای.
(۲۵۲) بې د خپلو څوک سرته نه رسېږي.
(۲۵۳) د بدي خبری عمل سل کاله وي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

رغېده نه وي د ژبې له پرهاره[۲۵۴]

همېشه دي وي د بل دېګدان ته سترګي[۲۵۵]
د بل لاس کي مړی غتهه در ښکارېږي[۲۵۶]
پر پردي دسترخوان سل مېلمانه غواړې[۲۵۷]
ستا پخپله سپی په تاخت تر کور تېرېږي[۲۵۸]

بیکاري همېش لنګېږي خواري زېږي[۲۵۹]
تل زانګو د بد بختیو بېکاري ده[۲۶۰]
بېکارانو ته شیطان کارونه ګوري[۲۶۱]
شیطاني لار د دنیا د دین خواري ده

له خنجره چې یې سرې وینې څڅېږي
د قاتل پر نوم به څنګه منکرېږي

---

(۲۵۴) د توري ټپ جورېږي د ژبي ټپ نه جورېږي.
(۲۵۵) سترګي یې د بل پر دېګدان وي.
(۲۵۶) د بل لاس کي مړی غټه ښکاري.
(۲۵۷) پر پردي دسترخوان سل مېلمانه هیڅ دي.
(۲۵۸) تر کوریې سپی په تاخت تېرېږي.
(۲۵۹) بېکاري لنګېږي خواري ترې زېږي.
(۲۶۰) بیکاري د بدبختۍ زانګو ده.
(۲۶۱) بېکارو ته شیطان کارونه ګوري.

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې غلا کړي يې په کلي کې اوښان وي
هغه هم پر لاري ټيټ روان ترېږي(٢٦٢)

سپي د اوښ په سايه تلی ويل دا زما ده(٢٦٣)
خدای دي نه کړي له چا ورک خپل اندامونه
پکي وخوره مړی د خان په کورکي
اوس له ناز څخه کاږه اخلي ګامونه(٢٦٤)

که هر څو يې خوري پردي خواړه په پور دي(٢٦٥)
او پردی څپلی په پښو کي معلومېږي(٢٦٦)
پردی کار که دي ښه وکړ لاس دي تور دی
که دي بد وکړ نو مخ دي په توريږي(٢٦٧)

---

(٢٦٢) پټوي اوښان، ځي ټيټ ټيټ.
(٢٦٣) سپی د اوښ په سايه تلی ويل يې دا زما ده.
(٢٦٤) پکي د خان په کور کي ډوډی وخوړه پر لاري سمه نه تله.
(٢٦٥) پردي خواړه په پور دي.
(٢٦٦) پردی څپلی په پښو کي معلومېږي.
(٢٦٧) پردی کار که دي ښه وکړ لاس دي تور کړ، که دي بد وکړ نو مخ دي تور کړ.

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې په چا کې د غيرت سترګی ړندې وي
تل پردي خواره ورته ښکاريږي (۲۶۸)
پردی خر شل منه بار سي په شا ورلای (۲۶۹)
پردی خر په خوږېدلو نه پوهېږي (۲۷۰)

که پردی بګړی پر سر د مار تړل دي (۲۷۱)
پردی زوی هم په نازونو نه زوی کېږي (۲۷۲)
پردی غوښې ځوک پر ځان نه سي تپلای (۲۷۳)
پردی سپی تش د ډوډی په زور خپلېږی (۲۷۴)

بد اولاد وي د خپل پلار په مخ کې زخه
که يې پريږدې نو پر مخ بده ښکاريږي
که يې پرې کړې نو تاوېږې به له درده (۲۷۵)
نه پرې کېږي نه پر مخ پرېښودل کېږي

(۲۶۸) پردي خواره خواږه وي.
(۲۶۹) پردی خر شل منه بار وړي.
(۲۷۰) پردی خر نه خوږيږي.
(۲۷۱) پردی دستار پر سر د مار تړل دي.
(۲۷۲) پردی زوی نه زوی کېږي.
(۲۷۳) پردی غوښې په ځان پوري نه موښلي.
(۲۷۴) پردی سپی په ډوډی خپل.
(۲۷۵) پرېښول يې عيب لری پرې کول يې درد، ناخلف دی د خپل پلار په مخ کې زخه.

سړی هغه دی چې ومري په خبره
په تېره توره خو هر څوک وژل کېږي[٢٧٦]
زوی هغه دی چې په سپينو تورو مړ سي
نه هغه چي به د ښمن له ره خړېږي[٢٧٧]

په خپل کور کي خو مېږی هم توريالی وي[٢٧٨]
پيشو هم پر خپله مېنه زمری کېږي[٢٧٩]
نر هغه دی چې يې نوم پر بيابان پروت وي
په کيسو کي د ميړونو چې يادېږي

شپه او ورځ دواړه ړانده له يو شان وي[٢٨٠]
چي بل نه کې و ړانده ته څراغونه[٢٨١]
د کاڼه تر غوږو ډول نه ور رسېږي
د ړانده په مخ کي مه کوه رقصونه[٢٨٢]

---

[٢٧٦] په توره هر څوک مري، سړی هغه دی چي په خبره ومري.
[٢٧٧] په توره مړ سې زويه، نه چي د ښمن ته خړ سي زويه.
[٢٧٨] په خپل کور کي مېږی هم توريالی وي.
[٢٧٩] په خپل کور کي پيشو زمری وي.
[٢٨٠] ړانده ته شپه او ورځ يو شان ده.
[٢٨١] ړوند په څراغ څه کوي.
[٢٨٢] ړانده ته ګډېږه مه کاڼه ته ډول مه وهه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

زوم چـي وشـيندي روپـۍ پـه کلـي کـور کـي
ټـولي پيغلـي بـه يـې وکـړي خدمتونـه[۲۸۳]
هـم پـر خوابنـي هـم خوښـيني وي بـې قـدره
هغـه زوم چـي يـې ترلـي وي جيبونـه[۲۸۴]

مـه دې خداى کـه دوبـی سـوړ مـه ګـرم ژمـی[۲۸۵]
کـه هـر څـو ژمـی د خـوار غريـب تـاوان وي[۲۸٦]
وايـي کلـه بـه موسـم د ژمـي بولـو
وايـي هـر کلـه چـی بـاد او يـا بـاران وي[۲۸۷]

د پـردۍ ګټـي دپـاره کـي ځـان سـتړي
د مريـانو خـواري کلـه چـا منلـي
کـه څـوک ځـان او ايمـان دواړه پکـښي بـايلي
سوى بـه تـل وي د خاوند، سپي هسي ځغلي[۲۸۸]

---

(۲۸۳) زوم چي روپۍ شيندي، د کلي نجوني به يې خدمت کوي.
(۲۸۴) زوم چي جيب ترلی وي، پر خوابنې او خوښينې يې قدر خوړلی وي.
(۲۸۵) ژمی دي سوړ مه سه دوبی دي تود مه سه.
(۲۸٦) ژمی د خوار او غريب زيان دی.
(۲۸۷) ژمی به کله وي چي باد او باران وي.
(۲۸۸) سوی د خاوند وي سپی هسي منډې وهي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

چـي د چـا وي عقـل کـم هـر څـه يـې کـم وي[۲۸۹]
چـي د چـا وي عقـل ډېـر ژونـد يـې سمسـور وي
عقـــل ورور دی د عـــزت ســـره جـــوړه دی
چـي د چـا وي عقـل ډېـر عـزت يـې پـور وي[۲۹۰]

---

[۲۸۹] چي عقل نه لري هغه به څه لري، چي عقل لري هغه هر څه لري.
[۲۹۰] عقل د عزت ورور دی، که عقل لري عزت يې پور دی.

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library